

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Kasım-Aralık 2021 Sayı: 100

Fiyatı: 3 TL

Ekonomik kriz her geçen gün işçi ve emekçilerin yaşamını daha zorlu hale getiriyor. Kasım ayının başlarında dolar 10 TL'yi gördü. Benzin-mazot sürekli artıyor. Buna bağlı olarak temel gıda maddeleri başta olmak üzere iğneden ipliğe her şeye zam geliyor. Hemen her şey, en az iki kat artmış durumda.

“Asgari ücret” görüşmeleri, tam da böyle bir dönemde başladı. “İşçiyi enflasyona ezdirmedik, ezdirmeyeceğiz” sözü, Erdoğan’ın klişe demagojisidir. Gerçek enflasyon yüzde 100'lere varmışken, resmi açıklama yüzde 20 civarında. TÜİK her zaman olduğu gibi rakamlarla oynayarak enflasyonu düşük gösteriyor; ücretler de bu orana göre belirleniyor.

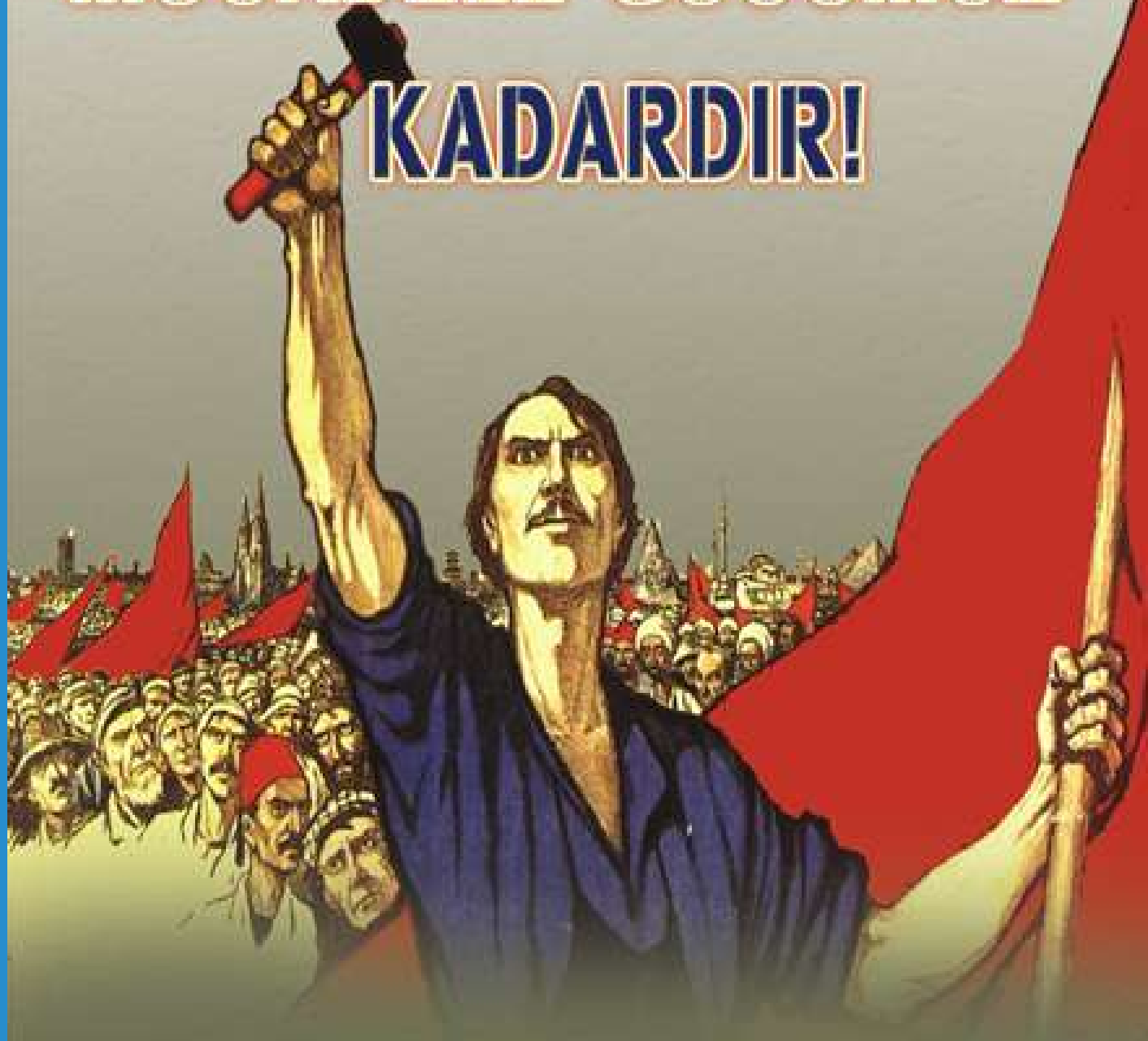
Ancak yakın zamanda seçim beklendiğinden “asgari ücret”in resmi enflasyonun üzerinde çıkma olasılığı yüksek. Yüzde 25-30 arasında bir oran konuşuluyor örneğin. Diyelim ki, asgari ücret 3500, taş çatlasın 4 bin olsun; eriyen TL karşısında bu artışın bir hükmü kaldı mı? Sadece son 10 ay içinde asgari ücret 100 dolar eksildi. Yılın başında asgari ücretle 390 dolar alınabilirken yıl sonunda yaklaşık 285 dolar alınabiliyor. Bu oranla Türkiye “ucuz işgücü cenneti” Çin'i bile geride bıraktı. Kaldı ki Çin'in sosyal hakları Türkiye'den çok daha fazladır. Avrupa'da ise en düşük asgari ücret Türkiye'dedir.

Yoksulluk sınırının 10 bin TL'yi geçtiği koşullarda asgari ücretin yine açlık sınırında tutulması kabul edilemez. Her şeyin dövize endekslendiği bir ülkede, ya ücretler de döviz üzerinden verilmelidir; ya da yoksulluk sınırının üzerine çıkmalıdır. İşçi ve emekçiler “asgari ücret”le açlığa mahkum edilmeye daha fazla boyun eğemez. “Asgari” değil, insanca bir yaşam herkesin en temel hakkıdır. Ne var ki bunu elde etmek için azami direniş-azami mücadele dışında başka bir yol yoktur.

Sayfa 2'de sürüyor

“Asgari yaşam” dayatmasını reddedelim!

**YAŞAM HAKKIMIZ
MÜCADELE GÜCÜMÜZ
KADARDIR!**

“Asgari yaşam” dayatmasını reddedelim!

YAŞAM HAKKIMIZ MÜCADELE GÜCÜMÜZ KADARDIR!

Egemenler bize asgari yaşamı reva görüyor. Ölümü gösterip sıtmaya razı olmamızı istiyor. Ya öldürüyor, ya süründürüyor... İşsizlik ve açlık kitleselleşti; aynı zamanda ölüm de...

Son aylarda ölen insan sayısında büyük bir artış var. Kovid-19'dan her gün 200 civarında insan ölüyor. Yani her gün bir uçak dolusu insan hayatını kaybediyor. Kaldı ki bilim insanları gerçek sayının birkaç kat daha fazla olduğunu söylüyor. Ve ölenlerin neredeyse hepsi yoksul insanlar... Zaten korona “önlemleri”, başka hastalıklardan (kalp krizi gibi) ölümleri de artırmış durumda.

Sonuçta her gün bir yakınımızı, sevdiğimizi kaybediyoruz. Bu düzen, işçiye-emekçiye acı ve ölüm dışında bir şey sunmuyor. İşçi ve emekçinin sağlıklı beslenmesi ve sağlıklı yaşaması imkansız hale geldi. Hastalandığında ise hastaneye-doktora gidebilmesi lüks oldu. Özelleştirilen hastanelerle, sürekli sayısı düşürülen, kesintileri arttırılan ilaçlarla büyük oranda paralı hale getirilen sağlığa erişim, artık çok daha zor. Üstelik koronavirüs salgını nedeniyle insanlar hastaneye gitmeye de korkuyor. Bu yüzden birçok kronik hastanın tedavi göremediği ve ölüme terkedildiği gözleniyor.

Özellikle yaşlı insanlar ilk gözden çıkarılanlar oldu. Korona bahanesiyle aylarca eve kapatıldılar; hem ruhsal hem fiziksel sağlıkları daha fazla bozuldu. Kitlelerden tecrit edildiler, yalnızlığa terkedildiler. Kapitalizm zaten yaşlıları “yük” olarak görüyor. Daha az tüketen, emekli ya da yaşlılık maaşıyla devletin bütçesine “yük” olan bir topluluk... Onun için bir an evvel ölmelerini istiyor. Tabi bu yoksul yaşlılarımız için geçerli. Egemen sınıfların kendi yaşlılarına nasıl baktıklarını biliyoruz. Özel bakımlar, özel hastaneler, hizmetliler vb... Yani her şeyde olduğu gibi yaşlılarımızın durumu da sınıfsal!...

* * *

Devlet egemenlerin devleti. Kendi sınıfından olana en iyi yaşamı layık görüyor; halkı ise yarı aç-yarı tok “asgari” bir yaşama ve cehalete mahkum ediyor. Sömürü sistemini ve iktidarını ancak bu şekilde ayakta tutabiliyor.

Bu duruma isyan edenleri, başkaldıranları ise, tehditlerle korkutup sindirmeye; bunu başaramadığında işkence-zindan ve ölümlerle ezmeye, yoketmeye çalışıyor. MİT eski yöneticilerinden Mehmet Eymür, “devletin yaptığı

her şey meşrudur” diyerek, işkenceyi ve katliamları açıkça savunuyor. Ve bunların bizzat devlet eliyle, devletin memurları tarafından yapıldığını itiraf ediyor.

En başta kendilerine muhalif olanları hedefe çakıyorlar. Ama rakip klikleri de benzer yöntemlerle ekarte etmekten geri durmuyorlar. Türkiye tarihi bu tür siyasi cinayetler, provokasyonlar, katliamlar tarihidir. Ve hepsinde devletin eli vardır.

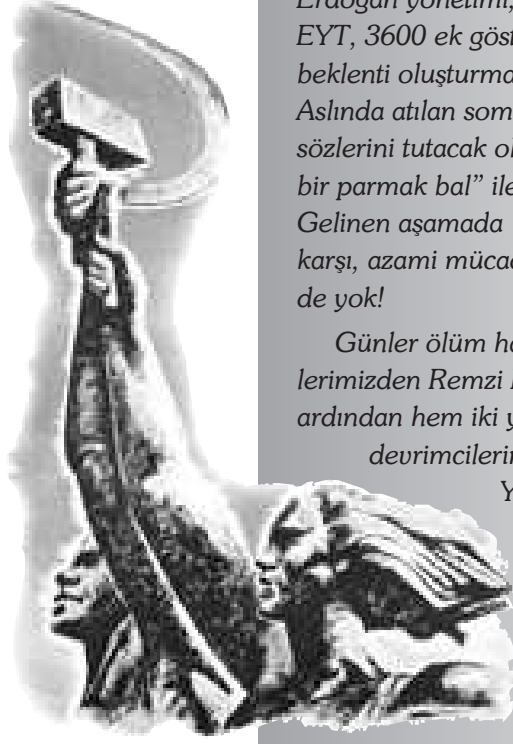
Sedat Peker'den sonra Mehmet Eymür'ün itirafları, egemen klikler arasındaki çelişkilerin ne kadar şiddetlendiğinin, aynı zamanda AKP-MHP blokunun iyice çözüldüğünün göstergesidir. Fakat işkence gibi insanlık-dışı bir uygulamanın alenen savunuluyor oluşu, insanlığın bugüne dek ulaştığı düzeyin ne kadar düştüğünün de bir emaresidir. Çünkü işkence, binlerce yıllık mücadeleler sonucu geriletebilmiş, yasalarca men edilmiş, uluslararası kurumlar tarafından lanetlenmiş bir olgudur.

Bu da göstermektedir ki, günümüzde kazanılmış hakları, elde edilen mevzileri koruyabilmek bile, başlı başına sorundur. Hiç bir kazanım ilelebet kalmaz; ya daha ileriye taşınır, ya geriye gider. İnsanlığın gelişiminde duraklamalar, geriye gidişler hep olmuştur. Ama tarihin tekerleği her daim ileriye doğru akar. Hiç şüphesiz bundan sonra da öyle olacaktır.

Elbette ki bunu hızlandırmak yine bizim elimizde. Tarihteki her ilerleyişin altında sınıf mücadelesi yatar. Yaşam hakkımız da mücadele gücümüz kadardır. Yeter ki bu gücü ortaya çıkaralım...

Rosa Lüksemburg'un dediği gibi; “egemenlerin bizi ezerkenki ve kan dökücü emperyalizmin zorla boyunduruğu altına alırkenki gücünün, mantığının ve keskinliğinin sadece birazcığı bize yeter!”

“Asgari yaşam” dayatmasına karşı sınıf kinimizi kuşanalım! Azami direniş ve mücadeleyle, insanca yaşam hakkımızı savunalım!

Okurlara...

Merhaba,

Zamlar peşpeşe yaşıyor. Döviz kurundaki yükseliş durmak bilmiyor. Artık çoğu ithal olan gıdaların fiyatları öylesine yükseldi ki, kitlelerin çoğu açlık tehlikesiyle karşı karşıya...

Kitleler ağır ekonomik kriz içinde yaşam savaşı verirken, egemenlerin safahat içinde yüzüyor olması, artık sabırları taşıran bir noktaya geldi. Şimdi Erdoğan yönetimi, emekçilerin vergisiz asgari ücret, EYT, 3600 ek gösterge gibi talepleri üzerinden beklenti oluşturmaya, destek kazanmaya çalışıyor. Aslında atılan somut bir adım da yok! Gerçekten bu sözlerini tutacak olsalar bile, artık “ağıza çalınacak bir parmak bal” ile halkın yetinmesi mümkün değil. Geline aşamada “asgari yaşam” dayatmasına karşı, azami mücadeleyi yükseltmekten başka çare de yok!

Günler ölüm haberleriyle geliyor. Önce şehitlerimizden Remzi Basalak'ın yengesini kaybettik, ardından hem iki yoldaşımızın annesi, hem de “tüm devrimcilerin anası” Makbule Ana'yı yitirdik. Yakınlarına, sevenlerine başsağlığı diliyoruz...

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

“III. Emperyalist Savaş sürüyor...
DEVİR günceldir!”

kitabı çıktı.

Büromuzdan ve kitapçılardan
temin edebilirsiniz.

100. Sayıda

3	“Korku iklimi” yaratmak
4	Erdoğan dış desteklerini kaybetti
5	M. Eymür: Devlet işkence yapar
6	Makbule Ana'mızı kaybettik
7	O bütün devrimcilerin Ana'sıydı
8	Asgari değil insanca yaşanacak ücret
9	Xiaomi-Salcomp işçilerini ziyaret ettik
10	İstanbul'da işçi emekçi mitingi
11	Konut “hak”tır!
12	Üniversiteliler “barınamıyor”
13	Boğaziçi Üniversitesi'nde direniş
14	Remzi Basalak yaşıyor
16	10 Ekim'de katledilenler anıldı
17	Trabzon, Fındıklı ve Şavşat'ta Fatih belgeseli
18	Adana'da “Bu topraklara hayat verenler” etkinliği
	Şenyaşar ailesi adalet nöbetinde
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
21	Devrim günceldir- 2

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 100 Kasım-Aralık 2021, 3 TL(KDV %0)

Artık katlanılmaz hale gelen ekonomik kriz ve siyasi baskılar nedeniyle, kitlelerin Erdoğan'a ve AKP'ye yönelik öfkesi ve tepkisi arttıkça, kitlelere dönük tehditlerin dozu giderek yükseliyor.

Tehditler havada savruluyor; ürkütücü açıklamalar peşpeşe geliyor. Son olarak Erdoğan, 27 Ekim günü meclis toplantısında Kılıçdaroğlu'na dönük Çubuk'taki linç girişiminin görüntülerini izlettirdi ve ardından tehdit etti. Öncesinde yine Erdoğan, Meral Akşener'e Karadeniz'de yapılan saldırı üzerine "bunlar iyi günleriniz" demişti. Paralel devlet kurumu gibi çalışan TÜGVA'nın, "komando andı" eşliğindeki tehditkar görüntüleri günlerce basında yer aldı. AKP kadroları çeşitli bi-

Yaşamın, siyasetin, ekonominin her cephesine bakarak, bu tahminde bulunmak mümkün. Çünkü Erdoğan ve AKP, ağır ekonomik kriz altında bunalan kitlelerin desteğini büyük oranda kaybetti; kitleleri kontrol altında tutamaz hale geldiğinden, burjuvazi için faydalı olma pozisyonu ortadan kalktı; dış politikada bütün emperyalistlerle bir biçimde kavgalı hale geldiği için, dış desteklerini kaybetti...

AKP'nin seçilme gücü ve olanağını kaybetmiş olması, içteki çözülme de artırdı. TÜGVA'nın "paralel devlet" olarak örgütlendiğine dair belgelerin TÜGVA'nın eski bir yöneticisi tarafından sızdırılmış olması, bu çözülmenin en somut kanıtlarından biri. Keza eski AKP'lilerin, açıktan ya da örtük eleştiri-

dışında toplanan kitle "yakın", "öldürün" çığlıkları atarken gerçekten de evin yakılması, arabaya atılan kayalardan birinin isabet etmesi vb. Kılıçdaroğlu'nun ve yanındakilerin ölümüne neden olabiliyordu. Üstelik bu linç saldırısının doğrudan devlet tarafından organize edilmiş olduğu, her aşamada açıkça görülmüyordu.

CHP'nin de, genel olarak muhalefet partilerinin de tutumu çok net olmalıydı. Kitlelerin o anda sokağa dökülmesi; CHP'nin önünde destek, AKP'nin önünde protesto eylemlerinin gerçekleştirilmesi; meclisin gündeminin bu konuya kilitlenmesi; mahkeme sürecinde güçlü bir kamuoyu baskısı oluşturarak "kahraman" muamelesi gören faillerin, emri verenlerin ve saldırıyı organize edenlerin yargılanmasının sağlanması vb. bir çok yöntem kullanılarak, Çubuk'taki saldırının hesabı sorulmalıydı.

Bu yapılmadığında, yeni Çubuk saldırılarının, yeni linç girişimlerinin ve çok daha fazlasının gerçekleşmesinin önünde engel kalmaz.

"Siyasi cinayetler olacak" mı

CHP'nin muhalefeti yükseltmemesinin asıl sebebi, kitle hareketinden duyduğu korkudur. **AKP ile CHP'nin ve bütün parlamentarist partilerin birleştiği nokta, kitle hareketini engellemektir.**

İşçi ve emekçiler, AKP'nin politikalarına, saldırganlıklarına karşı öylesine büyük bir öfkeyle dolu ki, yapılacak herhangi bir sokak eylemi, Gezi Ayaklanması'ndan çok daha büyük bir ayaklanmaya dönüşme ihtimalini taşımaktadır. Bu nedenle, AKP saldırılarına karşı tepkiyi yükseltmek yerine, geçiştirmeyi tercih etmektedirler.

Yine CHP'nin ağızından son dönemde sıkça ifade edilmekte olan "siyasi cinayetler olabilir" sözleri de bu korkunun göstergesidir. Mücadelenin her yükseliş döneminde siyasi cinayetler olmuştur, bundan sonra da olabilir. Aslında mücadelenin yükselmediği dönemde bile, kitlelere korku salmak için siyasi cinayetler gündeme gelebilir. Bu yanıyla bu sözler bir "kehanet" değildir.

Bu olasılığı ifade ederken CHP'nin asıl niyeti, kitleleri sokak eylemlerinden uzak tutmaktır.

* * *

Hükümetin seçimle değil de kitle hareketiyle düşmesi, bütün düzen partilerinin ortak korkusudur. Ancak kim hangi tehditle, ürkütücü "kehanet"le engellemeye çalışırsa çalışsın; ekonomik ve siyasi krize karşı artık eskisi gibi yönetilmek istemeyen kitleleri durdurabilecek bir güç de yoktur.

"Korku iklimi" yaratmak...

çimlerde, yapılacak olan seçimlerin "silahsız darbe", "silahsız 15 Temmuz" olduğuna dair açıklamalar yapıyor. "Gayri Nizami Harp" eğitimi veren SADAT'ın, AKP'nin gizli ordusu olarak çalıştığı ortaya çıktı.

Kitle desteğini kaybeden AKP'nin yeni taktiği bu: Geçmişte Sedat Peker'e yaptırdıkları gibi, şimdi de TÜGVA, SADAT gibi kurumlar üzerinden ve doğrudan Erdoğan'ın ağzından, "korku iklimi" oluşturmaya çalışıyorlar.

Tehditler bu kadar pervasız ve açıktan gerçekleştiriliyor. Ve gün geçtikçe dozu artıyor.

Seçim yaklaşıyor, tehditler artıyor

Bu pervasız ve gözü dönmüş tutumun iki temel nedeni var.

Birincisi, Erdoğan'ın muhalif partilere söylediği şu cümlede özetlenmiş durumda: "Ülkenin yönetimine talip olduklarını söylemekten vazgeçmelerini tavsiye ediyorum."

Seçimler yaklaşıyor ve AKP'nin ilk seçimde kaybedeceği giderek daha açık biçimde ortaya çıkıyor. Öylesine bir tablo oluştu ki; **tıpkı 2002 seçimlerinde bir önceki hükümetin parlamentodan silinmesi gibi, bu seçimde de AKP'nin silinmesi ihtimali oldukça yüksek.**

lerindeki artış da bu dağılmayı gösterir nitelikte. İçişleri Bakanı Soylu ile Adalet Bakanı Gül arasındaki çekişme-çatışma, iç çelişkilerdeki keskinleşmenin bir başka ifadesi. **AKP eski çekim merkezi olma niteliğini yitirdikçe, AKP kadroları da kendilerini göstermek, AKP ile aralarına mesafe koymak, yeni yollar için seçenek oluşturmak istiyorlar.**

Bu koşullarda savrulan tehditler, hem muhalefeti bastırmak, hem içteki dağılma ve çözülme durdurmak, hem de kitleleri sindirmek amacını taşıyor.

"Muhalefet" olamamak

Tehditlerin böylesine artmasının **ikinci nedeni ise, doğrudan tehdide muhatap olan kesimlerin, doğru düzgün bir karşılık vermiyor olması, tersine "iktidarsız" bir görünüm sergilemeleridir.**

Ankara-Çubuk'ta Kılıçdaroğlu'na dönük linç saldırısı, hakettiği karşılığı görmedi. Önceki ve sonraki saldırıları, tehditleri, hakaretleri bir kenara bırakalım; bir muhalefet liderinin, "linç" gibi vahşi bir saldırıya maruz kalması son derece önemlidir. Kılıçdaroğlu'nun orada ölmemiş olması sadece tesadüftür. Linç için harekete geçen kitleyi kontrol etmek mümkün değildir çünkü. Sığındığı evin

İşçi ve emekçiler, AKP'nin politikalarına, saldırganlıklarına karşı öylesine büyük bir öfkeyle dolu ki, yapılacak herhangi bir sokak eylemi, Gezi Ayaklanması'ndan çok daha büyük bir ayaklanmaya dönüşme ihtimalini taşımaktadır. Bu nedenle düzen partileri, AKP saldırılarına karşı tepkiyi yükseltmek yerine, geçiştirmeyi tercih etmektedirler. Çünkü hükümetin seçimle değil de kitle hareketiyle düşmesi, bütün düzen partilerinin ortak korkusudur.

Erdoğan dış desteklerini kaybetti

Erdoğan'ı bugüne kadar ayakta tutan dış desteklerinde büyük bir azalma var.

Ekim ayı sonunda yaşanan "büyükkelçi krizi", bunun somut göstergesi oldu. 18 Ekim günü 10 ülkenin büyükelçisi (ABD, Almanya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İsveç, Kanada, Norveç ve Yeni Zelanda) Osman Kavala'nın tutukluluk haline ilişkin uluslararası kararları dikkate almasını isteyen bir bildiri yayınladı. Buna karşılık Erdoğan, Eskişehir'de "toplu açılış" gerçekleştirirken "tali-matı verdim 10 büyükelçi istenmeyen adam ilan edilecek" dedi. Esti gürlendi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Büyükelçiler bavullarını toplamaya başlamışlardır" diyerek Erdoğan'ın söylediklerini pekiştirmeye çalıştı.

Oysa gerçekte, ne büyükelçiler bavullarını topluyorlardı, ne de Erdoğan'ın bu on ülkenin tek bir tanesinin büyükelçisini bile "istenmeyen adam" ilan etme ihtimali vardı. **Ekonomik olarak da siyasi olarak da ülkeyi böylesine dışarıya bağımlı hale getirmiş olan bir cumhurbaşkanının, emperyalist ülkelere herhangi bir konuda tepki göstermesi, tavır alması, hele ki bir büyükelçiye "istenmeyen adam" ilan etmesi gibi bir karar verme ihtimali yoktu.**

Zaten tüm bu meydan okumaların göstermelik olduğu hızla ortaya çıktı. Büyükelçilere yazdırılan bir metin, sanki onlara geri adım atılmış imajı oluşturmak için kullanıldı ve konu örtbas edildi. **Gerçekte, geri adım atan tek kişi Erdoğan'dı.**

Aynı dönemde yaşanan başka gelişmeler de, Batılı emperyalistlerin Erdoğan'a ve Türkiye'ye dönük peşpeşe "uyarıları" anlamına geliyor. Örneğin **FATF (terör finansmanı ile mücadele için**

kurulan uluslararası bir kurum olan Finansal Eylem Görev Gücü), Türkiye'yi "kara para aklama" konusunda "gri liste"ye aldı.

Ardından ABD'de Halkbank yolsuzluğuna ilişkin, Zarrab'ın da tanıklık yapacağı davanın açılması süreci başlatıldı.

Belarus-Polonya sınırına yığılan ve büyük bir insanlık krizi oluşturan göçmen akınına ilişkin olarak Polonya Türkiye'yi suçladı.

AB'nin her yıl yayınladığı ülke raporunda, Türkiye ilk kez Suriye'de "işgalci güç" olarak tanımlandı. Ayrıca ABD Başkanı Biden, Türkiye'nin Suriye'deki operasyonlarının "İŞİD ile mücadeleyi baltaladığı" açıklamasını yaptı.

ABD Türkiye'yi 5. nesil F-35 savaş uçağı programından kesin olarak çıkardı. Üstelik Türkiye yüklü bir ödeme yapmış olmasına rağmen. Şimdi Erdoğan, o paraya karşılık F-16 almaya çalışıyor; Türkiye'de zaten kullanılmakta olan F-16'ların bile Türkiye'ye satışının devam edip etmeyeceği belirsiz. Rusya'dan alınan S-400 hava savunma sistemleri, Türkiye ile ABD arasındaki en büyük sorun olmaya devam ediyor.

Alt alta yazdığımız tüm bu gelişmeler, Batılı emperyalistler nezdinde Erdoğan'ın artık karşılık bulmadığının, desteklerini kaybettiğinin göstergesidir. Ancak Erdoğan'ın Rusya ile olan ilişkileri de giderek darbelenmekte, aldığı desteği yitirmektedir.

En başta NATO'nun Türkiye'ye Karadeniz'de Rusya'ya karşı mücadele görevi koyması, Rusya'nın büyük tepkisini çekmektedir. Bu "mücadele" kapsamında Erdoğan'ın Ukrayna'ya

sattığı SİHA'lar (Silahlı insansız hava aracı) zaten Rusya tarafından sürekli gündemde tutuluyordu. Bu SİHA'lar ilk defa Ekim ayı sonunda Rus mevzilerine saldırı için kullanıldı. Rusya, kendisi için hayati önem taşıyan Ukrayna ile kurulan bu ilişkiye karşı çok sert açıklamalar yaptı.

Suriye de Rusya ile Türkiye'nin karşı karşıya geldiği kritik önemdeki alanlardan biri. Erdoğan, Suriye topraklarındaki işgalini sürdürdüğü, Rusya zaman zaman Türkiye'nin

askeri mevzilerini bombalamak dahil, sıkıştırıcı adımlar atıyor.

Seçime giderken dayanakları eksildi

Bugüne kadar Erdoğan, ne zaman içerideki kitle desteğini kaybetse, emperyalistlerden aldığı güç ile seçim kazanıyor ve yoluna devam ediyordu. Bunun en çarpıcı örneği, 2015 Haziran seçimlerinde tek başına hükümet kuramayacak kadar güç kaybetmişken; 5 ay sonrasında Kasım'da yeniden seçim kararı alması ve hemen Merkel'in Erdoğan'ı ziyaret ederek destek sunmasıdır. Erdoğan Kasım seçimlerini, kitlelerin oyuyla değil, Merkel başta olmak üzere Batılı emperyalistlerin desteğiyle kazanmıştır.

Bugün ABD'ye yaklaşmak istediğinde büyük barikatlarla karşılaşılıyor ve hatalarının bedeli olarak Rusya'ya daha saldırgan bir tutum alması isteniyor. Rusya ise, birçok alanda ayağına çelme takmaya çalışan Erdoğan'ın alternatiflerini oluşturma arayışında.

Dış desteklerdeki eksilme, içerideki hükümetme gücünü de doğrudan etkiliyor. Bu tablo, ekonomik krizi daha da kötü hale getiriyor. Batılı emperyalistlerin finansmanı olmadan, ekonomi hızla çöküyor çünkü. Merkez Bankası rezervleri, borçla yüksek tutuluyor; gerçek rezerv ise eksi 40 milyar dolar civarında. Ödemeler dengesinde kriz var. Ekonomik kriz ağır bir kabus gibi kitlelerin üzerine çökmüş durumda.

Bu koşullarda gireceği bir seçimde ağır hezimet alacağını bilen **Erdoğan, kaybettiği kitle desteğini yeniden kazanmaya çalışıyor. Yıllardır kitlelere vaadedilen, ancak somut adım atılmayan konular, bugünlerde yeniden gündemde.** EYT'lilerin (Emeklilikte yaşa takılanlar) sorununu çözeceğini söylüyor, kamu çalışanları için 3600 ek göstergeli vereceğini açıklıyor, asgari ücreti yükselteceğini, hatta asgari ücretten vergiyi indireceğini vaadediyor, 40 bin yeni sağlıkçı atanacağını belirtiyor, vb... Sonuçta her konuda vaatler birbirini kovalıyor. Ama elbette tarih yok, somutluk yok, plan yok, veri yok... Sadece "üzerinde çalışıyoruz" cümlesiyle kitlelere yeniden umut pompalanmaya çalışılıyor.

Yeni bir "erken seçim" yaklaşırken, **Erdoğan bu defa dengesiz dış politikası yüzünden dış desteklerini, ağır ekonomik kriz nedeniyle kitle desteğini kaybetmiş görünüyor.**

YÖK 40 yıldır öğrencilerin hedefinde

YÖK'ün (Yüksek Öğretim Kurumu) 40. kuruluş yıldönümünde İstanbul ve Ankara'da öğrenci protestoları vardı. Polis, eylemlere saldırdı ve 11 öğrenciyi gözaltına aldı.

İstanbul'daki eylem, İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü'nde gerçekleştirildi. Eylemde "Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için mücadeleye" yazılı pankart açıldı. Yapılan konuşmalarda YÖK'ün üniversitede bir yanıyla baskı ve zorbalığın, diğer yandan bilimsel eğitim sisteminin tahribatının simgesi olduğu belirtildi ve kayyum rektör atamaları protesto edildi.

Ankara'da yapılan eylem ise Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü önünde yapıldı. Polis eylemden saatler önce kampüs çevresini abluka altına aldı. Eylem başladığında

polis saldırısı da geldi. 11 öğrenci ile birlikte çok sayıda kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan öğrencilerden üçü, daha sonra serbest bırakıldı.

M. Eymür itiraf etti:

Devlet işkence yapar!

MİT'in eski yöneticilerinden Mehmet Eymür'ün son konuşmaları, işkencenin, katliamların, gözaltında kayıpların devlet eliyle yapıldığını bir kez daha ortaya koydu.

Önce T24 internet sitesinde gazeteci Gökçer Tahincioğlu'nun sorularını yanıtlayan, sonra Halk TV'de konuşan **Mehmet Eymür, '70'li yıllardan itibaren birçok siyasi cinayet, katliam ve işkence adı geçen bir kontrgerilla elemanıdır.** Susurluk'tan Ergenekon'a, silah kaçakçılığından mafya babalarına dönük gözaltılara kadar Türkiye siyasi tarihinin son 40 yılına damga vuran operasyonlarda onun adına rastlanır. **THKP-C liderlerinden Ulaş Bardakçı'nın, Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilmesinde bizzat yer aldığı bilinmektedir.** Son konuşmalarında kaçamak cevaplar da verse, bu suçlarını itiraf etmek tedir aslında.

Ama daha önemlisi; *"devletin yaptığı her şey meşrudur", "başka türlü konuşmuyorsa işkence yapılmıştır, çok inatçı tipler var"* demesi; keza mafya liderlerini, faşist katilleri, itirafçı dönemleri MİT'in kullanmasını *"bizim yönetmeliklerimize uygundur"* sözleriyle açıklaması; **Türkiye'deki katliamların, işkencelerin, provokasyonların bizzat devlet eliyle yapıldığını ortaya koymasındır.** Daha önce de işkenceci polislerden konuşanlar olmuştu ve işkencenin devletin bilgisi-onayı dahilinde yapıldığı ortaya dökülmüştü. Fakat MİT'in içinde önemli görevlerde bulunmuş bir kişiden bunların duyulması, durumu daha çarpıcı kılıyor. Bugüne dek devrimci-demokrat kesimlerin ifade ettiği gerçeklerin, en yetkili ağızdan kabul edilmesi anlamına geliyor.

Sonuçta Mehmet Eymür bildiklerimizi anlatıyor. Yani söylediklerinde yeni bir şey yok! Hatta onları da eğip-büküyor, normalleştiriyor ve tabi ki kendini aklamaya çalışıyor...

MİT'in faaliyetlerinden parçalar

Mehmet Eymür'ün son resmi görevi "MİT kontrterör daire başkanı"dır. Biz bunu "kontrgerilla" olarak çevirebiliriz. CIA'nin Gladyo'su, Türkiye'nin "Özel Harp Dairesi"... Kendisi de bunu itiraf ediyor zaten. **'70'li yıllarda Ziverbey Köşkü'nde işkenceye aldıkları militanların kendilerine "gerilla" dediklerini, onun üzerine general Memduh Ünlütürk'ün "siz gerilaysanız biz de kontrgerillayız" dediğini aktarıyor.** Sonra da *"Özel Harp'te de var, kontrgerilla harekatı"* diyor zaten.

Aynı şekilde devletin içinde gladyo, jitem gibi yapılanmalar olduğunu kabul ediyor. Mehmet Açar, Veli Küçük gibi kişilerin bu işleri yaptığını söyleyerek, hem kendisini dışında tutuyor, hem de asıl hedefe çaktığı kişileri ifşa etmeyi amaçlıyor. Anlatımlarından ordu ve MİT'in içinde ekipler olduğunu anlıyoruz. Kendisinin Hiram Abbas'ın yanında saf tuttuğunu belirtiyor; onun parayla işi olmadığını söyleyerek kendinin de *"parayla işi olmadığını"* kanıtlamaya çalışıyor aklı sıra.

Zaten Susurluk'tan yeniden yargılanmaya

başlayan Mehmet Açar, Korkut Eken gibi kontrgerilla mensupları aleyhine ifade vermiş, haklarında raporlar tutmuştu. Onları *"para için adam öldürmekle"* suçluyor; aynı ekipten Ayhan Çarkın'ın *"onlar yedi biz aç kaldık"* diyerek haklarında ifade verdiğini belirtiyor. *"Devlet benim gözümde her şeyi yapabilir, meşrudur... Ama işin içinde menfaat varsa... 'bu kadar para ver, yoksa seni öldürecek'im' bu insanlar maalesef böyle öldürüldü"* diyerek, hem her tür insanlık-dışı yöntemi meşrulaştırıyor, hem de rakiplerinin bu işleri "para için" yaptığını, kendisinin buna karşı olduğunu iddia ediyor. Oysa kendisi hakkında da Fettullah Gülen'den 50 bin dolar aldığı iddiası var.

Kesin olan; hiçbirinin "vatan-millet" aşkıyla çalışmadığı, devletin gücünü kullanarak kişisel menfaatler de elde ettikleridir. Bu kadar pislığe batmış kişilerin parasal konularda "ahlaklı" davranması zaten beklenemez. Her birinin kendilerini "milletin hizmetinde" gösterirken, rakiplerini paraya tamah etmekle suçlaması, içinde bulundukları bataklığı ve hepsinin boğazına kadar pisliğin içine batmış olduğunu ortaya koyuyor.

"Bize kirli adam lazım" diyor Eymür zaten. Yeşil (Mahmut Yıldırım) gibi itirafçıları, Çakıcı gibi mafya liderlerini, Çatlı gibi faşist katilleri nasıl kullandıklarını anlatırken... "Düzgün adam neyin haberini getirecek? Bir faaliyetin içerisinde olan adam zaten kirli adamdır" diye devam ediyor. Yeşil gibi, yüzlerce kişinin katili olan birini "yürekli bir oğlandı" diyerek övüyor mesela. "Mardin'de de Binno diye eski eşkiya elemanımız vardı. Millet korkar mağaralara girmeye, asker falan, bunları sokardık hep" diyerek itirafçı, işbirlikçi Kürtleri, "mayın eşiği" olarak kullandıklarını anlatıyor pervasızca...

Tek itirazı; *"kimin kimi kullandığı"* noktasında ve bazı kişilerin *"yanlış kişiler"* olmasında... Yoksa örneğin Çakıcı'nın ve adamlarının Öcalan'ı öldürmek için bizzat Korkut Eken tarafından eğitilmesini olumluyor ve *"böyle eylemlerde kullanılacaksa olabilir, eğitim verildi"* diyor. Gazetecinin *"Maraş, Çorum, Sivas katliamları var, yöntem bu mudur? Gladyo böyle mi oluşur"* sorusuna ise *"ordu yapıyordu bazı eğitimleri. Bu konularla ilgisini bilmem ama gladyo dedikleri yapı böyledir"* diyor.

Kısacası **bu katliamları, provokasyonları, işkenceleri devletin yaptığını açıkça kabul ediyor. Çoğunu kendi dışına atıyor, ama işkenceyle ilgili soruya**

"yapmışımdır" demekten kendini alamıyor. Sonra *"aşırı bir şey yapmadık"* diyerek durumu toparlama çabasına giriyor. "Aşırı" olmayan işkence yöntemi ise, "falaka, kaba dayak, falan..." **"Başka türlü konuşma imkânı yoksa işkence**

olabilir. Hâlâ da öyle düşünüyorum. Çünkü çok inatçı tipler var. Başka türlü konuşturmak çok zor" diyerek, işkenceyi halen savunmaya devam ediyor.

İşkence insanlık suçudur

İnsanlığın insanlaşma sürecinde işkenceye karşı mücadele çok önemli bir yere sahiptir. **Yüzyıllar boyunca verilen mücadelenin sonucunda işkence, "insanlık suçu" olarak görülmüş ve yasalara böyle geçirilmiştir.** Türkiye'nin de altına imza attığı Birleşmiş Milletler'in işkenceyi yasaklayan sözleşmesi, bu mücadelelerin sonucu oluşmuştur. Bu sözleşmenin 2. Maddesinde; *"hiçbir istisnai durum ne harp hâli ne de bir harp tehdidi, dâhili siyasî istikrarsızlık veya herhangi başka bir olağanüstü hâl, işkencenin uygulanması için gerekçe gösterilemez"* denilmektedir. Bu, insanlığın ortak kazanımı, insan hakları hukukunun en temel kuralıdır.

Ama biliyoruz ki, tüm sınıflı toplumlarda işkence vardı. İktidarı elinde bulunduran sömürücü sınıflar, egemenliklerini korumak için işkence dahil birçok sindirme yöntemini binlerce yıl uygulamıştır. Dolayısıyla **işkence, sınıflı toplumla, devletin varlığıyla ortaya çıkan bir olgudur. En yaygın ve sistemli olarak yöneldiği kesim, dönemin ilerici, devrimci güçleri olmakla birlikte, rakip kliklere karşı da kullanmaktan geri durmazlar.**

Komünist ve devrimciler işkenceye ilkesel olarak karşıdırlar. Sadece kendilerine değil, hiç kimseye, düşmanlarına bile işkence yapılmasını doğru bulmazlar. FETÖ'cü olduğu iddiasıyla gözaltına alınanlara işkence yapılmasına karşı çıkmamız bundandır.

Türkiye her zaman bir işkence ülkesi olarak nam saldı. Sadece 12 Mart, 12 Eylül gibi cunta dönemlerinde değil, her dönem işkence varlığını korudu. AKP, "işkenceye sıfır tolerans" diyerek işbaşına gelmişti. Ama özellikle 15 Temmuz sonrası işkence arş-alaya çıktı. Gözaltında aylarca işkenceye maruz kalanlar, haber alınamayanlar, hapishanelerde artan işkenceler, intiharlar vb...

İşkenceye karşı mücadelenin yükseldiği dönemlerde kısmi bir gerileme sözkonusu olsa da sınıflı toplum varolduğu sürece işkence bitmez. Ama toplumsal mücadelede gerileme olduğunda işkence vakaları daha da artar. Nitekim son yıllarda IŞİD gibi ortaçağ kalıntısı örgütlerden başlayarak işkence meşrulaştı. Mehmet Eymür'ün itirafları da bunun bir başka göstergesi oldu.

Sonuçta **işkencenin tamamen yok edilmesi devrimin ve sosyalizmin işidir. Bu sistemde bir takım idari, yasal engellerle işkencenin ortadan kalkacağını sanmak, ham hayaldir. Ancak işkenceyi sınırlamak, geriletmek mümkündür ve bunun mücadelesi küçümsenmeden verilmelidir.**

Diğer taraftan; Sedat Peker'in ardından Mehmet Eymür'ün de itiraflara başlaması, bu itiraflarda özel olarak Mehmet Açar'ı ve ekibini hedefe çakması, devlet içinde artan iç çelişkilerin ve AKP'deki çözümlenin göstergelerinden biridir.

Ziverbey Köşkü'nde işkenceye maruz kalanlar için yapılan anıt

Makbule Ana'mızı kaybettik

Makbule Berktaş Ana'mızı, 31 Ekim gününün ilk saatlerinde, geçirdiği kalp krizi nedeniyle kaybettik.

O bütün devrimcilerin anasıydı. "Ama öyle yanar-dönerlerin değil, gerçek devrimcilerin anası" derdi. 1980 yılından itibaren ömrü cezaevi yollarında-önlerinde geçti. Ölüm oruçları döneminde Ankara'yı mesken tuttu. Böyle bir eylem sırasında kulağına gelen tazyikli suyla devrildiğini ve hala kulağında ağrı kaldığını söylerdi.

Defalarca gözaltına alındı. Avukatlar, "senin davaların, çocuklarının davalarından daha çok oldu" dediklerinde gururlandı. Gözaltında çocukları gibi direndi, ifade bile vermedi.

O, 9 yaşından itibaren çalışan bir emekçiydi. Çocuk işçi olarak fabrikalarda ucuz işgücü sömürsüne tabi tutuldu. Fabrikada, tezgaha yetişebilmek için ayağının altına kasalar konduğunu anlatırdı. Müfettişler geldiğinde, onu sakladıklarını...

Yıllarca tarlalarda pamuk topladı. En hızlı, en fazla toplayan, rekorlar kırandı. Kazandığı parayı zarfıyla birlikte annesine getirirdi.

Evlendikten sonra da çilesi bitmedi. Dantel dokuyarak çocuklarını büyüttü. Okul çağlarına geldiğinde ise, bu şekilde çocuklarını okutamayacağını anladı ve Almanya'ya işçi olarak gitti. 1974 yılında Almanya'ya gitti. Hastanelerde, otellerde en zor işlerde çalıştı, her gurbetçi gibi. "Tınaklarımın arasında hala Almanların pisliği var" derdi.

Ama o tam bir emekçiydi. İşini her zaman en iyi şekilde yapardı. O yüzden Almanların da sevgisini, saygısını kazanmıştı. Çalıştığı hastaneden tanıdığı bir çok Alman doktor ve hemşireyle yıllarca ilişkisini sürdürdü.

"Bir evim olsun, bir de çocuklarımı okutabilseydim" diyerek her zorluğa katlandı. Evi alacak parayı kazandıktan sonra ülkeye döndü.

O yıllar faşizme karşı mücadelenin yükseldiği yıllardı. Çocukları da bu kavganın içine atılmıştı. O çocuklarını çok seven, onlara değer veren bir anneydi. Önce çocuklarını yalnız bırakmamak için hep peşlerinden gitti. Cezaevleri, işkenceler, mahkemeler gibi, hiç görmediği yerleri gördü. Sonra çocuklarının yolunun doğru olduğuna inandı. Onlarla yoldaş oldu. Diğer devrimcileri de kendi çocuğu olarak benimsedi. Cezaevi ziyaretlerinde, hepsini görmeye, hepsinin ihtiyacını karşılamaya çalıştı.

O bir Kürt kızıydı; bununla da gurur duyuyordu. Sonra bir Aleviyle evlendi; Alevilerin can yoldaşı oldu. Halkların kardeşliğine inandı. Hrant Dink katledildiğinde, "Kardeşimsin Hrant" dövizini alarak yürüdü. Halkların birleşik

mücadelesinden yana oldu hep. Bütün anneler gibi, "birlik olun" derdi.

Oğlu Belediye'den atıldığında, atılan tüm işçilerle birlikte günlerce Adana'dan Ankara'ya yürüdü. Direnen her işçi-emekçiyle birlikte atardı yüreği.

12 Eylül analarından belki son kalanlardan biriydi. "Kaç ana kaldık" diye hayıflanırdı. En çok sevdiği sloganlardan biri, "Anaların öfkesi katilleri boğacak"tı. Buna tüm kalbiyle inandı.

Adana'da İHD'nin kurulmasına öncülük etti. İHD kurucularından oldu. Yıllarca yönetim kurulu dahil olmak üzere her kademesinde yer aldı; çalıştı. Bastonla yürüyemediği zamanlarda bile İHD etkinliklerini kaçırmadı.

Kapısı, sofrası yüreği bütün devrimcilere açık oldu. İşkencecileri ise asla affetmeyeceğini yinelerdi.

O emekçi bir anaydı. Çok güzel bir anaydı. Sonra çok güzel bir babaanne oldu. Mahalledeki gençlerin halasıydı. Tüm devrimcilerin ise anası... Ama gerçek devrimcilerin! Kendisine böyle denmesinden çok memnun olurdu.

Tüm devrimcilerin anası Makbule Berktaş! Seni unutmayacağız! "Hayırlı evlat"ların olmaya çalışacağız!

1 Kasım 2021

(Cenaze töreninde yapılan konuşmadır.)

Makbule Ana'mızı sonsuzluğa uğurladık

Makbule Ana'mızın (Berktaş) cenaze töreni, 1 Kasım günü Adana'da Buruk Mezarlığı'nda gerçekleştirildi. Tören tam da onun yaşamına ve mücadelesine uygun bir biçimde oldu. Adana'nın devrimci-demokrat yüzü bu törendeydi. Yüzlerce insan, onu uğurlamak için toplanmıştı.

Törende onu anlatan bir çok konuşma yapıldı. Proleter Devrimci Duruş dergisi adına Gülümser Seyitcemaloğlu'nun yaptığı konuşmada, onun işçilikle geçen yaşamı, 12 Eylül yıllarından başlayarak cezaevi mücadelesindeki yeri, halkların kardeşliğine olan inancı, çocukları devrimcileşirken kendisinin de nasıl değişip dönüştüğü, "emekçi bir ana" olmaktan "tüm devrimcilerin anası" olmaya evrilen süreci anlatıldı.

Ardından kurucusu olduğu Adana İHD'den, mücadele arkadaşları Ayfer Güneşer ve Yasemin Dora Şeker konuşma yaptılar. Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar da yaptığı konuşmada, Makbule Ana'nın, eşi Arif Berktaş'la birlikte yaşama değer katan yönlerini vurguladı.

Mezarı başında, "Makbule Ana'mızın şahsında insanlık onuru uğruna mücadele edenler için saygı duruşu" yapılırken, Adnan Yücel'in "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek" şiirinden bir bölüm okundu.

1938 doğumlu olan Makbule Berktaş, 80 yılı aşkın süre kaldığı bu dünyaya, kendisinden bir çok şey katarak, dokunduğu her insanın hayatında bir dönüşüm yaratarak, emek vererek yaşadı... Geride derin izler bırakarak sonsuzluğa uğurlandı...

VEFAT ve TEŞEKKÜR

Annemiz Makbule Berktaş'ı 31 Ekim gününün ilk saatlerinde kaybettik. Pandemi koşullarına rağmen, yurdun dört bir yanından gelerek cenazemize katılan yüzlerce kişiye; ülkenin çeşitli illerinden ve yurtdışından bizleri arayarak acımızı paylaşan tüm dostlara...

Adana'nın Tahsilli Mahallesi'nde bir hafta süren taziye günlerinde son görevlerini yerine getirmek için canla-başla çalışan komşularına, akrabalarına, dostlarına ve devrimci çocuklarına...

Bu acılı günümüzde bizi yalnız bırakmayan, Adana'daki devrimci kurumlara, İHD'ye, TTB, KESK, EDS, TÜED gibi kitle örgütleri ve sendika temsilcilerine...

Cenazeye dair her tür destekleriyle yanımızda olan Adana Büyükşehir Belediyesi'ne, Seyhan, Yüreğir ve Çukurova Belediyelerine; başta Tahsilli mahalle muhtarı olmak üzere bölge muhtarlarına... Cenazeye ve taziyeye katılan başta CHP ve HDP olmak üzere partilerin il ve ilçe yöneticilerine...

Başsağlığı dileyen, maddi-manevi destek olan tüm dostlara ve kurumlara teşekkür ederiz.

Ana'mızı unutmayacağız; yaşatacağız...

Çocukları; Nevin, Zeynep, Necati, Hasan Ali Berktaş

O bütün devrimcilerin “Ana”sıydı...

Küçük dev kadın

Makbule Ana'mız (Makbule Berktaş) 1.55 boyunda küçük bir kadındı. Ama dev gibi bir yüreği vardı. O yüreğe sadece yakınlarını, dostlarını değil, tüm devrimci çocuklarını sığdırdı. Her daim kucaklayıcı, yapıcı oldu. Ama yanlışlarını eleştirmekten de asla geri durmadı. Doğruluğuyla, dürüstlüğüyle ve sıcaklığıyla onların “Ana”sı oldu.

Onun yüreği sadece işkencecilere, hainlere, faşistlere kapalıydı. Hele ki işkenceciler söz konusu olduğunda büyük bir öfke duyar, kartal kesilirdi. Kenan Evren'in yargılanması gündeme geldiğinde, “onları asıl anaların eline versinler, nasıl cezalandırılmış görsünler” demişti.

'96 ÖO sürecinde Mehmet Ağar Adalet Bakanı'ydı. Aylar çocukları ölmesin diye sürekli eylem halindeydi. Analardan biri Mehmet Ağar'a beddua ederken, “çocukların ölümünü göresin” deyince, Makbule Ana, ona sarılıp “Ana ben senin acını anlıyorum, ama ne olur çocuklarına beddua etme; edeceksen kendisine et” demişti. Mehmet Ağar, '96 yılından kısa bir süre sonra 17 yaşındaki kızını kaybettiğinde, bunu hatırladı ve kızına üzüldüğünü söyledi. Öylesine de insancıl, hakkaniyetli biriydi.

'96 ÖO süreci, Makbule Ana'nın da mücadelesini en üst seviyeye çıkardığı dönemdir. Aylarca Ankara-İstanbul arasında mekik dokudu. ÖO'nun zaferle bitmesi için ne yapılması gerektiği konusunda çocuklarıyla konuşuyor ve onları pratiğe geçiriyordu. Bazen bir otobüsün üzerinde kitleye konuşurken gördük onu; bazen destek açlık grevlerinde, halay başında; bazen de polis saldırısına karşı direnirken... Aylar süren bu eylemliliklerde sayısız kez polis saldırısına uğradılar, gözaltına alındılar, hakaret ve küfürlerle karşılaştılar. Makbule Ana, çocuklarının direnişlerini sahiplenmekle kalmadı, kendisi direnişçi haline geldi. Etrafına sürekli moral ve güç verdi.

12 şehit verilmesine rağmen talepler kabul edilip de ÖO sona erdiğinde, bu kez bedenleri eriyen tutsakları hızla sağlıklarına kavuşturabilmek için didindi. Türkiye'nin belli başlı hapis-hanelerini dolaştı, onlara hem bol miktarda yiyecek, hem moral taşıdı. Ardından Avrupa'nın

pek çok yerinde panellere, etkinliklere katıldı. Bu yoğun süreç, onu bir ana olmanın ötesine sıçrattı. Mücadeleyi birlikte omuzladıkları kızına “biz artık yoldaş olduk değil mi” dedi, büyük bir gurur ve sevecenlikle...

Gerçekten de o bizim sadece anamız değil, omuz omuza savaştığımız yoldaşımızdı. Onun için biz anamızı kaybetmedik sadece, yüreği her daim bizimle atan canıyol-daşımızı kaybettik.

Makbule Ana, dergimizin sadık okurlarından biriydi. 80 yaşına rağmen dergimizin her sayısını okumaya çalışırdı. Gözleri zor gördüğü dönemlerde bile bu çabasından hiç vazgeçmedi. Dergimizi, kitaplarımızı okumakla kalmaz, çevresine ulaştırmaya çalışırdı. Özellikle ÖO sürecini, hücreleri, 12 Eylül'ü anlatan kitaplarda satış rekorları kırardı. Ve bunu kendisine görev edinerek zevkle yapardı.

Başta kendi çocukları olmak üzere, tüm devrimci çocuklarını işkencelerden, ölümlerden kurtarmak için canla-başla çalıştı, kendini öne attı. Bu çabasıyla çocuklarını bir çok kez ölümün kıyısında çekip aldı. Ne yazık ki biz onu ölümün elinden çekip almayı başaramadık. Ölümü çok ani biçimde, bir kalp krizi sonucu gerçekleşti.

Ana'nın ağzından çok kişi, kendisi için “üç gün yatak, dördüncü gün toprak” dediğini duymuştur. Onu da şöyle açıkladı: “Aslında üç gün bile fazla, ama çocuklarımızın gelebilmesi için bunu istiyorum, yoksa bir gün yeter.” Hastalanmasıyla ölümü arasında gerçekten de sadece üç gün geçti. Ölüm aşamasında bile tek kaygısı çocuklarına yük olmamaktı. Son yıllarda bastonla yürüyor olmak, istediği yere gidememek, eylemlere-toplantılara katılamamak, onu çok üzüyordu. En büyük korkusu “elden-ayaktan düşmek”ti. Bu şekilde yaşamaktansa ölmeyi tercih edeceğini söylerdi. Son ana kadar bilincinin açık, kendi işlerini yapabilen olmasını istedi. Ölümüne de son derece vakur ve iradeli yürüdü. 31 Ekim gecesi uykuya daldı ve bir daha kalkmamacasına gözlerini hayata kapadı.

O küçük dev bir kadındı. Çocuk işçi olarak başladığı yaşamı, hep bir emekçi olarak, emek mücadelesinin içinde geçti. Son 45 yılı ise işkencehane-hapishane kapılarında direnişlerle, tutsak yakını ve insan hakları savunucusu kimliğiyle, ama ille de “tüm devrimcilerin Anası” olarak geçirdi.

Cenazesi de onun istediği gibi devrimci çocukları tarafından kaldırıldı. Tüm dostları, komşuları, akrabaları pandemiye rağmen son görevini yapmak için cenazesine koştu. “Cenazeler yaşamın sağlamasıdır” sözünü bir kez daha kanıtlarcasına...

Onu unutmayacağız... Mücadelemizde yaşatacağız...

Analar unutmuyor affetmiyor!

Makbule Ana'nın en sevdiği slogan, “Anaların öfkesi katilleri boğacak”tı. O katillerden Mehmet Eymür, işkence yaptığını kabul ediyor ve meşru göstermeye çalışıyor. Aylar işkencecileri hiç unutmadılar ve affetmediler. Makbule Ana ile 12 Eylül ve işkence konusunda yaptığımız röportajı, kısaltarak yayınlıyoruz.

12 Eylül geldiğinde bir kızım cezaevindeydi, diğeri ise aranıyordu. O yüzden evimiz çok sık baskına uğradı. Her geldiklerinde evi talan ettiler... 12 Eylül sonrası her gece, ne eşim ne

de ben pijama giymedik. Her gece baskın olabiliyordu çünkü. Çocuklarımız cezaevindeydi, aslında biz de “asri cezaevinde”ydik.

Bir gün, komşulardan biri “Makbule teyze, askerler senin oğlanı almışlar, kafasını kanalın içine batırıp çıkarıyor ‘ablan nerede’ diye soruyorlar” dedi. Koştum, “bu benim çocuğum, ne soracaksan bana sor” dedim. Çok aşağılık kelimeler kullandılar, şimdi söylemeye bile utanıyorum. “Ben bir ev hanımıyım, çocuklarım da pırıl pırıl” dedim...

Yine bir gün cezaevine ziyarete gitmiştim. Dönüşümde mahallenin her yanını polislerin sardığını gördüm. Ne olduğunu sordum, “el kadar bir kız bize ateş açtı” dedi. O an beynimden aşağıya bir su boşaldı sanki. “Bu benim kız olmasın” dedim içimden. Yanında bir de erkek varmış, polisle çatışmaya girmişler, polis her tarafta onları arıyormuş. Eve vardığımda, bizim köpek ayaklarıma dolanmaya, havlamaya başladı. Askerler girdi içeriye. “Kızın nerede?” dedi başları. “Nereden bileyim, cuntadan önce evden gitti” dedim. “Cunta mı” diyerek kafama elindeki telsizle vurdu. “Çocukların senin de beynini yıkamış” dedi. Askerlerden biri köpeğe öyle bir vurdu ki, köpek altına işedi. Komutan, “hayvan gibi adamsınız, hayvanı bile korkuttunuz” dedi.

Hele o cezaevi kapılarında bize neler yaptılar. Copladılar mı, saçlarımızdan tutup sürüklediler mi, terbiyesiz laflar mı söylemediler. Ama Allaha çok şükür, yüzümüz ak, alnımız pak! Çocuklarımız ne hırsızlık ettiler, ne dolandırıcılık yaptılar. Ne mafyadalar, ne çeteler. Mafya babaları rahat rahat geziyor. Onlar hala çocuklarımızın peşindeler...

Çocuklarımız, bütün devrimciler, halkı için uğraştı. Kenan Evren de halkı öldürmek için uğraştı.

Bize çok çektiler. Dilimize fermuar çekmeye çalıştılar. Çocuklarımıza bu zulmü yapanlar çok çeksinsin. İşkencecileri hiç affetmem. Kesinlikle!

Sadece çocuklarımızı değil, gelinimi, 6 aylık torunumu bile gözaltına aldılar.

Bir defasında daha gözaltına alınmıştım. Toplu gözaltıydı, ismimi öğrenince bir polis gelip kızımı sordu bana. “Niye soruyorsun, bir şey mi oldu” dedim. “Ölmüş” dedi. “Sen öl!” dedim. “Bak, bak kanyaya bak” dedi sonra. Benim moralimi bozmaya çalışıyorsan, benim moralim bozulmaz yıllardır uğraşıyorum çünkü dedim.

Avukatlar, “çocuklarından daha fazla davan var” dedi, ne kadar olduğunu ben de bilmiyorum. Ama çocuklarımızın arkasından hep koştum. Onları yalnız bırakmadım. Tüm anne-babalara sesleniyorum, onları yalnız bırakmasınlar.

Asgari değil İNSANCA YAŞANACAK ÜCRET!

Asgari ücret görüşmeleri başlıyor. Milyonlarca işçinin gözü kulağı bu görüşmelerden çıkacak sonuca kilitlenmiş durumda.

Bugün asgari ücret AGİ ile birlikte 2825 TL. Buna karşın açlık sınırı 3000 TL'nin üzerinde, yoksulluk sınırı 10 bin TL'yi geçiyor. Enflasyon yüzde 50, Kasım ayının başında dolar 9.90'ı geçti, 10 TL'ye dayandı.

İşte asgari ücret gerçekliği...

Komisyonada işçiler temsil edilmiyor

Dünyada asgari ücretin tespiti ile ilgili, ülkenin sınıf mücadelesi seyrine göre farklı farklı formüller işletilmektedir. Ülkemizde ise, "asgari ücret tespit komisyonu" tarafından belirleniyor.

Komisyonada beş hükümet, beş patron, beş de işçi adına temsilci bulunuyor. İşçileri temsilen işbirlikçi Türk-iş sendikası masaya oturuyor. Yani tespit komisyonunda işçi sınıfının temsilcileri aslında yok! Hükümet ve patronlar zaten aynı sınıfın mensupları olarak komisyonada bulunuyorlar. Türk-iş yöneticileri ise burjuvazinin hizmetinde. Bu koşullarda işçi sınıfının temsil edildiği söylenebilir mi?

Ayrıca tespit komisyonu "orta oyunu"dan başka bir şey değil. Göstermelik görüşmelerin, işçi sınıfını kandırmaktan başka bir amacı yok. Hükümete bağlı olan tespit komisyonu, Temmuz 2018'de yayınlanan bir kararnameye, Cumhurbaşkanlığına bağlandı. Asgari ücretin ne kadar olacağı önceden belirleniyor, sonra da "orta oyunu"na başlanıyor.

Enflasyon ve asgari ücret

Asgari ücretin belirlenmesine sayılı günler kalmışken, döviz kuru tırmanışa geçti. TL, döviz kuru karşısında, tarihinin en büyük değer kaybını yaşıyor. 2021 Ağustos ayında 341 dolara denk gelen asgari ücret, Kasım başında 285 dolara düştü; sadece 1,5 ay içerisinde asgari ücretli, 500 TL kayıp yaşadı. Bir yıl öncesinde ise asgari ücret 390 dolar civarındaydı. 2008 ekonomik krizinde bile asgari ücret 429 dolara denk geliyordu.

Türk-iş'in araştırmasına göre, 4 kişilik bir ailenin aylık geliri 10 bin TL'nin altında ise "yoksul" demektir. Açlık sınırı ise 3.093 TL. Varolan asgari ücret, bırakalım bir ailenin dengeli-sağlıklı beslenmesini, bekar bir işçinin geçimine dahi yetmiyor.

TÜİK her zaman yaptığı gibi rakamlara takla atarak yıllık enflasyonu 19.89 gösterdi. Gıda enflasyonunu da yüzde 27,41 olarak açıkladı. Oysa hayat TÜİK'i yalanlıyor. Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAG) araştırmasına göre enflasyon 49,89, yani yüzde 50! Sefaletin sefaletini, dibin dibini yaşıyor asgari ücretli...

Kapitalist düzen var olduğu sürece, sömürü elbette bitmez. Ancak yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesi içinde, asgari ücretin yükseltilmesi mümkündür. Asgari ücretten verginin kaldırılması ve asgari ücretin yoksulluk sınırının üzerine çıkması talepleri doğru taleplerdir ve bu doğrultuda mücadele yükseltilmelidir.

En düşük işçi ücreti denilince akla gelen ilk ülke Çin olurdu. TL'deki erimeyle birlikte Türkiye, bu unvanı Çin'in elinden aldı. Avrupa ülkeleri arasında da birinci sıraya yerleşti.

Buna karşın Cumhurbaşkanı'nın maaşı önümüzdeki yıl 100 bin TL'nin üzerinde olacak. Şu anda 88 bin TL olan Cumhurbaşkanlığı maaşı, asgari ücretin 30 kat fazlası! Ki bu, sadece resmi maaşı. Varlık fonu başkanlığı, milletvekilliği, sarayın bütçesi, vb. saymakla bitmiyor. Üstelik "gizli ödenek"ten istediği gibi harcayabiliyor. Keza, onbir maaş alan AKP kadroları bile var.

Asgari ücret "ortalama ücret" ve "büyük toplu iş sözleşmesi" oldu

Asgari ücret asgari geçim demektir. Böyle olmasına rağmen asgari ücret asgari geçimin çok çok altında.

Çalışanların yaklaşık yarısının asgari ücretle çalıştığı biliniyor. Kalifiye işçilerin de önemli bir kısmı asgari ücrete yakın ücret alıyorlar. Böyle olunca, asgari ücret "ortalama ücret" düzeyine çekilmiş oluyor.

DİSK-AR'ın 2021 asgari ücret raporuna göre, asgari ücretin altında ve asgari ücretin yüzde 20 üstünde çalışanların sayısı 10 milyon civarında. Aynı rapora göre, hane halkı ortalama kişi geliri 2006 yılında asgari ücretin iki katı iken, 2019'da 1,4 katına geriledi. Bunun anlamı ortalama ücretin asgari ücrete yaklaşması oluyor. Türkiye'de genel ücretlerin düşüklüğünü gösteriyor aynı zamanda. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi (CBİKO) araştırmasına göre, üniversite mezunlarının yüzde 50'si asgari ücretle işe başlıyor.

AB ülkelerinde asgari ücret civarında bir ücretle çalışanların oranı, yüzde 9! Türkiye'de ise bu oran yüzde 57'di! Yani AB ortalamasının yaklaşık 6 katı!

Böyle olunca asgari ücretteki her artış, kayıtlı-kayıtdışı bütün işçileri, kamu emekçilerini, hatta mülteci işçileri doğrudan etkiliyor. Dahası, çalışamayan, emekli maaşı, engelli maaşı alan kişileri de ilgilendiriyor. Kısa çalışma ödeneği, kıdem tazminatı tavanı, doğum ve askerlik borçlanması, iş görmezlik raporu, çalışanların sigorta primi, işsizlik maaşı vb. bütün bu kalemleri etkiliyor. Dolayısıyla asgari ücret, en büyük toplu iş sözleşmesi oluyor.

Bu tablo, Türkiye işçi sınıfının örgütsüz oluşunun da bir göstergesidir. Çünkü asgari ücretle çalışanların oranının yüksek olması, sendikalı toplu iş sözleşmeli çalışanların oranının az olduğunu gösterir.

Asgari yaşam değil, insanca yaşam

Asgari ücret, sosyal haklardan yoksun, korumasız çalışan işçileri korumak için mücadeleler sonucu getirilmiş bir sistem. **Kapitalizmin ilk döneminde "vahşi kapitalizm" olarak geçen yıllarda, patronlar işçileri hiçbir sosyal hak vermeden, çok uzun saatler ve çok düşük ücretle çalıştırıyorlar. İşçilerin büyük bedeller ödeyerek yürüttüğü mücadeleler sonucu bazı haklar elde edilebiliyor.** Ancak bugün ülkemizde asgari ücret "açlık sınırı"nda çalışmak anlamına geliyor.

Fabrikalardan sokaklara militan bir mücadele yükselmediği sürece, belirlenecek asgari ücret de, yine açlık sınırında olacaktır. Biraz üstünde bir oran belirlense bile, enflasyonun yükseliş hızı, çok geçmeden asgari ücreti açlık sınırının altına düşürecek. Kaldı ki, asgari ücret belirlenirken açlık değil, yoksulluk sınırı baz alınmalıdır.

İşçi sendikaları açlık ve yoksulluk sınırı raporları yayınlıyor, ama yoksulluk sınırı üzerinde bir asgari ücret mücadelesi yükseltmiyorlar. Hatta örgütlü oldukları işyerlerinde imza attıkları toplu iş sözleşmeleri de yoksulluk sınırının altında kalıyor. Bu yüzden sendikalı olmanın önemi, çekiciliği kalmıyor.

Kapitalist sistemde işçilerin tükettikleri işgücünün karşılığı hiçbir zaman verilmez. Azami kar için üretim yapan patronlar, ücretlerin alabildiğine düşük olmasını dayatır. Düşük ücret üzerinden servetlerine servet katarlar.

Kapitalist düzen var olduğu sürece, sömürü elbette bitmez. Ancak yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesi içinde, asgari ücretin yükseltilmesi mümkündür.

Asgari ücretten verginin kaldırılması ve asgari ücretin yoksulluk sınırının üzerine çıkması talepleri doğru taleplerdir ve bu doğrultuda mücadele yükseltilmelidir.

Xiaomi-Salcomp işçilerini ziyaret ettik

Direnişte olan Xiaomi-Salcomp işçilerine 22 Eylül günü dayanışma ziyareti gerçekleştirdik.

Çin sermayeli Xiaomi'nin Türkiye'de Salcomp ortaklığı ile kurduğu Avcılar'daki fabrikada yaklaşık 800 işçi çalışıyor ve cep telefonu üretimi yapıyor. Avcılar fabrikası, Xiaomi'nin Çin, Hindistan ve Endonezya'nın ardından kurduğu 4. fabrika. Fabrikaların herbirinin en ucuz üretim yapan yerlerde açılması çarpıcı. Bu fabrikada işçiler, ağır sömürü koşullarına karşı sendikalaştıkları için işten atıldılar ve direnişe geçtiler.

Direniş yerine vardığımızda, işçiler sabırsızlıkla heyecanla içerde fabrika yöneticileriyle görüşme yapan sendika yöneticilerini bekliyorlardı. Cuma günü bir görüşme yapıldığını, bu görüşmede sözlü anlaşmaya varıldığını öğrenmiştik. Esas anlaşmanın yapıp yapılmayacağı o gün belli olacaktı.

İşçileri selamlayarak hemen sohbete başlıyoruz. Çok geçmeden sendika yöneticileri fabrika bahçesinde gözüktüler. Bir işçi "sendikacılar gülüyor, demek ki her şey yolunda" diyor. İçerden çıkan sendikacılar anlaşmaya vardıklarını, atılan bütün işçilerin işe geri alındığını, 1 Ekim itibarıyla toplu iş görüşmesine başlayacaklarını söylüyor. Alkışlar kopuyor, işçiler birbirine sarılıyor. Bu anı işçilerle paylaşmanın duygusunu yaşamak çok güzel. Bu arada tanıdık bir işçiyle karşılaşıyoruz. Açıklamadan sonra "Gebze ve Çerkezköy'den gelenler otobüslerine binip gidebilir" anonsu duyuluyor. Bunların Gebze'den Çerkezköy'den çalışmaya gelenler olmadığını, sendika tarafından dayanışmaya getirilen işçiler olduğunu öğreniyoruz. Bu da Türk Metal sendikasının burayı çok önemseydiğini gösteriyor.

Bir grup işçiyle bir yere oturup direniş hakkında konuşmamızı sürdürüyoruz. İşçiler, Xiaomi-Salcomp'ın Çinli bir firma olduğunu, açılalı daha 7-8 ay olduğunu söylüyorlar. Fabrikada 720 kişinin çalıştığını, ilk başlarda 3 vardiya sisteminin olduğunu, fakat 3 vardiya sisteminin kısa sürdüğünü, 2 vardiyaya düşürerek çalışma süresini 10 saate çıkardıklarını söylüyor ve çalışma saatlerinin ne kadar uzun olduğunu belirtiyorlar. Kadın işçiler, ücretlerin düşük olduğunu, ücretlerde kesintiler yapıldığını ve geç verildiğini, düzenli verilmediğini, mesai ücretlerinin verilmediğini, tualete giderken yöneticilerin dakika

tutuklarını, yemeklerini tozlu ortamda, tezgah başında yediklerini, yemekhanenin yeni yapıldığını söylüyor. Bu çalışma koşullarına karşı itiraz ettiklerini, itiraz edenlerin işten çıkarıldığını ekliyorlar.

Bütün bu nedenlerden dolayı sendikaya üye oluyorlar. Sendikal çoğunluk sağlandıktan sonra 15 kişi işten atılıyor, bunun üzerine üretimi durduruyorlar. Ama işten atmalar devam ediyor. Toplamda 120 işçinin işten atılmasıyla, direniş kitlesel bir hal alıyor. Direnişin son bir haftası böyle gerçekleşiyor. Bizim gittiğimiz gün, (aynı zamanda direnişin son günü) 20 günü aşkın bir süre direndiklerini söylediler.

İşe ilk giren işçilerden biri, fabrika ilk açıldığında 60 kişi çalıştıklarını, çalışma koşullarının kötü olması ve ücretlerin verilmemesi üzerine üretimi durdurduklarını, verilen sözler üzerine tekrar çalışmaya başladıklarını belirtti. Aynı işçi bu eylemden sonra 5 arkadaş olarak sendikalaşma için harekete geçtiklerini ve ilk önce DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş sendikasına gittiklerini söyledi. Fakat bu çalışmayı yürüten 4 işçi Nisan ayında işten atılıyor, buna karşın Birleşik Metal sendikasının onlara yeterince sahip çıkmaması üzerine sendikalaşma çabası kesintiye uğruyor. Daha sonra başka bir işçi, Türk Metal sendikasıyla bağ kurduğunu söylüyor. Türk Metal gibi işbirlikçi-faşist bir sendika ise, Birleşik

Metal ile rekabetten veya fabrikanın patronunun Çinli olmasından dolayı olsa gerek, kendisinden hiç beklenmeyecek biçimde işçilerin sorunlarıyla ilgileniyor. Bir düğün salonunda toplantı yapıyorlar, fabrika önünde

bildiri dağıtıyorlar ve kısa sürede çoğunluğu sağlamayı başarıyorlar.

İşçiler direniş günlerinin iyi geçtiğini, neredeyse hepsinin ilk kez sendikalı olduklarını ve ilk direnişlerini yaşadıklarını, bunlardan çok şey öğrendiklerini ifade ettiler. Direniş eğittiği gibi işçilerin yaratıcılığını da geliştirmiş! Direniş süresi boyunca patronların işçiler kullanmasın diye tuvaletleri kilitlediğini, dışardaki işçilerle içerdeki işçiler buluşmasını diye tel örgüleri yükselttiklerini, telefonları güvenlik kulübesinde şarj etmeyi yasakladıklarını anlattıktan sonra, bu engelleri nasıl aştıklarını şöyle aktardılar: Telefonları otobüslerde şarj ettik, tel örgüleri keserek içerdeki arkadaşlarla görüştük, her gün içeri girmeyi başardık... "Biz bu fabrikanın çalışanıyız, fabrikanın her şeyini, yerini biliriz" diyorlar ve önlemlerin vız geldiğini söylüyorlar gülerek...

İşçilerin kazanımlarını ve coşkularını paylaşıyoruz; TİS sürecinde de başarılar dileyerek ayrılıyor.

Bakırköy Belediyesi'nde BAKTER işçileri direniyor

Bakırköy Belediye işçilerini direnişi bir birinci ayını geride bıraktı. İşçiler belediyenin yanında, Bakırköy Özgür- lük Meydanı'nda kurdukları direniş çadırında direnişlerini sürdürüyorlar.

22 Eylül günü direniş yerinde işçilerle konuştuk. Aynı zamanda işçilerin basın açıklaması vardı. Her gün saat 11.00-17.00 arası direniş çadırında bekliyorlar. Her Çarşamba günü 12.30'da basın açıklaması yaptıklarını belirtiyor direnişçi işçilerden Süreyya. Aynı zamanda DİSK Genel-İş Sendikası 2 No.lu şubenin örgütlenme uzmanı olan Süreyya, belediyeye bağlı BAKTER şirketinde örgütlendiklerini, yetki almalarına rağmen Bakırköy Belediye yönetiminin TİS masasına oturmadığını anlattı. Belediye, sendikanın yetkisini düşürmek için mahkemeye başvurmuş, yetkiye itiraz etmiş, 2018 yılından beri bu süreç devam ediyormuş. Şirket daha önce de iki kez şirket ismini değiştirerek sendikal örgütlenmeyi engellemeye çalışmış, zaman zaman Belediye-İş sendikasını işçilerin karşısına çıkarmış, hatta Belediye-İş sendikası da Genel-İş'in yetkisine karşı dava açmış. Bu süreçte 4 işçi işten atılmış, atılan işçiler de direnişe başlamışlar.

İşçiler, yaptıkları basın açıklamasında, Bakırköy Belediye başkanının bir an önce TİS masasına oturmasını, atılan işçilerin geri alınmasını, eylemlere katıldıkları için ücretlerinde ve yemek parasında yapılan kesintilerin ödenmesini istediler. Kazanana kadar direnişe devam edeceklerini belirttiler.

Bakırköy Belediye işçileri grevde

Belediye-İş 2 nolu şube üyesi olan Bakırköy Belediye işçileri, belediyenin sıfır zam dayatmasına karşı, 25 Ekim günü greve başladı. İşçilerin grevi kararlilikla devam ediyor.

Grev kararı alan işçiler, belediye kapısına kurdukları grev çadırında grevlerini sloganlarla, marşlarla halaylarla sürdürüyorlar. Grevin 15. gününde ziyaret ettiğimiz işçilerle grev süreci üzerine konuştuk. Kadın işçilerden Adile, "Sıfır zama kabul edecek değiliz" diyerek, Belediye başkanının uzlaşmaz ve işçi düşmanı tutumundan kaynaklı grev yapmak zorunda kaldıklarını ifade etti. Bir başka kadın işçi Ece ise, TİS kapsamındaki bütün işçilerin greve katıldığını ve coşkulu geçtiğini belirterek, "Kararlıyız kazanana kadar greve devam" dedi. Aynı gün yapılan basın açıklamasında konuşan sendika yöneticisi, Belediye yönetiminin uzlaşmaz tutumunu eleştirdi, sorunun çözümü için müzakere çağrısında bulundu. Haklarını alana kadar mücadeleyi sürdüreceklerini belirtti.

İstanbul'da işçi-emekçi mitingi

24 Ekim günü İstanbul Kartal Meydanı'nda yapılan işçi emekçi mitingi, gün boyu süren yoğun yağmura rağmen kitlesel ve coşkulu geçti. Kürsü tamamen direnişte olan işçilerin ve emekçilerinin.

Mitinge katılan devrimci, ilerici kurumlar, sendikalar ve direnişteki işçiler, Savarona Caddesi Anıt Park önünde kortejler oluşturduktan sonra miting alanına yürüdü. Kurumlar pankartlar, flamalar ve dövizleriyle alana girdiler. Miting devrim mücadelesinde,

sinde, işçi direnişlerinde ölümsüzleşenlerin şahsında saygı duruşu ile başladı. Kitlenin selamlanmasının ardından mitingi örgütleyen 41 kurum adına basın açıklaması okundu. Kapitalist sistemin açlık, işsizlik ve baskı getirdiği, buna karşı örgütlü birleşik mücadelenin önemli olduğu vurgulandı. Ortak metinde şunlar söylendi:

"Bu kürsü, işçi emekçilerin kürsüsü, bu kürsü kod-29'za karşı direnenlerin kürsüsü, taşeron çalışma yasaklansın diyenlerin kürsüsü, haksız yere KHK'larla atılanların kürsüsü, sendikal hakları için mücadele edenlerin kürsüsü, sendikal bürokrasiye karşı mücadele edenlerin kürsüsü, EYT'liğin kürsüsü, tacize mobinge kadın cinayetlerine karşı mücadele edenlerin kürsüsü, bu kürsü kayım rektörlere karşı olan ve barınamıyoruz diyen öğrencilerin kürsüsü... Bu alan, emeğimiz ve özgürlüğümüz için mücadele edenlerin alanı... Emeğimiz ve özgürlüğümüzü alana kadar mücadelemiz sürecektir."

Ardından kürsü direnişçi işçilere bırakıldı. Sinbo, SML Etiket, Kayı İnşaat, Alba Plastik, CarrefourSA, Neotrend işçileri, Katı atık toplayıcıları, Bakırköy ve Bayrampaşa belediye işçileri ve KHK'lı kamu emekçileri konuştu. Direnişçi işçiler neden direnişte

olduklarını anlattılar, işçi ve emekçilerin yaşadığı sorunlara da değinerek mücadeleyi yükseltme çağrısında bulundular. Miting çekilen halaylardan sonra sonlandırıldı.

Proleter Devrimci Duruş okurları da mitinge flamalarıyla katıldı. Ayrıca Kartal minibüs yoluna Proleter Devrimci Duruş imzalı "Yıkalım bu köhne düzeni! Kuralım emeğin iktidarını" yazılı pankart asıldı.

Kürsüde ne sendika başkanları, ne milletvekilleri, ne de akademisyen vardı. Kürsüde, isminde olduğu gibi işçi emekçiler ve onların öncüleri devrimci sosyalistler vardı. Sendika konfederasyonları tarafından örgütlenen ve işçileri yok sayan mitinglerin aksine, sloganlar ve talepler tüm işçi ve emekçileri kapsadı. Miting hazırlıkları sürecinde yaşanan coşku ve hazırlık, miting alanına da yansıdı. Bu da mitingi şimdiye kadar yapılan diğer mitinglerden ayıran ve önemli kılan bir noktaydı.

Mitinge hazırlık süreci

Direnişçi işçilerin çağrısıyla bir araya gelen kurumlar bir aydan fazla bir süreyle miting çalışması yürüttüler.

Miting kararı alındıktan sonra ilk olarak 24 Eylül'de Mecidiyeköy'de mitingin duyurusu ve çağrısı gerçekleştirildi. Saat 19.00'da Cevahir AVM önünde yapılan eylem, kurumlar kendi flamalarıyla katıldılar. Ardından yoğun bir ajitasyon-propaganda faaliyeti başlatıldı. Direnen işçiler ziyaret edildi; metrobüs durakları, organize sanayi bölgeleri, fabrika önleri ve semtlerde bildiri dağıtımları yapıldı; merkezi yerlerde standlar kuruldu; afişlemeler yapıldı. Çalışma İstanbul sınırlarını aştı Gebze ve İzmit'e uzandı.

Gebze'de Alba Plastik, Mitsuba ve DGC, Çorlu'da Bel Karper ve Adkoturk, Sinbo, Bakırköy

Belediye ve CarrefourSA direnişçileri ziyaret edildi. Direnişçi işçilerle dayanışmada bulunan miting bileşenleri, direnişçi işçileri mitinge katılmaya çağrıldılar. Yapılan ziyaretlerde güzel anlar yaşandı.

Sinbo ziyaretinde kalabalığı gören fabrika yöneticileri her zaman dışarda olan servis araçlarını fabrika bahçesine aldılar. Fabrikanın kapısına gelinerek pankart açıldı, yüksek bir yere çıkarak ses düzeni aracı ile servislere binen işçilere dönük konuşmalar yapıldı, mitinge katılmaları istendi. Son servis çıkana kadar konuşma devam etti. Fabrikanın bitişiğinde çalışan inşaat işçileri, çalışmayı bırakarak şantiye önünde konuşmaları dinledi. Dinlemekle yetinmediler alkışlarla eyleme katıldılar, sloganlara eşlik ettiler; bildirileri elimizden alarak kendi arkadaşlarına dağıttılar.

Gebze Fen-iş bölgesinde ve Sarkuysan fabrikasının olduğu bölgede, Tuzla tersaneleri, İkitelli organize sanayi, Haramidere organize sanayi, İMES, Terazidere çorapçılar bölgesinde, bildiri dağıtımı ve ajitasyonlarla işçiler mitinge çağrıldı. Ayrıca Şirinevler, Sefaköy, Altunozade, Uzunçayır, Söğütöçesme metrobüs durakları, Kartal metro ve Marmaray duraklarında ses düzeni eşliğinde bildiri dağıtımları yapıldı. Esenyurt, İkitelli, Sarıgazi gibi

bir çok semtte işlek caddelerde ve pazar alanlarında ajitasyon eşliğinde bildiri dağıtımları yapıldı. Kadıköy, Beşiktaş Gebze gibi bir çok merkezi yerde standlar kuruldu, bildiri dağıtıldı. Bazı yerlerde iki kez, bazı semtlerde haftanın üç günü semtin değişik bölgelerinde çalışma yürütüldü.

Yapılan çalışmaya kitlelerin ilgisi yoğun oldu. Bildiriler kitleler tarafından daha çok alındı. İşlerinde tebrik edenler oldu; yanı sıra işsizlikten, zamlardan, çalışma koşullarının ağırlığından, düşük ücretten, baskıdan yakınanlar, tepkilerini dile getirenlerde vardı. Ayrıca siyasi görüşünü ifade edip "ben EMEP'liyim, ben UMUT-SEN'liyim bizimkiler niye yok" diyenler de oldu. Bu ilgi kitlelerde sisteme karşı artan öfkeyi ve ona karşı mücadele isteğini ortaya koyuyordu.

Mitingin çağrıcı kurumları:

4. Vardiya İşçi Dayanışması, Alba Plastik direnişçileri, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Bakırköy Belediye direnişçileri, Bayrampaşa Belediye direnişçileri, Birleşik İşçi Kurultayı, Carrefoursa direnişçisi, Dev-Tekstil İş, Devrimci Parti, Devrimci Turizm İşçileri Sendikası Marmara Bölge Şubesi, Dostluk ve Kültür Derneği, Emek ve Adalet Platformu, Ekmek ve Onur, Emeğin Gücü Derneği, Emekçi Hareket Partisi, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Kent İşçi Derneği, İnşaat-Sen, İstanbul KHK'lılar Platformu, İşçi Hareketi Koordinasyonu, İşçi Kadın Meclisleri, İşçi Temsilcileri Konseyi, İşçinin Kendi Partisi, Kaldıraç, Kırmızı Gazete, Mağaza Market-Sen, Mücadele Birliği, Proleter Devrimci Duruş, Sinbo direnişçisi, SML Etiket direnişçisi, SODAP, Sosyalist Kadın Hareketi, TEHİS, Tekstil İş-Sen, TOMİS, Tur Assist direnişçisi.

Konut “hak”tır!

Öğrencilerin barınma sorunu çözülmelidir!

Otogarda elinde valizlerle geceleyen babalar ve yetişkin çocukları... Yarı bodrum 1+1 daireye asgari

ücretten fazla kira isteyen ev sahipleri... Fahiş fiyatlı öğrenci yurtları...

Okullar açıldı ve üniversite öğrencileri daha okula başlamadan, devasa bir sorunla ve büyük bir çaresizlik ile başbaşa kaldılar. **Yoksulluğun çaresizliği ve hayatın acımasızlığı, büyük çoğunluğu henüz 18 yaşında olan genç nüfusun üzerine çöktü.**

Elbette şu dönemde konut sorunu sadece öğrencileri ilgilendiren ve sadece onları bunaltan bir sorun değil. Genel olarak kiralarda fahiş artışlar söz konusu; ve bu artışlar, bütün yoksulları derinden etkiliyor. Yeni ev arayanlar her sordukları ev için bir duvara çarparken, eski kiracılar da ev sahiplerinin “ya zam yap, ya da çık” baskısı altında bunalmış durumda.

Neden konut kiralari patladı?

En büyük neden, ekonomik krizin şiddetli bir konut krizi yaratmış olmasıdır. Birçok yönden bakıldığında, bu gerçek açık biçimde kendini göstermektedir.

En başta, 2018’den bu yana derinleşen ekonomik kriz, korona salgınının şiddeti ile perdeleni ve ertelendi. Salgın öncesinde ekonomik kriz konuşulurken, son bir buçuk yılda sağlık krizi öne çıktı. Ancak bu durum, ekonomik krizi yok etmedi; tersine daha derin, daha yaygın bir kriz, kitlelerin ezici çoğunluğunu kuşattı, etkisi altına aldı. Bugün üniversiteler yeniden eğitime başlarken, ev sahipleri, yaşadıkları gelir kaybını hafifletmek için, yaşadıkları krizin yükünü öğrencilerin üzerine yıkmaya çalışıyorlar. Milyonlarca öğrencinin okul için başlattığı “göç” hareketi, ev sahiplerinin ekonomik krizine “çare” olarak görüldü. Öğrenciler için kira fiyatları artırılırken, genel olarak kiralara da artmış oldu.

İkincisi, bir yıl kadar önce AKP yönetimi, konut sektörünü canlandırmak, müteahhitlere kaynak aktarmak için düşük faizle konut kredisi musluklarını açmıştı. O dönem konut satın alanların önemli bir kısmı taksitleri ödeyemez hale geldi ve kiralara zam yaptı.

Bu tabloya, gelir kaybına uğrayan orta kesimlerin “bir alttaki” konutlara yönelmesini de eklemek gerekiyor.

Bu söylediklerimiz, ev sahiplerini suçlamak, kira artışlarının sorumlusu olarak tek tek ev sahiplerini hedefe çakmak anlamına gelmiyor. Tam tersine **bu durum, devletin ekonomi politikalarının, krizi kitlelere fatura etme çabalarının doğal sonucudur.** Yaz ortasında domatesten şeftaliye kadar taze sebze ve meyvenin fiyatları bu kadar fahiş artışlar yaşıyorken, ev kiralalarının artmaması mümkün değildir zaten. “İğneden ipliğe” her ürün çok büyük fiyat artışlarıyla

insanları dehşete düşürüyor; pazarda taneyle meyve alanların sayısı artıyor, açlık intiharları yeniden haberlerde öne çıkmaya başlıyor, işten çıkarmalardaki artış yoksul emekçileri daha da köşeye sıkıştırıyor. Tüm bu tablo içinde, “barınma hakkı” gibi en temel insan hakkı, işçi ve emekçiler için ulaşılmaz hale geliyor.

“Konut stoku yetersiz” mi?

Yaşanan fahiş kira artışlarının, “konut stokunun yetersizliği”nden kaynaklandığını ileri sürenler var. Buna yanıtımız, tam da kapitalizmin üretim krizleri yasalarına uygun biçimde, hem “evet”, hem de “hayır”! Verilere göre 2018 yılı öncesinde 5 yıl boyunca, sadece İstanbul’da, yılda ortalama 230 bin civarında yeni konut inşa ediliyormuş. 2018 yılından itibaren İstanbul’daki yeni konut inşası yıllık ortalama 75-80 bin civarında kalmış. Türkiye geneli için ise konut üretimi, 2018 öncesindeki 5 yılda yıllık ortalama 1 milyon üzerinde, 2018 sonrasında ise yıllık ortalama 500-550 bin civarında.

Bu rakamlar, konut üretiminin Türkiye genelinde yarı yarıya azaldığını, İstanbul’da ise üçte bire kadar düştüğünü gösteriyor. Bu yanılla da “konut stoku yetersiz” cümlesi doğru gibi görünüyor.

Diğer taraftan, **İstanbul’da yüzbinlerce boş konutun, özellikle de lüks konutların olduğu, satılmadığı, zaten bu nedenle geçen yaz konut kredilerinde faiz indirimi gerçekleştirildiği de biliniyor.**

Burada kapitalist sömürü sisteminin gerçek yüzü bütün çıplaklığıyla ortaya çıkıyor. **Bir tarafta servet, bir tarafta sefalet birikiyor. Bir tarafta aşırı lüks konutlar bomboş beklerken, bir tarafta yoksullar küçük ve bakımsız dairelere bile erişmekte sorun yaşıyor.** Bir tarafta Erdoğan yeni saraylar inşa ediyor; lüks yatlar satın alıyor; köprü geçiş ya da havalimanı garantileri için yandaşlara servetler aktarıyor; diğer tarafta işçi ve emekçiler pazardan taneyle çilek satın alarak çocuğunu memnun etmeye çalışıyor; üniversiteyi kazanmış çocuğuna ev ya da yurt bulamadığı için otogarda sabahlıyor.

Öğrencilerin barınma sorunu “yurt” ile çözülür

Barınma “hak”tır! Özellikle

öğrenciler için barınma hakkı, çok daha önemli, çok daha yaşamsal bir haktır. Ancak **öğrencilerin barınma**

sorunu, genel konut sorunundan daha özel olarak ele alınmalı, “kiralık ev”, “özel yurt” gibi seçeneklerin dışında, “ücretsiz, sağlıklı, yaşanabilir devlet yurdu” ile çözülmelidir. Devlet, öğrencilerin barınma sorununu, en temel hak olarak çözmek zorundadır.

Öğrencilerin yaşadığı konut sorununun böylesine devasa bir krize dönüşmesinde en önemli etken, AKP’nin dinci-gerici eğitim anlayışı ile birleşen kapitalist sömürü politikalarıdır.

Bugün üniversite öğrencilerinin yaklaşık yüzde 8’ini barındıracak kadar devlet yurdu bulunmaktadır. Bu yurtların da ücretleri yüksek, yemekleri kötü, sıcak su gibi temel ihtiyaç kalemleri yetersiz,

çalışma odaları sorunludur. Üstelik son yıllarda bu yurtlarda Ortadoğu ve Afrika’dan gelen öğrencilerin önceliği artırılmıştır. Bu koşullarda üniversite öğrencilerinin ezici çoğunluğu, devlet yurduna başvurursa bile çıkmayacağını baştan kabullenmiş durumdadır.

Burada devreye özel yurtlar girmektedir. **İki tür özel yurt vardır ve devletin teşvikleri ile özel yurtları sayısı, öğrenci kapasitesi her yıl artmaktadır. Bu yurtları bir kısmı, fahiş fiyatlı yurtlardır.**

Öğrenciler adeta ev kirası kadar para ödeyerek,

bu yurtların sahiplerine servet kazandırmaktadır.

Diğerleri ise, tarikatların açtığı özel yurtlardır.

Çok düşük ücretlerle, hatta bazen “burslu” olarak öğrenciler bu yurtlarda kalmakta; yurtta geçirdikleri sürede aldıkları özel eğitimlerle tarikatların kadrolarına dönüştürülmektedirler. Pek çok genç, tarikatlara karşı mesafeli olmasına rağmen, salt ucuz olduğu için bu yurtlarda kalmaya mecbur bırakılmıştır. Gençlerin “sohbet”lere ya da namazlara katılmaya, kız öğrencilerin kapanmaya zorlanması, bu yurtlardaki “olağan” baskı yöntemlerindendir.

Bu sistemli bir politikadır; yoksul öğrenciler tarikat yurtlarına, orta kesimlerin çocukları ise fahiş fiyatlı yurtlara mahkum edilmektedir.

Kaldı ki son yıllarda devlet yurtları da AKP politikalarına uygun olarak tarikatlara açılmış durumdadır. Yurt binalarına mescit kurulması, yemek saatlerinin Ramazan ayında oruca göre düzenlenmesi, dini eğitim içeren “etkinlikler” düzenlenmesi gibi dini baskı unsurları, devlet yurtlarında da giderek daha yaygın bir uygulamaya dönüşmektedir.

Bu tablo, üniversite öncesi öğrenci yurtları için çok daha vahim haldedir. Özellikle yatılı ilköğretim öğrencileri için kurulan yurtlar, neredeyse tamamen tarikatlara terk edilmiş durumdadır. Ve buradaki küçük çocuklar, tarikatların tecavüzlerine, dini baskılarına, insanlıkdışı yaşam koşullarına mahkum edilmiştir.

Genel olarak konut sorunu, kapitalizmin vahşi kuralları içinde sıkça krize dönüşür. Özellikle ekonomik krizin derinleştiği dönemlerde çok daha can yakıcı bir hal almaktadır. **Çözüm; ucuz, sağlıklı, insanca yaşamaya uygun “barınma hakkı” için mücadele etmektir. Öğrencilerin “barınma hakkı” ise, ucuz, sağlıklı ve insanca yaşanabilir devlet yurtları ve üniversite yurtları için mücadele ile çözülecektir.**

Üniversiteler daha açılmadan, barınma sorunu öğrencilerin üzerine bir kabus gibi çöktü. Devlet yurtları yetersiz, özel yurtlar çok pahalı, ev kiralari fahiş düzeylere yükselmiş durumda. Tarikat yurtlarında kalmak istemeyen öğrenciler, devasa bir barınma sorunuyla karşı karşıyalar.

Bu koşullarda, 18 Eylül'den itibaren öğrenciler barınma sorununu gündeme taşımak için çeşitli eylemler gerçekleştirmeye başladılar. Bir çok kentte "Barınamıyoruz" ve "Yurtsuzlar" adı altında öğrenciler parklarda gecelemeğe başladı. SGDF üyeleri ise İstanbul-Kadıköy ve İzmir'de eylemler yaptılar ve gözaltına alındılar.

Parklarda ve meydanlarda sürdürülen nöbet eyleminin 5. gününde, 23 Eylül günü İstanbul-Kadıköy'de Moda sahilinde İstanbul Üniversitesi 2. sınıf öğrencisi Cihan Çiçek ve Yoğurtçu Parkı'nda Öğrenci Sendikası'ndan Asrın Balaban ile röportaj yaptık. Yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

PDD: Barınma hakkı eylemleri nasıl başladı?

C.Ç: Dört gündür İstanbul, İzmir ve Ankara'da barınma hakkı için parklarda sabahlama eylem pratiği ortaya koyuyoruz. Çünkü ülkedeki ekonomik krizin en çok vurduğu kesim üniversiteliler. Üniversitelilerin emlakçıların, ev sahiplerinin pençesi altında kaldığı, çok fahiş fiyatlarla yaşamak zorunda bırakıldığı bir süreçteyiz. KYK (Kredi ve Yurtlar Kurumu) yurtları hem çok niteliksiz, hem de şehirden çok uzak. Üstelik öğrencilerin büyük çoğunluğuna KYK yurdu çıkmıyor. Bu nedenle öğrenciler, yandaşların ve cemaatlerin yurtlarına, TÜGVA'nın, TÜRGEV'in yurtlarına mecbur bırakılıyor. Ama biz buna mecbur olmadığımızı dile getirdik. Çünkü barınma ve beslenme en temel ihtiyaçtır ve bu ihtiyaçların nitelikli biçimde karşılanması için mücadele ediyoruz. Bu hakların kazanılmasının yolu mücadeleden geçiyor. Bu eylemler, bunu ifade etmek için başlatıldı.

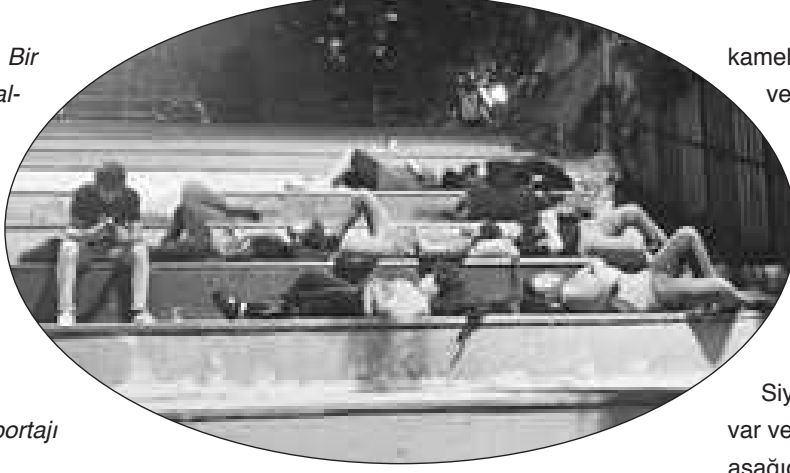
PDD: Farklı kentlerde ve farklı parklarda yürütülen bu eylemlerde koordinasyon var mı?

C.Ç: Aslında kendiliğinden biçimde, Türkiye'nin birçok yerinde, parkında bu eylemlilik biçimi başlamış oldu. Bu sadece bizim değil ailelerimizin de problemi. Çünkü onlar geçinemediği için biz de geçinemiyoruz. Çalıştığımız halde geçinemiyoruz. Bu aslında genelde toplumun problemi ve bugün yakıcı olarak da üniversitelerin problemi. Gençler olarak biz de bulunduğu alanlarda bunun mücadelesini veriyoruz. Burada Yurtsuzlar Hareketi olarak yürütüyoruz, başka yerde Barınamıyoruz Hareketi var. Hepimizin talebi ortak.

PDD: Pandemi sürecinde okulların kapanmasının öğrenciler üzerindeki hem ekonomi hem de eğitim yönüyle etkisi ne oldu?

C.Ç: Ben bir dönem hazırlıkla beraber toplamda bir buçuk dönem gidebildim. Sonrasında okul kapandı. Okullar kapatılır kapatılmaz, bir gece yarısı eşyalarımızla birlikte yurtların önüne konulduk ve bizim yerimize Hacdan gelenler dolduruldu. Hatta çoğu eşyamız talan edildi ve alamadık. Ve ailelerimizin yanına dönmek zorunda kaldık. Ben gittiğimde örneğin, köyde anneannemlerin yanında kaldım ve haliyle internet

Üniversiteliler "barınamıyor!"

erişimi yeterli olmadığı için kendi derslerimden geri kaldım. Bunu dillendirdiğimizde bize çözüm olarak okulu dondurmamızı önerdiler. Üniversite kazanmak aynı zamanda insanlara farklı bir özgürlük ve sosyal ortam sağlar. Ama bu süreç bizi toplumdan yalıtı. Okuduğu şehirde kalan gençler mecburen çalışmak zorunda kaldı. Artık üniversitelilerin çoğu, kendisi çalışmadan geçinmiyor. Biz de pandemi döneminde çalışarak buraya döndük. Zaten ailelerimizin durumu da ortada. Dün akşam buraya çadırımıza gelen 4 üniversiteliyle konuştum. Bana dediler ki, 'Biz yarın bir tane nakliye firmasına, Trendyol gibi bir yere başvurmaya gideceğiz'. Ucuz iş gücü ve esnek çalışma için üniversiteliler kullanılıyor.

PDD: Özel üniversitelerin teşvik edilmesi üzerine ne düşünüyorsunuz?

C.Ç: Bir takım sermaye sahiplerini mutlu etmek istiyorlar. Bugün bakıyorsunuz Sağlık Bakanı'nın özel hastanesi, eski Milli Eğitim Bakanı'nın özel okulları var. Devlet kurumlarında nitelikli eğitim yok ve öğrencileri özel okullara yönlendiriyorlar. Burada tanıştığımız bir arkadaş Piri Reis Üniversitesi'nde okuduğunu söyledi. "İlk girdiğimde 8 milyardı, bugün benden 24 milyar istiyorlar" dedi. Üstelik yüzde 75 burslu olmasına rağmen. Bir şekilde bunun önüne geçmiyorlar ve buna mecbur ediyorlar insanları. Zaten puanlar düşürülüyor, öğrencilerin aldığı eğitimin niteliği de düşürülüyor. Ülkenin 81 ilinde de üniversite var. Birçoğunda KYK yurdu yok, üniversitelilerin barınabileceği, sosyal hayatını yaşayacağı olanaklar yok. Kısacın içine sokuluyor üniversiteliler.

PDD: Burada ilk günlerde polis baskısı yoğun yaşandı. Şu anda durum nasıl?

C.Ç: Biz buraya ilk akşam geldiğimizde battaniyelerimizi serip yattık. Ardından çadır kurmak istedik. Çadırın sopalarını çıkardığımız anda 30-40 kişilik bir polis ekibi sardı etrafımızı. O zaman havalar bu kadar soğuk da değildi. Ayrıca bize destek için gelen insanları uzaklaştırmaya, ortamı terörize etmeye çalıştılar. Bugün İçişleri Bakanı açıklama yaptı: "Bunların evleri var, evlerinde kalıyorlar. Yalan söylüyorlar" dedi ve bizi terörist olmakla itham ettiler. Ama onların yapmış

olduğu bir terörize ortam vardı. Onlar bize destek veren insanları buradan uzak tutmak istedilerse de, biz insanların desteğiyle polisleri buradan püskürttük. Parkta oturmak, tartışmak, sohbet etmek son derece normal bir durum; biz de oturuyoruz, tartışıyoruz, sorunlarımızı konuşuyoruz. Gördüğünüz gibi yemekler geliyor, konuşuluyor. Dün akşam yağmur bastırdığı anda bir brandayı bir kamelyanın altında germek istedik. Polisler buna izin vermediler. "Yasak" dediler. Biz ısınmamak için bunu açtığımızı söylediğimizde itiş kakış oldu, tekrar buraya geldik ve siyah çöp poşetlerini üstümüze geçirerek durmaya devam ettik. Biz ısrarımızı dile getiriyoruz. Kar da yağsa, yağmur da yağsa burada olmaya devam edeceğiz.

Aslında Türkiye'de çok yönlü bir kriz var.

Siyasi açıdan ve ekonomik açıdan. Bir üst kesim var ve aşağıda ne olup bittiğinden habersizler ve biz aşağıda olanlarız. 650 lira burs veriyorlar ve "elinize yüzünüze dursun" diyorlar. Ama devlet yurtları 500 lira. 150 lira ile kimse geçinemez; yani gerçekten boğazımıza diziıyorlar bunu. Krize karşı birçok yerde tepkisel eylemler oluyor. Biz burada bu eylemi yapıyoruz. İşçiler greve çıkıyorlar. Kriz üniversitelilerde de, işçilerde de toplumun diğer kesimlerinde de karşı koyma istenci çıkartıyor. Biz, bulunduğumuz her alanda bunu güçlendireceğiz. Bugün Validebağ Korusu'nda bir sıkıntı varsa, kent yağması varsa, bir yerde bir sıkıntı varsa ona da destek verimiz. Tıpkı bize burada sahip çıkıldığı gibi...

PDD: Boğaziçi Üniversitesi'nin kayyuma karşı yaptığı eylemler devam ediyor. Şimdi bütün üniversiteler açılacak; eylemlere bu kadar saldırmanın sebebi, eylemlerin büyümesinden duydukları korku mudur?

C.Ç: Kesinlikle. Boğaziçi Üniversitesi'nde okulların kapalı olduğu zamanda bir direniş gördük ki, üniversitelilerin kalbinin attığı yer oldu. Aslında sadece Boğaziçi Üniversitesi'nin sorunu değil, ülkenin her tarafına yayılmış bir kayyum siyaseti var. Buna bir itiraz geldiğinde iktidardakiler zor ve baskıyla bizi korkutmaya çalıştılar. "Yok burada çadır kuramazsınız, duramazsınız" diyerek terörize etmeye çalışıyorlar. İnsanlardan uzak tutmaya çalışıyorlar. Etrafımızdaki sivil polis ordusu da bundan kaynaklı. Hatta dün akşam buraya akrep getirdiler. "Ne yapıyorsunuz" dedik. Korkuyorlar. Bugüne kadar Moda sahiline kaç defa akrep girdi bilmiyorum. Gençlerin sürekli uğrak yeri olan bir yer. Bastırmaya çalışıyorlar ama başka kentlerde de eylemler yapılıyor. Bu direnci kırmaya çalıştıkça biz daha çok direneceğiz. Doğanın bir kanunu bu.

PDD: Son olarak söylemek istediğin bir şey var mı?

C.Ç: Şöyle bir çağrı yapabilirim. Yaklaşık 3 senedir üniversitedeyim. İçinde olduğum 3. direniş. İlk İstanbul Üniversitesi'nde yemekhane zamlarına karşı yaptığımız direnişti; en örgütlü bir biçimde cevabımızı verdik, direndik ve yemek hakkımızı kazandık. Ondan sonrası Boğaziçi Direnişi ve o da kazanımlarla devam ediyor. Bugün de bu direniş var ve bütün üniversitelileri bulundukları bütün alanlardan Yurtsuzlar Hareketi'ne destek

olmalarını, haklarını savunmalarını, bizlerle beraber parklarda ve meydanlarda direnmeye devam etmelerini istiyoruz.

PDD: Teşekkürler, başarılar.

C.Ç: Ben teşekkür ederim, emeğinize sağlık.
* * *

PDD: Direniş nasıl başladı?

A.B: Üniversitelerin açılacağı haberi ile birlikte biz öğrenciler olarak yurt ve ev aramaya başladık. Aramaya başladığımızda fark ettik ki, böyle bir şansımız yok. Evlere bakıyoruz, fahiş kira paraları, KYK yurtlarına başvuru yapıyoruz, bize çıkmıyor. Özel yurtlar da fahiş fiyatlar istiyorlar. Bizleri tarikat-cemaat yurtlarına yönlendiriyorlar. Bizler de bu duruma dur demek için beş gündür akşam nöbetlerindeyiz.

PDD: “Barınma” dışında başka talepleriniz var mı?

A.B: Bizim taleplerimiz çok basit. İnsani duyguları olan herkesin bize destek çıkabileceği talepler. Yurt bulamıyoruz, çünkü yeterli sayıda yurt yok ve yurt yapılmasını istiyoruz. Eve çıkamıyoruz, çok fahiş fiyatlar isteniyor öğrencilerden. Talebimiz bu fiyatların düşürülmesi ve öğrencilere bu ihtiyaçların karşılanması için ödenek ayrılması. Ben koronavirüs salgını başlamadan bir süre önce üniversiteyi kazanmıştım. Bugün aramızda korona sürecinde üniversiteyi kazanan ve bugün doğrudan bu sorunla yüzleşen bir çok arkadaş var.

PDD: Direniş destek ne durumda? Az önce Pirsultan Abdal Dernekleri geldi örneğin.

A.B: Beş gün boyunca direnişimize hem halktan, hem birçok örgütten destek geldi. Hep sine teşekkür ediyoruz. Kadıköy halkı bizi aç ve yoksun bırakmadılar. Farklı örgütlerden belediye başkanları, milletvekilleri, genel başkanlar geldi.

PDD: Direniş nasıl sürecektir? Başka nerelerde bu eylemler devam ediyor? Polis gözaltıları oldu mu?

A.B: Bizim taleplerimiz karşılanana kadar direniş devam etmek istiyoruz. Akşam 9-12 arası nöbetimiz devam edecek. Öğrenci Sendikası olarak büyük şehirlerin çoğunda eylemdeyiz. Dün Eskişehir’de bazı arkadaşlarımız gözaltına alındı.

PDD: Barınma sorununun nasıl çözülebileceğine dair bir görüşün var mı?

A.B: Aslında barınma sorunu öyle çok çözümü zor olan bir sorun değil. KYK yurtlarının kapasiteleri arttırılsın, fiyatlar düşürülsün ve öğrencilere ödenek verilsin. Çok basit bir istek bu. Eminiz ki barınma sorunu çözülecek.

PDD: Son olarak ne söylersiniz?

A.B: Son olarak bizi destekleyen, yanımıza gelen herkese çok teşekkür ediyoruz. Nöbetlerimize devam edeceğiz ve bize destek olmak isteyen herkesi buraya dayanışmaya çağırıyoruz.

Boğaziçi Üniversitesi’nde direnişe devlet saldırısı sürüyor

Üniversitelerin açıldığı 4 Ekim’de Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri, yüzyüze eğitim ve online eğitim olarak ders programlarının bölünmesi üzerine protesto gösterisi yaptı. Rektörlük önünde toplanan öğrenciler, Rektör Naci İnci geçerken aracının önünü kestiler. Özel Güvenlik’in müdahale

Öğrencilerin ve akademisyenlerin eylemleri ise kampüs içinde devam ediyor. Akademisyenler her gün rektörlük binasına sırtlarını dönme eylemi gerçekleştirirken, öğrenciler 22 Ekim’de rektörlük önüne direniş çadırı kurmak istedi. Ancak çadır kurulumu kurulmaz Özel

Güvenlik’in müdahale ettiği eylemlerin ardından, polis de üniversite kapısında bekleyerek Rektör Naci İnci’nin şikayet ettiği 14 öğrenciyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan öğrencilerden 7’si tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi ve 3’ü tutuklandı.

Tutuklamayı protesto etmek için 7 Ekim’de kampüs içinde eylem yapan Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin önü, kapı girişinde polis tarafından kesildi. Kapı önünde açıklama yapan öğrenciler, saldırıların, baskıların ve tutuklamaların eylemlerini engelleyemeyeceğini söyleyerek, “sonunuz yakındır hesap vereceksiniz” dedi. Eylemde “Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldıramaz”, “Kayyum rektör istemiyoruz”, “Tutuklanan öğrenciler serbest bırakılsın” sloganları atıldı. Öğrencilere destek vermek için diğer üniversitelerden gelen öğrencilere de polis saldırdı ve 14 öğrenciyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan öğrenciler adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Boğaziçi’nde yaşanan gözaltılar ve tutuklamalar, Kadıköy’de üniversite öğrencileri tarafından protesto edildi.

Güvenlik saldırı. Çadır yırtıldı ve çevik kuvvet kampüse çağrıldı. Öğrenciler polisin kampüsü terk etmesi için bekleyişlerini sürdürürken, polisin gözaltı ve saldırı tehditleri gün boyu sürdü. Özel Güvenlik ve polis ablukasını protesto etmek için Güney Kampüsü önünde basın açıklaması yapıp dağılacaklarını söyleyen öğrenciler, kapıya sloganlarla yürüdü. Çıkış kapısını ablukaya alan polisin saldırısıyla 45 öğrenci gözaltına alındı. Gözaltına alınan 45 öğrenciden 2’si tutuklandı. Öğrenciler 25 Ekim’de de çadır kurmak istedi ve buna da özel güvenlik saldırdı, kampüse çevik kuvvet çağrıldı. Boğaziçi Üniversitesi’ne yapılan saldırılar ve tutuklamalar Kadıköy’de Süreyya Operası önünde protesto edildi.

Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine 1 Şubat’ta yapılan polis saldırısıyla gözaltına alınan 97 öğrencinin yargılandığı davanın ilk duruşması 26 Ekim’de İstanbul Çağlayan Adliyesi’nde görüldü. Duruşma öncesi açıklama yapan öğrenciler, yargılanması gerekenin direniş değil kayyumlar olduğunu vurguladılar.

Göçmen işçilerin sorunları tartışıldı

PDD, BDSP, Emek Partisi, Devrimci Parti ve HDP’nin ortak düzenlediği forumda, göçmenlere yönelik ırkçılık ve şovenizme karşı mücadele yöntemleri, işçilerin birliği ve halkların kardeşliğini sağlamanın gerekliliği tartışıldı.

11 Eylül günü İkitelli’de yerel bir dernekte “savaş ve emperyalist politikalar karşısında, yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği” temalı yapılan forum, sinevizyon gösterisi ile başladı. Sinevizyon gösterisinde, göçmen işçilerin çok ağır koşullarda, kayıtdışı olarak ve düşük ücrete çalıştıklarını anlatmaları dikkatle izlendi. Ardından ortak hazırlanan metin okundu.

“Serbest kürsü” bölümünde, neredeyse katılımcıların hepsi söz alarak konuştular. Bu, katılımcıların sadece basit dinleyici olmadıklarını, konuyla yakından ilgilendiklerini gösterdi ve forumun coşkulu geçmesini sağladı. Söz alan herkes göç politikalarının ve göçmen işçiliğinin sermaye düzeninden kaynaklandığını, emperyalistlerin sürdürdüğü paylaşım savaşının göçü çoğalttığını, emperyalist savaşa ve göçmen işçilere karşı uygulanan ırkçı saldırılara karşı durmak gerektiğini ifade etti. Göçmen işçilerin de sınıfın bir parçası olduğu belirtilerek, birlikte örgütlü mücadele biçimleri tartışıldı.

Forum yapılan konuşmaların ardından sonlandırıldı.

29 yıl sonra...

Remzi Basalak yaşıyor...

Remzi Basalak'ın ölümünün üzerinden 29 yıl geçti. Remzi katledildiğinde 29 yaşındaydı. Yaşadığı süre kadar bir dönem geçmiş aradan. Hem çok uzun, hem çok kısa...

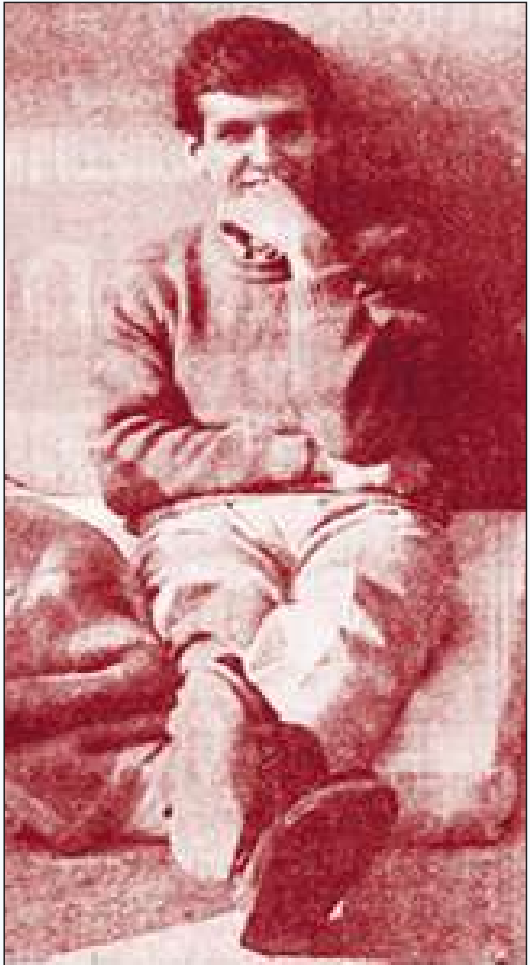
Onu tanımış, birçok şeyi paylaşmış olanlarımızda, Remzi bütün canlılığıyla gözlerimizin önünde duruyor. Daha dün yaşanmış gibi hatıralar sökün ediyor. Büyük-küçük herkeste bıraktığı öyle derin izler var ki, Remzi'nin adını duymak bile yürekleri ısıtıyor, yüzleri aydınlatıyor, bakışları değiştiriyor. Ağzılarından ilk dökülen sözler; *“o bambaşkaydı”* oluyor; *“bende (bizde) hiç silinmeyecek izler bıraktı”*, *“onu unutmak mümkün mü”* diye devam ediyor. Bir duygu seli kaplıyor her yanı, anlatanın da dinleyenlerin de gözleri doluyor, ağlamamak için zor tutuyor herkes kendini...

Hiç tanımamış ama direnişini-adını duymuş kişiler için de Remzi, saygıyla-sevgiyle anılan, takdir edilen, yüceltilen bir devrimcidir artık. **Adını Denizlerin Fatihlerin yanına yazdırdı çoktan. Militan devrimcilik denildiğinde, direnişçilik denildiğinde, geleneği yaşatmak ve geliştirmek denildiğinde ilk akla gelen isimlerden biridir Remzi Basalak...**

* * *

“Teşhir masası”na inen tekmesiyle bir “mılat” yarattı; “Remzi”den önce ve sonrası” diye... 12 Eylül döneminden ‘90'lara kadar gelen “teşhir masası”nın sonunu getirdi.

Daha öncesinden de var mıydı, pek bilinmez;

ama 12 Eylül yıllarında hemen her haber programında gösterilen bir kareydi bu. Beyaz bir örtüyle kaplanmış bir masa, üzerinde silahlar, kitaplar, paralar, matbaa malzemeleri, afişler, pankartlar vb... Masanın arkasında üstü-başı perişan, saçları dağılmış, çoğunun başı öne eğik bir grup insan...

Örgüt operasyonları televizyonlardan bu şekilde verildi; devrimciler kitlelere böyle çıkmış, yıkılmış, perişan halde gösterildi. Önlerine koydukları masada ise, bu kişilerin evlerinden-işyerlerinden, üstlerinden çıktığı iddia edilen malzemeler sergilenirdi; onlarla ilgisi olsun, olmasın...

Kimi zaman polis muhabirleri, mikrofonlarını önceden işaret edilen çözülmüşlere, itirafçılara uzatırdı; onlar da eğik başları, kaçamak bakışlarıyla nasıl kandırıldıklarını ve çok pişman olduklarını söylerlerdi, önceden ezberletildiği belli kırık-dökük kelimelerle... İzleyenler bunların işkenceyle söyletildiğini bildirdi bilmesine de, yine de içe dolan hüzne, hayal kırıklığına ve giderek daha fazla yalnızlaşmaya engel olunamazdı. Nadiren başını dik tutanlar da olurdu tabii; bakışlarıyla meydan okurlardı, *“ben direndim”* derlerdi duruşlarıyla... O çöl kuraklığında bir damla su gibi hayat verilerdi emekten, devrimden yana olan tüm yüreklerle... Ama baskın olan yenilgi ruh halini kaldırmaya yetmiyordu bu tekil örnekler... Masa ve arkasındaki eğik başları ortadan kaldırıyordu. Zamanla “masa” bir tablo gibi süslenmeye başladı. Mermilerden T.C, “Ne mutlu Türküm diyene” gibi sözler; ya da operasyonu gerçekleştiren emniyetin veya biriminin adı yazılmaya başlandı. “Teşhir masası”nı çeşitlendirmeye, yenilemeye giriştiler. Operasyonu yapan birimin bir “gurur abidesi” haline getirdiler.

Böyle bir mizansenin parçası haline gelmek, direnen devrimcileri çok rahatsız ediyordu şüphesiz. Kimisi başını dik tutarak, kimisi yumruğunu kaldırarak veya zafer işareti yaparak, tepkisini ortaya koymaya, tabloyu değiştirmeye çalıştı. Ama bunlar, “teşhir masası”nı kaldırmaya yetmedi. Polis ısrarla, yakaladıklarını o masasının arkasına dizmeye ve onlardan çıktığı iddia edilen malzemeleri masaya koymaya devam etti.

* * *

Yine böyle bir operasyon haberini bir grup yoldaşla birlikte izliyorduk. *“Niye masanın arkasına diziliyoruz, bu sirkın bir parçası oluyoruz”* dedi Remzi öfkeyle. Hayvanat bahçesinde sergiledikleri maymunlar gibiydik gerçekten de. Madem yapılan tüm işkencelere direniyorduk, buna niye göz yumuyorduk? Başımızı dik tutarak, yumruğumuzu kaldırarak, slogan atarak karşı çıktığımızı düşünüyorduk, ama yine de onun bir parçası olmaktan kurtulamıyorduk.

“Bir daha gözümlüme alınırsam asla masanın arkasında durmayacağım” dedi Remzi. Hayretle baktım önce, *“nasıl”* der gibi. Remzi'nin yüzündeki kararlılık, yanıtını veriyordu aslında. Sonra işkencedeki direnişi geldi aklıma. Polislerin üzerine saldırması,

meydan okuması, keza cezaevindeki direnişleri... O bir çok defa “ilk”leri başarmıştı, bunu da mutlaka başanırdı.

Sonra devam etti. *“Biz Fatih'in direnişiyle övünüyoruz, onun her defasında direnişi bir üst seviyeye çıkardığını söylüyoruz, ama kendimiz Fatih'in direnişini bıraktığı yerden ileriye taşımıyoruz.”*

Fatih'le birlikte şubede “ifade vermeme” tavrı, hepimiz için ulaşılması gereken bir hedef, bir zirveydi. Ve giderek artan oranda bu hedefe ulaşılmıştı. Hatta ‘90’lı yıllarda kitle eylemlerinden alınanlar da şubede ifade vermiyordu artık; yani bu direniş biçimi kitleleşmişti. Ama Fatih'in direniş çizgisinin bir adım bile ilerisine gidilmemişti.

Remzi'nin bu çıkışı, direniş üzerine yeniden tartışmamıza neden oldu. Fatih zaten işkencede direnişin en ilerisini ortaya koymuşken, bunu daha ileri taşımak nasıl mümkün olabildi? Teorik olarak her şeyin daha iyisi, daha ilerisi mümkündü, fakat somut durumda ne yapılabilirdi? “Teşhir masası”nın arkasına geçmeyi reddetmek mesela... Bu da işkencenin bir devamı ise, ona karşı direnmek, direniş cephesini büyütmek, onu ileri taşımak değil miydi?

Remzi bir fikir ortaya attı, tartıştırdı ve yaşama geçirdi. **Kamulaştırma eylemi sonrasında gözümlüme alındığında, masaya indirdiği tekme, ne kendiliğinden gelişen bir öfke patlamasıydı; ne de o anda aklına gelen bir tavidir.** O kararını aylar öncesinden vermişti. **Önceden düşündüğü, birinci-ne çıkardı, hatta nasıl yapacağını planladığı bir eylemdi yaptığı.** *“Fatih'in direnişini ileriye taşımak gerek”* mottosunu yerine getirmektir. Fatih'e, yoldaşlarına, daha önemlisi kendisine verdiği sözü tutmaktır. Hem de yakalandığı andan itibaren üzerine çullanan polisler tarafından feci halde dövüldüğü, yaralandığı halde... Eller arkadan kelepçeli, gömleği dayaktan yırtılmış ve kollarını oynatmakta bile zorlanırken, tüm gücünü ayaklarına toplayarak vurdu tekme...

Devrim tarihine kazılacak o “tekme” böyle atıldı. Öylesine büyük bir inanç ve kararlılıkla atılmıştı ki, masanın üzerine konulan paralar, silahlar saçıldı ortalığa... Etrafındaki polisler şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez halde başlarını tutuyordu. Kafasını öne eğen, “teşhir masası”na dizilen devrimciler değildi artık, polislerdi. Remzi ise, bir devrim kartalı gibi yükselen, hepsine tepeden bakan, haykıran, yargılayan, onları teşhir edendi.

* * *

Adana polisi Remzi'yi çok iyi tanıyordu. Öncesi bir yana en son 1988 yılının Ağustos ayında gözümlüme alındığında da Adana Emniyeti'ni birbirine katmıştı. Onun hakkında ifade almak için yoldaşlarına işkence yapan polisin üzerine saldırmış, *“tanısam bile tanımıyorum, senin inadına tanımıyorum”* diyerek polisi rezil-rüsva etmişti.

Onun direnişi, *“duymadım, görmedim, bilmiyorum”* şeklinde pasif bir direniş değildi. *“Örgüt*

evlerinin anahtarları bende, gel al alabiliyorsan; hepsinin adını biliyorum, gel söylet söyletebiliyorsan” diyerek meydan okuyor, cepheden savaşıyordu. Bu şekilde polisin hışmını üzerine çekip diğer yoldaşlarının işkence görmesini engellemeye, morallerini yüksek tutmaya çalışıyordu.

İşkenceci polise *“sen insan mısın”* diye bağılıyor; *“benim adım Remzi Basalak, erkeksen sen de adını söyle”* diyerek, ona ismini söyletmeye zorluyordu. **İşkencehanede aslan kesilen polisler, Remzi'nin karşısında süklüm-püklümdüler. Remzi'yi sakinleştirmek için, kendilerinin işkence yapmadığını, işkence yapan polisi gönderdiklerini söylüyorlardı. Olayı yatıştırmak için Remzi'ye adeta yalvardılar.**

Bu olaydan 4 yıl sonra, bu kez bir kamulaştırma eylemi sonrası Remzi'yi yakaladıklarında, tüm kinleriyle üzerine saldırdılar. Onlara göre “suç üstü” yakalamışlardı, bu defa ellerinden kurtulamazdı! Üstelik eylemi gerçekleştiren Osman Yaşar Yoldaş-sarhoşluğu içindeydiler.

Dönemin Adana Emniyet Müdürü, **kontrgerilla şeflerinden Mete Altan, Adana polisini bu başarısından dolayı kutlamak için yanlarına gelmişti. Remzi'yi basının karşısına çıkardıklarında da oradaydı.** Zaferlerinin tadını çıkarmak istiyordu. Eylemi gerçekleştirenlerin birini katletmişler, ikisini yakalamışlardı. Bunlardan biri de daha önce Adana ve İstanbul Emniyeti'nde işkencede direnişle destan yazan Remzi Basalak'tı. Kendi deyimleriyle *“kedinin çiğirin peşinden koşması gibi, arkasından koşturmuş”tu. Remzi, sadece işkencede direnişiydi değil, polis takibine karşı da ustalaşmıştı. Yıllarca peşine düştükleri halde yakalayamamanın, takibe almalarna rağmen her defasında atlatılmış olmanın hıncını da taşıyorlardı.*

Masanın üzerine yine silahları, paraları dizdiler, mermilerden “Adana Emniyeti” yazdılar ve yakalandığı andan itibaren üzerine saldırdıkları Remzi'yi arkasını döndürerek içeriye soktular. Belki de basına arkadan göstereceklerdi. Ama basını içeriye aldıkları anda Remzi hızla döndü; *“kaldırın bunları önümüzden, bunlar bizim değil”* diyerek önündeki masaya tekme indirir. Ardından sloganları patlattı, onları bir kez daha inlerinde perişan etti. Bizzat Mete Altan'ın başında bulunarak hazırlattığı masa, onların başına yıkılmış oldu.

Mete Altan, polislere Remzi'yi dışarı çıkartmalarını emretti ve basına dönüp *“tamam, beyler, biz size daha sonra açıklama yapacağız”* dedi. Öfkeden deliye dönmüştü. Remzi ise polislerle bağırma devam ediyordu: *“Sizden korkmuyorum, elinizden geleni yapın, ama bunun hesabını yoldaşlarımla soracağınızı bilin”...*

* * *

Remzi'yle birlikte gözümlüme olanlar onun sesini bir süre daha duyduklarını söylüyorlar. Sonrasında

Remzi'yi yeniden işkenceye aldıklarını biliyoruz. Bir rivayete göre Adana'nın dışında MİT'e ait bir binaya götürüldüğü, orada katledildiği söyleniyor. **Emniyet'te veya MİT'te ona en vahşi işkencelerin yapıldığını tahmin etmek zor değil. Onu konuşturamayacaklarını çok iyi biliyorlardı, konuşturmak için değil, intikam almak için işkence yaptılar ve katlettiler.** Öylesine gözleri dönmüştü ki, yakalandıktan sonra basına çıkarılmış, tüm televizyon kanalları tarafından görüntüleri yayınlanmış, gazetelerde resimleri yer almış olması bile onları durdurmadı.

Yakalandığı günün gecesi katledildiği halde, günlerce ölümünü sakladılar. Adana Savcısı Ethem Ekin, Remzi'nin sağlığından endişe duyan avukatlarının görüşme istemini her defasında reddetti. Onun sağ ve sağlıklı olduğu yalanını uydurdu. Üç gün sonra ise, bulunduğu hücrede kendini öldürdüğünü söylediler. 12 Eylül yıllarında işkencede katlettikleri devrimciler için uydurdıkları ve kimsenin inanmadığı bu klişe yalana başvurdular yine...

Remzi, yakalandığı andan itibaren çok vahşi işkencelerle karşı karşıya olacağını biliyordu. Masaya tekme vurdüğünde, işkencenin artacağını, hatta öldürüleceğini düşünmüştü. **Bütün bunları göze alarak yaptı eylemini. Üzerine düşeni yapmış olmanın huzuru ve gururuyla ölümü kucakladı. Kendinden önce direnerek şehit düşen devrimciler ve yoldaşları gibi...**

Böyle bir ölümle ölümsüzleşeceğini biliyordu. Kendisine örnek aldığı Fatih yoldaşını mezarında ziyaret ettikten sonra şöyle ifade etmişti duygularını: *“Ölüm nedir ki?.. Bir daha öldürülemeyecek şekilde ölümsüzleşmek demek değil midir? (Söylemeye gerek var mı) bu ölüm, yaşamı güzelleştirmek uğruna olduktan sonra, insan ölmeye önce ölümsüzleşebilmek için, emeğini ve ruhunu vermek zorunda.”*

* * *

Ölmeden önce saçlarına düşen beyazlaşmış

**Gelir bir gün adın dile
Bitmiş olur bütün çile
Toroslardan gökyüzüne
Çekilirsin bayrak diye...**

birkaç teli göstererek *“yaşlanıyoruz”* demişti. Ama zebaniler, yaşlanmasına, yaşamasına izin vermediler. O hep 29 yaşında kaldı. 30'una bile basamadan ayırdılar aramızdan. 29 yaşında dondu zaman. Sevenlerinin içinde büyük bir boşluk bıraktı, dolmayan, doldurulamayan... Aynı zamanda yaşamının bir kesitinde onunla karşılaşmış, tanımış, sevmiş, sevilmiş olmanın büyük gururu...

O Denizlerin, Fatihlerin damarına sahipti.

Onların'90'lı yıllardaki halkası oldu. Düşmanlarına karşı ne kadar uzlaşmaz ve sınıf kınıyla doluydu; yoldaşlarına, dostlarına, halka karşı o kadar sıcak, esnek, sevgi doluydu. Bunların birini tamamlayan bir bütün olduğu ve ancak böyle hisseden, böyle yaşayan kişilerin kısa da olsa dolu yaşadıkları ve ölümü doruklarda kucakladıkları defalarca kanıtlandı.

Ölümünün üzerinden 29 yıl geçti. Yaşadığı kadar bir ömrü geride bıraktı ama hiç unutulmadı. Sadece yoldaşları değil, yüreği devrimden-emekten yana atan hiç kimse onu unutmadı, unutamadı. Deniz, Mahir, İbo gibi, çok sevdiği yoldaşı Fatih gibi Türkiye Devrimci Hareketi'ne mal oldu, tüm gerçek devrimcilerin sahiplendiği bir devrim şehidi olarak tarihe kazıldı...

Önemli not: Remzi Basalak hakkında Alınteri sitesinde yeralan bir yazıda Remzi'nin babasının polis olduğu yazılmıştı. Bir karıştırma veya hafıza yanlışlığı sonucu yapıldığını düşündüğümüz bu yanlış, ne yazık ki Remzi hakkında yazı yazan pek çok kişi referans olarak yineledi. Gerçek şudur; Remzi Basalak, 1963 yılında Adana'nın Ceyhan ilçesine bağlı Yeşiloba Köyü'nde, bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası az topraklı bir tarım emekçisiydi, ailesini bu topraklara ektiği ürünlerle geçindiriyordu. Ablaları Adana'da bir fabrikada iş bulunca, Remzi'yi yanlarına aldılar; Remzi'nin Adana'ya gelişi, hem okuyup hem çalışması böyle başladı. Babası hakkında yapılan yanlışım düzeltilmesi için bu notu düşünüyoruz. Remzi'nin 29. ölüm yıldönümünde, yine bir Ekim ayında onu çok seven yengesi (abisinin eşi) Ürkiye Basalak'ı kaybettik. Yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

10 Ekim'de katledilenler anıldı

Ankara'da 10 Ekim 2015'te devlet destekli IŞİD çeteleri tarafından gerçekleştirilen bombalı katliamının 6. yılında anmalar yapıldı. İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Mersin, Bursa, Kocaeli, Samsun, Rize, Çanakkale, Antakya'da mezar başlarında ve meydanlarda yapılan anmalarda polis saldırıları da yaşandı. Ankara Gar önünde anma yapmak isteyen kitlenin önünü kesen polisin saldırısında, 22 kişi gözaltına alındı. Saldırıya rağmen hem gar önünde hem de Sakarya Meydanı'nda sloganlarla yapılan anmalarda hesap sorma kararlılığı haykırıldı.

İstanbul'daki anma İstanbul Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri tarafından Kadıköy'de yapıldı. Saat 15.00'te Kadıköy İskele Meydanı'nda toplanan kitle, ölümsüzleşenlerin fotoğraflarını taşıdı. Aralarında Proleter Devrimci Duruş'un da bulunduğu kurumlar eyleme kendi önlük ve dövizleriyle katıldı. Sloganlarla gruplar halinde anma yerine gelen kitlenin toplanmasının ardından, katliamda ölümsüzleşenler için saygı duruşu yapıldı. "10 Ekim'i unutma, unutturma", "10 Ekim'in hesabı sorulacak", "Faşizme karşı omuz omuza", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", Yaşasın halkların kardeşliği", "Biji bratiya gelan", "Katil IŞİD, işbirlikçi AKP", "Katillerden hesabı emekçiler soracak" sloganları atıldı. Eylemde 10 Ekim Aileleri ve Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri adına iki açıklama okundu. Açıklamalarda katliamın gelişim seyri ve devletin rolüne, dava sürecinde yaşananlara değinildi. Katliamın göz göre göre ve devlet desteğiyle yapıldığına vurgu yapılırken, göstermelik davalarda katiller korunsada hesabın emekçiler ve kitleler tarafından sorulacağı belirtildi. Eylem bitiminde "Katil devlet hesap verecek" sloganı atıldı. Polis sloganları duyunca saldırma tehdidinde bulundu.

İkitelli'de 10 Ekim anması

9 Ekim günü İkitelli'de yürüyüş yolunda bir araya gelen kurumlar, 10 Ekim Ankara Gar Katliamı'nı protesto etti, katliamda yaşamını yitirenler anıldı.

Anma saygı duruşuyla başladı. Ardından basın metni okundu. Yapılan açıklamada IŞİD'çi gerici-şeriatçı çeteler tarafından yapılan canlı bomba saldırısının doğrudan AKP tarafından organize edildiği, dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun "patlamadan sonra oylarımız arttı" söyleminin de bunu doğruladığı, istihbari bilgiler olmasına rağmen canlı bombacı katillere yol verildiği belirtildi. Katliamın unutulmayacağı, hesabının sorulacağı söylendi. Eylem "10 Ekim katliamının hesabını soracağız",

"Faşizme karşı omuz omuza", "Yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği" sloganları atıldıktan sonra bitirildi.

Hasta tutsaklar ölüme terk ediliyor

AKP'nin hükümet olduğu 2002 yılından bu yana cezaevlerinin sayısı ve tutuklamalar sürekli artıyor. **2021 Haziran ayı verilerine göre Türkiye'de 368 cezaevi var** ve birçok yere yeni cezaevi inşaatları devam ediyor. **Bu cezaevlerinde toplam kapasite 251 bin 089 kişi olmasına rağmen fazladan 36 bin fazla tutuklu ve hükümlü bulunuyor.** Bunların birçoğu yerlerde yatıyor ya da diğerleriyle dönüşümlü kullanıyor yatakları.

Hapishanelerde yaşamın her alanında büyük zorluklar ve kısıtlamalar yaşıyor. İşkence ve kötü muamelenin yanı sıra, yaşam koşulları da zorlaştırılıyor ve en temel haklar ya gaspediliyor; ya da erişim zorlaşıyor. Özellikle sağlık hakkına erişim, tutuklu ve hükümlülerin en sıkıntılı olduğu konu. Doğru düzgün tedavi göremiyorlar, hastanelere sevkler yapılmıyor, yapılan sevklerde çoğu kez "güvenlik" baskısı nedeniyle doğru düzgün muayene ortamı sağlanmıyor.

Kovid-19 salgını koşullarında tutuklu ve hükümlülerin koşulları daha da zorlaştı. Görüş hakkı başta olmak üzere pek çok konuda pandemi bahanesiyle engeller ve kısıtlamalar getirildi. Ayrıca salgın için gerekli olan ilaç, test, aşı, hijyen olanakları da kısıtlandı. İHD'nin raporuna göre, **salgının başından 1 Nisan 2021 tarihine kadar, hapishanelerde 500 kişi koronavirüse yakalandı, 17 kişi koronavirüs nedeniyle hayatını kaybetti.**

Sadece salgın nedeniyle değil, genel olarak hapishanelerdeki ölümlerde artış söz konusu. Aynı raporda 2020 yılının başından itibaren hapishanelerde 60 kişinin öldüğü, bunlardan 18'inin "intihar" olarak kayıtlara geçtiği belirtiliyor. Sayının bu kadar artmasında, hasta tutuklu ve hükümlülerin koşullarının kötüleşmesi büyük bir etken. "Cezaevinde kalamaz" raporlarına rağmen tutsaklar kötü koşullarda tutulmaya devam ediyor ve serbest bırakılmayarak ölüme mahkum ediliyor.

İHD'nin Haziran 2021'de yaptığı değerlendirmeye göre, cezaevlerinde 604'ü ağır olmak üzere 1605 hasta tutsak bulunuyor. 2020'de 21 hasta hükümlü yaşamını yitirdi. Adli Tıp'tan (ATK) alınan "cezaevinde kalamaz" raporlarına rağmen bırakılmayan tutsaklara, yenileri eklenmeye devam ediyor. Yaşlı ve engelli insanlar tutuklanarak cezaevlerine tıklıyor. Hücrelerde engelli tutsaklar bir arada tutulurken, onlara refakat edebilecek bir tutsak yanlarına verilmediği gibi, süreç tam bir işkenceye dönüştürülüyor.

Hastaneye gitme taleplerine aylarca cevap verilmiyor, talebin karşılandığı durumlarda da dayatılan insanlık onuruna aykırı aramalarla işkence devam ettiriliyor. Hastaneye ulaşıldığında doktorların muayene esnasında yaptıkları, gardiyanların muayene yerinden çıkması gibi baskılar söz konusu. Hastaneye yatırılma durumlarında refakatçi verilmemesi, yataklara kelepçeleme, havasız ve tecrit koşullarındaki odalarda tutulma gibi sorunlar var.

Keza tutsaklar sürekli zorunlu sürgün ve sevklerle yer değiştiriliyor. Böyle olunca tedavinin devamlılığı da sağlanamıyor. Uzun mücadeleler sonucunda tahliye edilenler ise, genel olarak tedavi olanaklarını kaybetmiş, geri dönüşmez noktaya gelmiş oluyor ve kısa zamanda yaşamını yitiriyorlar. Son olarak DHKP-C davasından 37 yıldır tutsak olan, bu sürede kansere yakalanan Ali Osman Köse'ye "cezaevinde kalabilir" raporu verilerek ölüme terk edildi. Ameliyat olmasına ve organlarının alınmasına rağmen, ATK devletin istediği doğrultuda rapor verdi. Yüzde 98 engelli Bekir Güven, 2015 yılındaki internet paylaşımları nedeniyle tutuklandı. 24 saat bakıma muhtaç olan Güven'in tutukluluğuna itiraz edildi, fakat halen bırakılmış değil. 25 Ağustos'ta Kandıra'dan tahliye edilen ağır hasta tutsak Mehmet Ali Çelebi, 10 gün sonra yaşamını yitirdi.

İHD'nin 2018'de yayımladığı raporuna göre **son 17 yılda 3500 tutuklu yaşamını yitirmişti. 2016'dan 2021'e kadar ise 103 hasta tutuklu yaşamını yitirdi.** Özellikle siyasi tutsaklara yönelik uygulanan baskı politikalarının bir devamı olarak ağır hastalar tahliye edilmiyor, tedavileri yapılmıyor, ölüme terk ediliyor.

İnsan hakları örgütleri ve tutsaklarla dayanışma derneklerinin hazırladığı raporlar, keza konuyla ilgili araştırmaların ortaya koyduğu gerçek, devletin kendi kanunlarına dahi uymadığını gösteriyor. İHD her hafta yaptığı açıklamalarla hasta tutsakların durumunu açıklıyor. Buna göre tahliye bekleyen başta ağır hasta tutsaklar olmak üzere tüm hasta tutsakların derhal serbest bırakılması gerekiyor. Özellikle koronavirüs salgınının yaşandığı bu süreçte her türlü kısıtlamaya tabi tutulan tutsakların sahiplenilmesi, dayanışma ve mücadele ile tahliyelerinin sağlanması, elzem hale gelmiş bulunuyor.

Fatih Şavşat'ta...

Fatih'in hayatı ve mücadelesinden kesitler sunan "Ağacın Köklerinden Biri KUTUP YILDIZI" belgeselinin Trabzon ve Rize-Fındıklı'da gösterimi gündeme geldiğinde "mutlaka Şavşat'a da gelmeli Fatih" dedik. Ardından heyecanla çalışmalara koyulduk.

Klasik bir film gösteriminin ötesinde "ne katabiliriz" üzerine düşündük ve bir dizi fikir çıktı ortaya... İlk elde, yıllarca Kutup Yıldızı şarkıları söylemiş biri olarak mutlaka bu etkinliklere müzikal bir katkıda bulunmalıyız fikri ortaya döküldü. Ama bu bir gece değildi, film gösterimini geri plana düşürmesin diye bir iki parçayla sınırlı tuttuk. "Rüzgarla Bir", "Yürü Bre Hızır Paşa" ve "Non Passaran" geliverdi hemen aklımıza... Bunları nasıl söyleriz derken sevgili Ufuk Çoban İstanbul'dan ses verdi. Fındıklı'daki arkadaş Belediye'nin Kadın Korosu'ndan yardım isteyebileceğimizi söyleyince sevincimiz bir misli daha arttı. Kutup Yıldızı şarkılarını beraber söyleyecektik...

Yine sevgili Neriman Güngüt'le, Adnan Yücel'in Fatih için yazdığı şiirlerden biri olan Çukurova Çeşitlemesi'nden "Aç Güneş Tufanı Kurlsız gözlerini..." ile Nihat Behram'ın "Dövüşe Dövüşe Yürünecek" şiirlerini seçtik...

Şavşat'ın dört bir yanını belgesel afişleriyle donattık. Bir yandan da belgesel için hazırladığımız davetiyeleri dağıtıyorduk...

Fındıklı'dayken Şavşat Belediye Başkan Yardımcısı aradı ve etkinlik için tahsis ettikleri Ülkü Ulusoy Kadın Yaşam Merkezi konusunda sorun olduğunu ilettiler. Bu merkez, Kız Öğrenci Yurdu olarak kullanılıyordu. Kaymakam burada etkinlik yapılmasını uygun bulmamış! Bu sorunla pazartesi ilgileneneceğimizi söyledik. Fındıklı ve Trabzon'daki etkinlikler oldukça sıcak buluşmalara sahne oldu. Özellikle etkinlik sonrası yapılan sohbetler, Fatih'in izlerinin ülkenin her köşesine olduğu gibi Fındıklı'ya ve doğduğu kent olan Trabzon'a da çok daha önceden taşınmış olduğunu görmemizi sağladı bir kez daha.

Örneğin katılımcılardan biri Fatih'in kendisinden önceki direniş ustalarından farklı olarak, direnişi kolektif bir tavra dönüştürme konusundaki başarısını vurguladı, bir diğeri mütevaciliğini... Bir başka arkadaş Fatih'le birlikte bir bütün olarak İhtilalci Komünist gelenekten diğer yapıların nasıl beslendiğini ve örnek aldığını...

Pazartesi Şavşat Kaymakamlığı'ndan arandım ve bir tebligat olduğu, almam gerektiği söylendi. Konu belliydi. Tebligatı almayı uygun bulmadığımı söyledim ve doğrudan Kaymakam'la görüşmeye gittim. Salonun

olduğunu; belgeselin içeriğinden dolayı Kız Yurdu'nun bahane edildiğini ama bu gösterimi yapmakta kararlı olduğumuzu söyledim. Bunun üzerine başka bir yer için başvuruda bulunulması halinde sorun

Belediye'ye ait Kadın Yaşam Merkezi olduğunu, Kaymakamlığın tasarrufunda olmadığını; devlet öğrencilerin barınma sorununu çözmekte yetersiz kaldığı için belediye tarafından geçici olarak "Kız Yurdu" olarak tahsis edildiğini; etkinliğin yapılacağı salonun 4. katta bağımsız girişi olan bir yer

olmayacağını söylemek zorunda kaldı.

Biz de Belediye'yle de görüşerek gösterimi Belediye Düğün Salonu'nda yapmaya karar verdik. Her ihtimale karşı, başka bir yeri de hazırladık. Davetiye dağıttığımız arkadaşları yer değişikliği ile ilgili bilgilendirmek için bir kaç koldan tekrar dolaşıma çıktık, telefon ve internet aracılığıyla ulaşmaya çalıştık... En güzeli, gösterimin olduğu gün boyunca sabahdan akşama her saat başı yapılan ve bütün şehrin dinlediği anonstü: "Mehmet Fatih Öktülmüş'ün hayatını içeren Ağacın Köklerinden Biri KUTUP YILDIZI Belgeseli bu akşam 19.00'da Belediye Düğün Salonu'nda yapılacaktır..."

Mevsim ve pandemi koşulları gözetildiğinde oldukça anlamlı bir katılımı etkinliği gerçekleştirdik. Nevin Berktaş, saygı duruşuna davet ederken Remzi'yi, Sezai'yi, Ataman'ı, Hıdır Aslan'ı, Serdar Soyergin'i ve Şavşat'ta sevilen bir devrimci olan ve ölüm yıldönümü 25 Ekim olan Aytağ Altun'u andı. Bu isimlerin sayılması, özellikle Şavşatlı bir devrimcinin de hatırlatılması, katılanları çok etkiledi. Yine şiirlerimizi okuduk, şarkılarımızı söyledik. Gösterim sırasında Mahir, Deniz ve İbrahim Kaypak'ın görselleri coşkuya karşılandı. Ve herkes Fatih'in hiç bir koşulda taviz vermeyen direnişçi kimliğinden etkilenecek çıktı... Nevin Berktaş, belgeselin koordinatörü olmanın ötesinde, hem bizzat onu tanıyan, onunla çalışmış, aynı direnişte yer almış bir yoldaşı olarak belgeselin yapılma sürecini anlattı ve özellikle bu çalışmanın kolektif bir çalışma olduğuna vurgu yaptı...

Tam da birilerinin çekindiği gibi Fatih'i Şavşat'la buluşturduk; öğrencilerle, işçi ve emekçilerle buluşturduk; her koşulda böyle bir etkinliği gerçekleştirdik ve sonrasında da "Kadıköy vapurunda" olmasa da, dostlarımızla ve yoldaşlarımızla demli bir Fatih Çayı yudumladık...

Artvin-Şavşat PDD

Fındıklı'da ve Trabzon'da belgesel gösterimi

Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yaşamını anlatan "Ağacın Köklerinden Biri- Kutup Yıldızı" belgeselinin Rize-Fındıklı'da yapılacak olan gösterimi öncesinde, Kazım Koyuncu Kültür Merkezi'nde hazırlıklar bittiğinde, Kazım Koyuncu gülümseyerek bakıyordu etrafına! Belli ki o da Fatih'i ağırlamaktan pek hoşnuttu!

Salonda herkes yerini aldığı anda, gösterim için Adana'dan gelen ve belgeselin koordinatörü olan Nevin Berktaş, sahneye çıkıp belgesel hakkında bilgi verdi. Fatih'in çocukluğunun geçtiği Karadeniz'de bulunmaktan mutluluk duyduklarını belirttikten sonra, Türkiye Devrimci Hareketi'ne damgasını vurmuş önderlerden biri olan Fatih'i, bugün ve gelecekte yaşatmanın önemiyle belgeselin hazırlanmasında emeği geçenleri anlattı. Çeşitli nedenlerle gelemeyen yönetmen ve senaristin selamlarını ilettiler. Belgeselin galası, bugüne dek gösterildiği festival ve gösterimleri hakkında bilgilendirmede bulundu. Fatih'in temel özelliklerinin bugün de geçerli olduğunu, yürünmesi gereken yolun bu olacağını belirtti.

Saygı duruşundan sonra, Murat Tokdemir ve Neriman Güngüt arkadaşımızın sunduğu şiir dinletisi yer aldı. Müzik dinletisi için İstanbul'dan gelen Ufuk Çoban ile birlikte Murat Tokdemir ve Fındıklı Belediye Korosu'ndan arkadaşların sunduğu Kutup Yıldızı şarkıları ise, etkinliğe büyük bir coşku kattı.

"Kutup Yıldızı" belgeselinin gösteriminin ardından, devrimci hareketin tarihi, yarattığı değerler ve bunların üzerinden yükselecek olan mücadele hattımız üzerine sohbet gerçekleştirildi.

Ertesi gün Fatih'in doğduğu şehir olan Trabzon'daki "Bilim, Kültür ve Sanat Evi"nde yapılan gösterimde aynı coşku devam etti. Katılımcılar, özellikle 12 Eylül dönemini yaşayanlar- belgeselden çok etkilendiklerini ve İhtilalci geleneği tanıdıklarını ifade ettiler. Hapishane direnişlerinin yanısıra "Adressiz Sorgular"ın da devrimciler üzerindeki genel etkisinden bahsettiler. Genç devrimciler ise, belgesel aracılığıyla Fatih'i tanımaktan mutlu olduklarını ifade ederek, emeği geçenlere teşekkür ettiklerini belirttiler.

Adana'da “Bu topraklara hayat verenler” etkinliği

Adana'da şehit düşen devrimcileri anmak için yapılan “Bu topraklara hayat verenler” etkinliğinin üçüncüsü, Adana HDP Seyhan ilçe binasında, 12 Eylül günü gerçekleştirildi. Etkinliği Devrimci Parti, Demokratik Bölgeler Partisi, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Fatih Öktülmüş Kültür Evi, Kaldıraç, Mücadele Birliği Platformu, Sosyalist Meclisler Federasyonu birlikte örgütledi.

Etkinliği düzenleyen kurumlar, sabah saat 9.00'dan itibaren biraraya gelip, fotoğraf sergisi ve sinevizyon gösterimi yapılacak olan salonu düzenlemeye başladılar. Duvarlara ipler gerildi.

Fotoğraflar iplere dizildi. Yerlerin tozu alındı, baştan sona silindi. Birlikte kahvaltı yapıldıktan sonra, tespit edilen eksik fotoğraflar bulundu. Fotoğrafların bilgisayarda düzenlemesi yapıldı. Basılan fotoğraflar, diğer şehit fotoğraflarının yanına asıldı. İşkencede katledilenler, çatışmada kurşunlananlar, sivil ve resmi güçlerin katlettikleri, hastalıktan ya da trafik kazasında hayatını kaybedenler, hepsi yanyanaydı. Fotoğrafların altında ya da yan kısmında kısa bilgiler vardı. Büyük oranda kategorize edilerek asılan fotoğraflar öyle büyük ve güzel bir tablo oluşturuyordu ki, onlara bakmalara doyumlanmadı. Hepsini gözleriyle, derin bakışlarıyla, gülüşleriyle konuşuyordu çünkü... Etrafını sardıkları insanlara tecrübelerini aktarıyorlardı sanki. Sinevizyondan akarken de seyre daldılar adeta: Yoldaşlarını, dostlarını, yakınlarını... Onların önünde çakılı kalanlar da, hiç bitmeyen güzel bir dünya kurma özlemini dillendirdiler. Dadaloğlular, Karacaoğlanlar, Yaşar Kemallerin yurdu Çukurova'da filizlenen yeni dallar, Çukurova'ya hayat vermeye devam ediyor.

Tam da tarihsel bir dönemeç olan 12 Eylül'de yapılan etkinlik, hiçbir şeyin geçmişte kalmadığını, ölümsüzleşenlerden alınan güçle geleceğe yüründüğünü gösteren, anlamı büyük bir etkinlik oldu. 17 Haziran'da katledilen Deniz Poyraz'a atfen etkinlikte, açılış konuşmasını Fatih Öktülmüş Kültür Evi (FÖKEV) adına Nevin Berktaş yaptı. “Çukurova'nın topraklarına hayat veren yoldaşlarımızın Çukurova'nın her karış toprağında ayak izleri, alıntıları ve emekleri var. Yoldaşlarımızı burada anarken onların yürüdüğü yolda yürümenin gururuyla anılarına sahip çıkarak devrim sözümüzü yeniliyoruz” dedi.

Etkinlikte 2015'te Serekaniye'de IŞİD çeteleriyle savaşırken şehit olan Bedreddin Akdeniz'in kızkardeşi de duygulu bir konuşma yaptı, katılanları hem gururlandırdı hem de hüznlendirdi. Daha donanımlı ve daha görkemli etkinlikler yapmak üzere güçlenerek çıkıldı salondan.

“Halk buluşması” yasaklandı

“Bu Topraklara Hayat Verenler” etkinliğinin devamı olarak, Dikili Mahallesi Kültür ve Yardımlaşma Derneği (DİKYAD), 18 Eylül günü Yaşar Kemal Kültür Merkezi'nde bir “halk buluşması” gerçekleştirmeyi planlamıştı. Grup Munzur ile Kaldırım Müzik Topluluğu'nun davet edildiği “halk buluşması”, valilik tarafından yasaklandı.

Valilik, konsere iki gün kala, “bir sakınca olmadığı”na dair tebligat göndermişti; ancak konsere saatler kala yasak getirdiğini duyurdu. Bu yasaklama üzerine yapılan basın açıklamasında şunlar söylendi:

“İçeride boş gerekçelerle kendi hukuklarını dahi çiğnedikleri bir tutumla karşı karşıyayız. Öte yandan halkın türkülerini dinleme özgürlüğünü gasp eden bir zihniyet de söz konusudur. Demokratik kitle örgütleri olarak, alınan bu kararın hukuksuzca olduğunu ve devrimci sanatçıların halkla buluşmasının önüne geçilmesini protesto ettiğimizi deklare ediyoruz. Türkülerimize kelepçe vurulamaz!”

Adana PDD

Şenyaşar ailesi adalet nöbetinde

14 Haziran 2018'de Urfa'nın Suruç ilçesinde seçim için boy gösterisi yapan AKP milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın korumaları ve yakınları, Şenyaşar ailesinin 3 üyesini katletti. Seçim propagandası yapan Yıldız'a itiraz eden Şenyaşar ailesinin dükkkanı, kalaşnikoflu saldırganlar tarafından basıldı. Saldırıdan yaralananların kaldırıldığı hastanede de, Yıldız'ın yakınları silahlı saldırıyı sürdürdü.

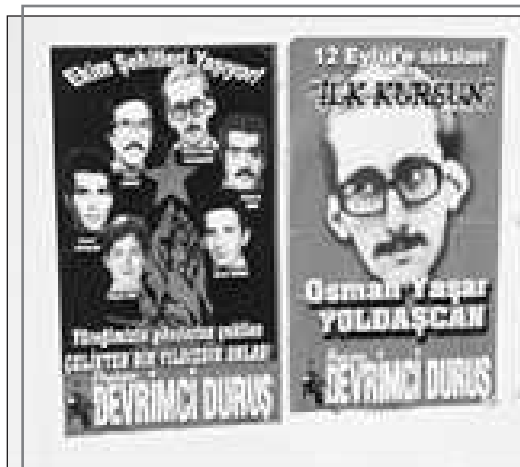
Katliam sırasında katilleri koruyan devlet, mahkeme sürecinde aynı tavrını devam ettirdi. Katliamı gerçekleştirenler değil; katliama uğrayan Şenyaşar ailesinin üyeleri yargılandı. 17 Haziran 2018'de Diyarbakır Hastanesi'nden yaralı olarak gözaltına alınan Fadıl Şenyaşar'a 37 yıl hapis cezası verilirken, milletvekilinin kardeşi Enver Yıldız sadece 18 yıl ceza aldı.

Mahkeme sürecinin ardından Şenyaşar ailesi, Urfa adliyesi önünde “adalet” talebiyle oturma eylemi başlattı. 9 Mart 2021'de başlayan ve 250'li günlere varan eylemde Şenyaşar ailesi sürekli saldırı, baskı ve tehditlere maruz kaldı. Defalarca gözaltına alınan Şenyaşar ailesi yılmadı.

Hakimler ve savcılarla görüşme talepleri sürekli reddedilen Şenyaşar'lara destek ve dayanışma ziyaretleri de artıyor. Ara ara eylemler ve basın açıklamalarının yapıldığı adalet nöbeti ile birlikte Şenyaşar'lar seslerini duyurmaya çalışıyor. Yaşanan her saldırının ardından aynı yere gelen Şenyaşar'lara son olarak 4 Kasım'da saldırı gerçekleştirildi. Polis, Emine Şenyaşar'ı kolundaki serumlarla zorla gözaltına almaya ve hastaneye götürmeye çalıştı. Saldırıya direnen Emine Şenyaşar'la oğlu Ferit Şenyaşar, nöbet tuttıkları yere gelerek açıklama yaptı. Ferit Şenyaşar şunları söyledi:

“8 aydır Urfa adliyesinin önünde adalet bekliyoruz. Bu kadının kocası ve iki oğlu hastanede katledildi. Savcılar ve hakimler arka kapılardan kaçıyor. Soruşturma savcısı süresiz izne çıkartılıyor. Adalet Bakanı hala adaletten bahsediyor. Annenin burada oturması herkesin ayıbı. Barolar, gelin bu ayıba son verin. Annem yemek yiyemiyor. Kolunda serum var. Polis bize müdahale ediyor ve insanlığını kaybeden bir yetkili serum için formalite diyor.” -Annesinin ilaçlarını yere dökerek- “Bunlar mı formalite? Bu ilaçlar mı formalite? Hastanenin verdiği rapor mu formalite?” diye sordu. “Gelin siz de 8 ay burada formaliteden oturun o zaman. Annem 65 yaşında, empati kurun. Ne zamana kadar bu sürecek. Bu anne burada oturduğu sürece kimse adaletten bahsetmesin. Yeter artık. Annem burada ölmek istemiyor. Bu adaletsizliğe biran önce çözüm bulunsun” dedi.

Açıklamanın ardından yeniden nöbet yerine geri döndü.

Osman Yaşar Yoldaşcan ve Ekim Şehitlerinin ölüm yıldönümlerinde, merkezi yerlere ve emekçi semtlere afişler asıldı.

21 Kasım 1831- Lyon Ayaklanması

Fransa'nın Lyon kenti, 1831 yılında 160 bin nüfuslu bir kenttir. Yarıları tekstil işçisidir. Dünyanın dört bir yanında burjuvalar sırtlarında Lyon ipeğiyle dolaşırken; bu ipeğin üreticileri, şehrin dışında, açlıktan büzülmüş mideleri ve kolera ile yorgun düşmüş vücutlarıyla yaşamaya çalışırlardı. Makineli üretime geçilmesiyle birlikte hızla işsiz kalmaya ve yoksullaşmaya başladılar. Ve 1831 Kasımı'nda ücretlerin arttırılması, vergilerin kaldırılması talebiyle ağaya kalktılar. Tek sloganları vardı: ÇALIŞARAK YAŞAMAK YA DA SAVAŞARAK ÖLMEK!

Ayaklanma, kanlı bir biçimde bastırıldı. Lyon barikatlarında işçiler inanılmaz bir cesaretle savaştılar. Belediye binasını ele geçirdiler, geçici bir hükümet kurmayı denediler. Fakat başarılı olamadılar. 24 Kasım'da 30 bin kişilik bir orduyla şehre giren askerler, korkunç bir katliama giriştiler. Lyon işçisi kahramanca direndi, bu direnişte 535 şehit verdi, binlerce de yaralı... Proletaryanın bağımsız bir sınıf olarak tarih sahnesine çıkışı oldu Lyon ayaklanması.

☆ 1 Kasım 1954- Fransız sömürgeciliğine karşı Cezayir kurtuluş savaşı başladı.

☆ 4 Kasım 2015- Şair Gülten Akın öldü.

☆ 6 Kasım 2020- Sanatçı Timur Selçuk öldü.

☆ 7 Kasım 1917- Çarlık Rusyası'nda kullanılan takvimle 25 Ekim'e denk düştüğü için "Ekim Devrimi olarak tarihe geçen dünyadaki ilk sosyalist devrim gerçekleşti.

öğrencilerinin örgütlediği protesto gösterileri, Politeknik Üniversitesi'nin işgal edilmesiyle doruğa ulaştı. 17 Kasım'da tank ateşiyle okulun duvarları yıkıldı ve 36 öğrenci katledildi. Politeknik Direnişi, faşist cuntanın yıkılması için düzenlenen gösterilerin başlangıcı oldu.

☆ 16 Kasım 2000- Sanatçı Ahmet Kaya, Paris'te sürgünde öldü.

☆ 9 Kasım 1918- Alman proletaryası ayaklandı 4 Kasım'da Kiel'de

başlayan ve birçok kentte işçi ve asker konseylerinin kurulmasıyla ülke geneline yayılan Alman devrimi, sosyal-demokrat partinin ihanetiyle, iki ay içinde yenilgiyle sonuçlandı. Ardından Spartakistler'in önderleri Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg katledildiler.

☆ 18 Kasım 1986- NETAŞ grevi 12 Eylül sonrasında faşist baskılara rağmen yeniden direnişe başlayan işçi sınıfının ilk grevi gerçekleşti.

☆ 18 Kasım 1937- Dersim katliamının ardından, direnişe önderlik eden Seyit Rıza, oğlu ve arkadaşları asıldı.

☆ 19 Kasım 1981- Şair Enver Gökçe öldü.

☆ 19 Kasım 1942- Stalingrad karşı taarruzu başladı

Stalingrad, Sovyet ülkesini işgal eden Nazi ordularının karşısında, Moskova'dan önceki son duraktı. Bu yüzden halk ve Kızılordu, 140 gün boyunca ölümüne bir savaşla savundu bu son mevziyi. Stalingrad, Alman ordularının 4 yıl süren ilerleyişini durduran ilk durak oldu. Sonrasında, Kızılordu'nun Berlin'e kadar süren ve faşizmi kendi ininde yokeden görkemli ilerleyişi başladı.

☆ 20 Kasım 1910- Meksika Devrimi başladı

Demokratik bir içeriğe sahip olan Meksika Devrimi'nde Francesco Pancho Villa kuzeydeki ayaklanmaya, Emiliano Zapata ise güneydeki ayaklanmaya önderlik ettiler.

☆ 29 Kasım 1944- Arnavutluk Devrimi başarıya ulaştı.

Enver Hoca'nın önderliğindeki Arnavutluk Emek Partisi, II. Emperyalist savaş sırasında faşist işgale karşı anti-faşist

mücadeleyi yükseltti ve demokratik devrimi gerçekleştirdi. Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki sosyalist kampa katıldı.

☆ 1 Aralık 1934- SBKP MK üyesi Kirov öldürüldü.

Kirov'un ölümü, emperyalistlerin sosyalist SB'yi içten çökertme çabalarının önemli halkalarından biriydi. Bunun üzerine Stalin, parti içindeki karşıdevrimci ajanlara karşı büyük bir hareket başlattı.

☆ 1 Aralık 1989- 12 Eylül darbesinin ardından üniversiteli gençliğin ilk işgali olan İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nun işgali gerçekleşti.

☆ 9 Aralık 1987- Filistin İntifadası başladı.

☆ 10 Aralık- Dünya insan hakları günü

☆ 13 Aralık 1980- Erdal Eren 17 yaşında idam edildi

☆ 16 Aralık 1933- Dimitrov Leipzig Duruşmasında faşizmi yargılayan ünlü savunmasını yaptı.

☆ 19 Aralık 2000- Cezaevleri katliamı

Siyasi tutsakların kazanımlarını yoketmeyi hedefleyen F tipi saldırısı, bütün hapisanelere yönelik vahşi bir katliamla gerçekleştirildi. Katliamda 28 tutsak şehit düştü.

☆ 19-24 Aralık 1978- Maraş katliamı

Devlet tarafından planlanan ve sivil faşistler tarafından gerçekleştirilen katliamda, kapılarına işaret konulan demokrat-Alevi evlerine saldırıldı. Resmi rakamlara göre 111, gerçekte 500'den fazla insan katledildi.

☆ 28 Aralık 2011- Roboski katliamı

Kaçığa giden, çoğu çocuk yaştaki Kürt köylülerin üzerine yapılan bombardımanla 35 kişi katledildi.

Kasım-Aralık ayında şehit düşen ihtilalci komünistler

İsmail Gökhan Edge- 24 Kasım 1976

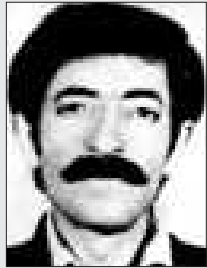
Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yetiştirdiği genç devrimci, Diyarbakır zindanlarında işkenceyle katledildi.

Ali Algül- 21 Kasım 1979

İMT'de yer alan ve TİKB'nin ilk üyelerinden olan Ali Algül, Halkın Kurtuluşu (HK) tarafından katledildi.

Hamit Tekin- 9 Aralık 1979

Sınıf mücadelesine '60'ların ortasından itibaren yer alan Hamit Tekin, DİSK'in kurulması ve 15-16 Haziran büyük işçi direnişlerine kadar birçok eyleme katıldı. DSB'nin (Devrimci Sendikal Birlik) kurucularındandı. HK tarafından katledildi.

Metin Aydın- 11 Aralık 1980

Adana'da polisle girdiği çatışmada şehit düşen Metin Aydın, Sezai Ekinci'nin yeğeniydi. Osman Yaşar Yoldaşcan'ın ölümünün ardından, "Adana'nın Osman'ı ben olacağım" diyerek ileri fırladı. Adana İl Komitesi üyesi iken, Yoldaşcan'dan bir ay kadar sonra, onun gibi çatışarak şehit düştü.

İsmail Cüneyt- 21 Aralık 1983

21 Aralık 1983- İsmail Cüneyt katledildi

İsmail Cüneyt, (Stalin Mehmet) Balıkesir'in Sındırgı ilçesinde yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak doğdu. Lise çağlarında devrimci düşüncelere ilgi duymaya başladı. 12 Mart 1971 darbesi gerçekleştiğinde lisedeydi ve tek başına kalmasına rağmen devrimci çalışmalarını aralıksız sürdürdü.

'73 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne girdi. Kararlılığı ve militanlığı ile faşizme karşı mücadeleden öne çıktı, sivil faşistlerin ve devletin boy hedefi haline geldi.

'75 yılında profesyonel devrimciliğe karar verdi ve üniversiteyi bırakarak İstanbul'a geldi. Proletaryanın yoğun olduğu Kartal bölgesini seçti. Merdiven altında tek odası olan bir ev tutmuşlardı. Buraya 'sırça köşk' adını koydular. Bir iş bulup çalışmaya başladı. Kısa süre içinde işçi ve emekçilerle bağlarını geliştirdi.

İsmail Cüneyt, örgütsel önderliğin siyasal bir perspektifle yürütülmesi gerektiğini kavramıştı. ML

klasikleri yalnızca okumakla kalmaz, onları en iyi şekilde inceler ve tartışırdı. '77 1 Mayıs sonrasında "devrimci muhalefet" olarak THKO'dan ayrıldılar.

Ardından Adana il komitesinde görev aldı. Adana'da ihtilalci komünist örgütlenmenin temel-lerinin atılmasında onun çok önemli bir yeri vardır. **Militan, ilkeli ve uzlaşmaz yapısıyla Adana'nın anti-faşist gençlerine, işçi ve emekçilerine örnek oldu. Onların içinden sağlam kadrolar yetiştirdi ve Adana'yı örgütün "kadro kaynağı" haline getirdi.** Adana'nın "Yılmaz abisi" olarak, onu tanıyan herkeste derin izler bıraktı.

19 Şubat 1979'da TİKB'nin kurucu kongresi nite-liğindeki İMT'ye (İleri Militanlar Toplantısı) büyük bir sorumluluk duygusuyla katıldı. Ve o toplantıda "bu-*radan mutlaka bir örgüt çıkacak*" diyerek, belirleyici bir rol oynadı. Kararlı tutumu ve önder özellikleri ile MK'ya seçilen en genç üye oldu. Örgütün ideolojik, siyasi, örgütsel inşasına önemli katkılar yaptı.

12 Eylül'ün karanlık günlerinde ise, daha da çelikleşti. Her köşe başında bir tuzağın kurulduğu o günlerde, durmak bilmeden çalışan, hızla boşlukları dolduran bir önder oldu. Kendini sürekli geliştirmenin, örgütün ihtiyacı neredeyse orada olmanın ve ona uygun donanmanın simgesi haline geldi.

Ona yoldaşları "Stalin Mehmet" adını vermişti. Stalin'in Rusça kelime anlamı "çelik"ti. Stalin'e de bu isim, çelik gibi bir iradeye, uzlaşmaz bir kişiliğe sahip olmasından dolayı verilmişti. İsmail Cüneyt'i "Stalin" yapan bu yönle-riydi. Bir de Stalin'e benzeyen gür bıyıkları... Örgüt içinde kullandığı ilk isim Mehmet olunca, adı "Stalin Mehmet" kaldı. O, kendi adını unutmuştu. Örgüt içinde de gerçek adını bilen çok sınırlı kişi vardı. O yüzden işkenceci cellatlar onu her yerde ararken, gerçek adını bir türlü öğrenemediler. Ta ki yoldaşları ölümünden sonra bir bildiriyle açıklayana dek...

İsmail Cüneyt, 21 Aralık'ta İstanbul'da işkenceci katillerin eline geçti. Ve aynı gün Gayrettepe 1. Şube bodrumunda kurşuna dizildi. İşkenceci katiller, onu en son Sefaköy direnişinden biliyorlardı. **24 Mart 1983 günü, yoldaşları Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'le birlikte Sefaköy'de kuşatıldıkları evde, biri komiser, üç polisi öldürmüşlerdi. Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'in şehit düştüğü bu baskında, İsmail Cüneyt polis çemberini yararak kurtulmayı başarmıştı.** Sefaköy direnişi, 12 Eylül'ün en karanlık yıllarında, çakan bir şimşek gibi aydınlattı; "dövüşenler de var bu havalarda" dedirtti, kitlelere umut verdi. İşkenceci katiller, o günün intikamını almak için onu buldukları anda katlettiler.

Stalin, ezilen halkların, devrimcilerin, yüreği emekten yana olanların gözünde, faşizme karşı direnişin ve sosyalist insanın simgesi ise; Stalin Mehmet de, her tür yozluğa ve çürümeye karşı uzlaşmazlığın, ML sağlamlığının, kararlılığın, kendini örgütün ihtiyaçlarına göre yenilemenin, örgüt adamlığının simgesi oldu. O yüzden de Stalin ismi, onunla özdeşleşti ve kendi isminin önüne geçti.

Stalin Mehmet, ihtilalci komünistlerin mücadelesinde örnek aldığı bir önder olarak her zaman yaşayacak!

Yozluğa, çürümeye, uzlaşmacılığa karşı, devrimci kararlılığın ve sağlamlığın sembolü olarak yol göstermeye devam edecek...

25 Kasım-Mirabel Kardeşler ve "Kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü"

25 Kasım, Dominik Cumhuriyeti'nde 1960'ta faşist Trujillo Hükümeti'ne karşı işçi ve emekçilerin verdiği mücadelenin sembolü haline gelen Mirabel Kardeşlerin, tecavüz edilerek öldürüldüğü gündür.

Dominik Cumhuriyeti'nde 1930'da Rafael Trujillo tarafından düzenlenen askeri darbe, yeni bir baskı ve terör dönemini başlatmıştı. 31 yıl boyunca ABD emperyalizminden aldığı destekle işçi ve emekçiler üzerinde ağır bir baskı ve zulüm fırtınası estirdi. Yaygın tutuklama, işkence, "faili belli cinayetler" de içinde olmak üzere her tür baskı uygulandı. Askeri istihbarat servisinin kurduğu "40" adlı hapishane, işkence ve elektrikli sandalyede ölümleriyle kötü-ünlü bir yerdi. Ancak aynı dönem, kitlelerin direnişinin de büyüdüğü bir dönem oldu. Ülkede çeşitli örgütler kuruldu, faşist diktatörlüğe karşı eylemler gerçekleştirildi.

Bu dönemde kurulan örgütlerden biri de Clandestina'ydı. Kurucuları Patria, Minerva ve Maria Mirabel kardeşlerdi. Mirabel Kardeşler öylesine güçlü bir direniş hattı oluşturmuşlardı ki, sayısız kez hapse atıldılar, diktatörlük tarafından tüm mülklerine el konuldu. Hatta Diktatör Trujillo, bir konuşma-sında onları doğrudan hedef aldı, "ülkenin en büyük iki sorunu kilise ve Mirabel Kardeşler'dir" dedi.

Bu konuşmadan 23 gün sonra, 25 Kasım 1960'da, hapisteki eşlerini ziyaret etmekten dönen Mirabel Kardeşler'in arabası yolda sivil kişiler tarafından durduruldu. Arabadan indirilen kardeşlere önce tecavüz ettiler, sonra da sopalarla döverek öldürdüler. Cansız bedenleri uçurumdan aşağıya atıldı. Açıkça "faili belli" olan bu katliam için devlet "trafik kazası" açıklamasını yaptı.

Mirabel Kardeşler'in ölümü, kitlelerin öfkesini ve direnişi büyüttü. Ayaklanmalar arttı. 6 ay sonra, 30 Mayıs 1961'de diktatör Trujillo bir suikast sonucu öldürüldü, ardından diktatörlük yıkıldı.

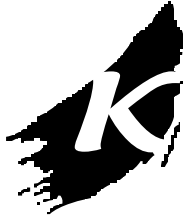
1981 yılında, Dominik Cumhuriyeti'nde Latin Amerika Kadın Kurultayı toplandı ve 25 Kasım'ı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü olarak ilan etti. Birleşmiş Milletler (BM) ise 1999 yılında 25 Kasım'ı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ilan etti. Mirabel kız kardeşlerden birinin kod adının "Kelebek" olmasından da esinlenerek; o günden sonra üç kız kardeş, gerek Dominik'te gerek dünyada "Kelebekler" adıyla anıldılar. Türkiye dahil tüm dünyada 25 Kasım, Mirabel kardeşleri anma ve kadına yönelik şiddeti protesto etme günü oldu.

III. Emperyalist Savaş sürüyor...

DEVİRİM günceldir!- II

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nin bir bölümü
"III. Emperyalist Savaş sürüyor... DEVİRİM günceldir!" adıyla kitaplaştırıldı.
Kitabın "Sonsöz" bölümünü yayınlıyoruz.

Kitapta yer alan belgeler, 2019 yılının Haziran ayına kadar olan gelişmeleri kapsıyor. Aradan geçen iki yıl, yapılan tespitleri pekiştiren olaylara sahne oldu. Özellikle ekonomik krizle birleşen koronavirüs salgını, ka-

pitalist sistemin çelişkilerini hem daha fazla su yüzüne vurdu, hem de keskinleştirdi. Bu durum, daha geniş kitlelerin sistemi sorgulamasını ve hareketlenmesini getirdi; yaşamsal önceliklerini değiştirdi; savaş karşıtlığını artırdı; doğayı koruma mücadelesini güçlendirdi; genel olarak eylemleri radikalleştirdi.

Geçen iki yıl, sınıf mücadelesinin dinamiklerini daha da güçlendirdi, devrimin güncelliğini net bir biçimde ortaya koydu.

ABD'li stratejistler, 1997 yılında yayınladıkları bir raporda, "21. yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak" tesbitinde bulunmuşlardı. Dedikleri gibi oldu; 21. yüzyıl büyük ayaklanmalar, işçi direnişleri ve kitle hareketleri ile başladı.

İlk dalga, yüzyılın ilk yılında 2001'de, Arjantin merkezli olarak yükseldi. Topraksız köylülerin toprak işgalleri daha önce de yaşanmış, bilinen bir yöntemdi; ancak fabrika işgalleri ve işçilerin yönettiği çalıştırdığı "patronsuz fabrika" modeli, Arjantin'den başlayarak tüm dünyada işçilere örnek oluşturdu. Sonraki yıllarda Fransa'dan Mısır'a, Şili'den Türkiye'ye kadar pek çok ülkede, ekonomik ve siyasi baskılara karşı çeşitli kitlesel eylemler gerçekleştirildi.

İkinci ayaklanma dalgası, 2011 yılında başladı. New York'tan Kahire'ye, dünyanın en büyük kentlerinde meydan işgalleri yapıldı. Bu ayaklanmaların ayırt edici yönü, bazılarının diktatörleri deviren bir güce ulaşmasıydı. Ama hiçbirisi "devrim" aşamasına varamadı. Dahası, emperyalistlerin müdahalesiyle, ayaklanma sonrasında birçok ülke savaş alanına döndü, müthiş bir yoksullaşma ve açlık başladı; eskinin laik ülkelerinde gerici-şeriatçı iktidarlar kuruldu. Ortaçağ karanlığından fırlamış gerici-şeriatçı çeteler, bütün Müslüman ülkelerde güç ve etkinlik kazandı.

Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkeleri bu durumdayken, Latin Amerika ülkelerinde darbeye ya da şaibeli seçimlerle faşist devlet başkanları işbaşına geçti. 2009 yılında Honduras'ta devlet başkanının Amerikancı bir darbe ile devrilmesinin ardından, Latin Amerika'daki solcu devlet başkanları peşpeşe devrilmeye başladı.

2019 yılında yeni bir ayaklanma dalgası yükseldi. Fransa'da Sarı Yelekliler, Lübnan'da "vergi intifadası" en çok öne çıkanlarıydı; dünya genelinde, ekonomik ve siyasi baskılara karşı kitleler sokaklardaydı. Sloganlar da artık daha politik, daha sınıfsal içerik taşıyordu. Mesela Sarı Yelekliler'in taleplerinden biri, "asgari ücret gibi azami ücretin de belirlenmesi" oldu. Ülke yönetimi bile mezhepsel bölünme temelinde inşa edilmiş olan Lübnan'da eylemciler, "farkettik ki aşırı yoksulluk içinde yaşayan bir Hristiyan, aşırı yoksulluk içinde yaşayan bir Sünni ya da Şii'den farklı değildir" dediler ve "protesto değil, devrim yapıyoruz" diye ek-

lediler. "Metro zammına karşı" (gerçekte vahşi özelleştirmele-re karşı) Şili'de başlayan ve 1 milyondan fazla insanın katıldığı eylemlerin sloganı ise, "yoksullar için ekmek yoksa zenginler için de barış yok" olmuştu ve Şili Devlet Başkanı Pinera "savaşta'yız" diyordu.

2019 ayaklanmalarında, meydan işgallerinin yanı sıra ana-yol blokajları ve hedef binaların yakılması gibi eylemler de yaygın biçimde yapıldı. Bu ayaklanmalar, sadece sözkonusu ülkelerin egemen sınıflarını değil, bir bütün olarak emperyalist sistemi fazlasıyla ürküttü. Çünkü bu defa, sadece yaşadıkları yoksunlukları protesto etmekle, tepkilerini ifade etmekle kalmıyorlar; sınıfsal söylemlerle hak talebini yükseltiyorlardı.

Koronavirüs dünyasında sınıflar da sömürü de daha katmerli

Koronavirüs salgını, bu ayaklanma dalgasının tam ortasında bir "kurtarıcı" olarak emperyalist-kapitalist sistemin imdadına yetişti. Tüm dünyada milyonlarca insanı öldüren salgın, egemen sınıfların ömrünü uzatmıştı. Bu salgının doğadaki tahribatın doğal bir sonucu olarak mı, yoksa emperyalist laboratuvarlarda mı üretildiğini bilmiyoruz; ancak her iki durumda da salgın, sistemin bir ürünü olarak yaşamlarımızı altüst etti. (*)

Salgın, kitle eylemlerinin bir anda bıçak gibi kesilmesine neden oldu. Sorun sadece tüm dünyada sokağa çıkma yasaklarının ilan edilmiş olması değildi; daha önemlisi, bu bilinmeyen salgının çok bulaşıcı ve ölümcül olduğu söyleniyordu. Çin'den, İtalya'dan, Latin Amerika ülkelerinden gelen haberler ve görüntüler, büyük bir ürküntüye sebep olmuştu. 2019 yılı Aralık ayından itibaren, adım adım tüm dünyada bomboş kent meydanları ile hastane koridorlarındaki cenazelerin

* "Korona günlerinde Yaşamak da SINIFSA" adlı kitap, hem dönemin detaylı incelemesini hem de gelecek öngörülerini içeren biçimde, Temmuz 2020 tarihinde yayınevimiz tarafından basılmıştır. -yn.

ABD'li stratejistler, 1997 yılında yayınladıkları bir raporda, "21. yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak" tesbitinde bulunmuşlardı. Dedikleri gibi oldu; 21. yüzyıl büyük ayaklanmalar, işçi direnişleri ve kitle hareketleri ile başladı. İlk dalga, yüzyılın ilk yılında 2001'de, Arjantin merkezli olarak yükseldi. İkinci ayaklanma dalgası, 2011 yılında başladı. New York'tan Kahire'ye, dünyanın en büyük kentlerinde meydan işgalleri yapıldı. 2019 ayaklanmalarında ise kitleler artık sadece yaşadıkları yoksunlukları protesto etmekle kalmıyorlar; sınıfsal söylemlerle hak talebini yükseltiyorlardı.

görüntüleri birarada yayılmaya başladı; Mart 2020’de artık küresel bir pandemiye dönüşmüştü.

Kovid-19 salgını, ekonomik eşitsizliklerin ve siyasi baskıların katmerlendiği bir süreç getirdi. Tüm dünyada zenginler kendi lüks konutlarında yaşamaya devam ederken, yoksulların kapandığı evlerde açlık kol geziyordu. Devlet destekleri ya yoktu, ya da açlıktan ölmeyecek kadardı. Üstelik devletlerin pervasız saldırıları da devam ediyordu. Mesela Türkiye’de AKP, salgını da “Allah’ın bir lütfu” olarak görüp Kanal İstanbul’u yeniden gündeme getirmişti.

Devletlerin özelleştirme ya da zam politikaları, işçi sınıfına yeni hak gaspları getiren yasa tasarıları, salgın koşullarında hız kesmeden devam etti. Kitleler eve kapatılmış; fırsat bu fırsat saldırılar daha da pervasızlaştırılmıştı. “Uzaktan çalışma” denilen şey, sömürünün katmerlenmesinden başka bir şey değildi. Kapanma günlerinde, kadına, çocuğa, yaşlıya dönük şiddet devasa boyutlara ulaştı. Salgın ve devletlerin salgın politikaları, ekonomik, siyasi ve insani olarak, yaşamı daha da zor, katlanılmaz ve tahripkar hale getirdi.

“Kapanmak” değil, insanca yaşamak

Salgının ilk günlerinde tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ilk önlem olarak “kapanma” kararları alındı, yasaklar peşpeşe dizildi. Ülkemizde reformist partiler de ilk andan itibaren kapanma kararlarının bir parçası oldular. Ne yazık ki devrimci yapıların da tamamına yakını, faaliyetleri azaltma ya da durdurma kararları aldılar; kapanma politikalarına uyum sağladılar.

Biz ise ilk günden itibaren buna karşı çıktık. Yayın faaliyetimizi aynı periyodla, kesintisiz olarak sürdürdük. İşçi ve emekçilere eskisi gibi ulaşmaya çalıştık, ilişkilerimizle aksatmadan görüşmeye devam ettik. Ve bu politikamızın doğal bir sonucu olarak, 1 Mayıs çalışmalarına herkesten önce başladık. 1 Nisan 2020 tarihinde, 1 Mayıs politikamızı içeren yazımızı hem internet sitesinde, hem de basılı dergimizde yayınladık. Nisan ayının ikinci haftasında DİSK ile konuyu görüştük, dahil olduğumuz platformlara duyurular yaptık ve 1 Mayıs çalışmalarına start vermesini sağladık. Devrimci kurumların ezici çoğunluğu, bunun ardından kendilerini toparlamaya başladılar.

“Kapanma” konusundaki karşı çıkışımız, tümüyle sınıfsal zemindeydi. Çünkü; birincisi, işçi sınıfı fabrikalarda üretimi sürdürüyor-ken, devrimcilerin “kapanma”sı, faaliyetleri durdurması kabul edilebilir bir durum değildi. İkincisi, “kapanmak”, kitlelerin mücadelesini gücünü elinden alan bir karardı. Üçüncüsü, salgın hastalıklara karşı herkesi eve kapatmak; soruna çare bulan değil, üzerini örten, ilkel bir yöntemdir. Yıllar boyu insanlar eve hapsedilemeyeceğine göre, daha gerçekçi çözüm yöntemleri bulmak gerekir. Salgın başladıktan bir buçuk yıl, aşılama başlayalı yaklaşık bir yıl geçtiği halde, öncelikli önlemin hala “kapanmak” olduğunu ileri sürmek, gerçekçi de değildir, bilimsel de... “İnsan- ca yaşam”, “insanca çalışma” ve “insanca ulaşım” koşullarının yaratılması, her türden salgının kontrol altına alınmasının tek-kalıcı yoludur.

Sadece devlet değil, Türk Tabipler Birliği de salgına karşı tek çözüm olarak “kapanma”yı ileri sürerken, bizim karşı çıkmamız bir çok kesimde şaşkınlıkla karşılandı. Oysa tümüyle sınıfsal bakış açısıyla bu sonuca varmıştık. Çünkü; birincisi, işçi sınıfı fabrikalarda üretimi sürdürüyorken, devrimcilerin “kapanma”sı, faaliyetleri durdurması kabul edilebilir bir durum değildi.

İkincisi, devletin bu durumu fırsata çevirmesine, yeni saldırı politikaları izlemesine izin vermemek, hak gasplarına karşı mücadele etmek gerekiyordu. “Kapanmak”, kitlelerin mücadele gücünü elinden alan bir karardı. Oysa salgınlara karşı da, sömürüye karşı da yapılması gereken tek şey, kapitalist sisteme karşı mücadele etmektir. Kapitalist sistem yıkılmadığı koşullarda, salgın hastalıklar da sömürü de bitmeyecekti.

Üçüncüsü, salgın hastalıklara karşı herkesi eve kapatmak; soruna çare bulan değil, üzerini örten, ilkel bir yöntemdir. Hele ki bilimsel olarak “kapitalist doğa tahribatı gereği, bundan sonra sürekli salgın hastalıklarla birlikte yaşayacağız” deniyorsa, yıllar boyu insanlar eve hapsedilemeyeceğine göre, daha gerçekçi çözüm yöntemleri bulmak gerekir.

Aslında çözüm basittir: Hijyen ve maske elbette önemli. Ama bunlara ek olarak, salgının ilk dönemlerinde yaygın test yapmak ve hızlı biçimde ilaç-aşı çalışmalarını (kamusal olarak ve patent haklarından muaf biçimde) yürütmek son derece önemlidir. Ve tüm önlemlerden önce yapılması gereken; ulaşım-üretim alanlarındaki koşulların insanileştirilmesidir. Başka hiçbir önlem almadan, sadece toplu taşıma araçlarını rahatlatarak ya da sadece üretim alanlarını daha hijyenik hale getirerek bile, vakaları azaltmak mümkündür.

Salgın başladıktan bir buçuk yıl, aşılama başlayalı yaklaşık bir yıl geçtiği halde, öncelikli önlemin hala “kapanmak” olduğunu ileri sürmek, gerçekçi de değildir, bilimsel de...

“İnsanca yaşam”, “insanca çalışma” ve “insanca ulaşım” koşullarının yaratılması, her türden salgının kontrol altına alınmasının tek-kalıcı yoludur. Bunun dışında ileri sürülen tüm yöntemler (başta kapanmak olmak üzere) geçicidir, dönemseldir, koruyucu değildir, insani değildir, tahribatları

faydasından daha fazladır.

Gerçekte devlet politikası, salgına karşı mücadele etmek değil, salgın koşullarında da sömürünün devam etmesini sağlamaktadır. Bu nedenle sadece Türkiye’de değil, tüm dünyada egemenlerin önceliği, üretimin sürmesi olmuştur; hastalığın tedavi edilmesi değil! Kamu kaynakları kullanılarak özel şirketlere ürettirilen aşılar için bile “patent hakkı” tartışması, bunun en somut göstergesidir.

Dünyanın en önemli aşı üreticisi Hindistan’ın, kendi halkını aşılamadığı için kitleler halinde ölümlerin yaşanması; genel olarak bütün ülkelerde özelleştirme politikalarının sağlık sistemini çökerttiğinin ortaya çıkması; “demokrasinin beşiği” kabul edilen İskandinav ülkelerinin “sürü bağışıklığı” politikası ile halkı ölüme terketmesi; Brezilya’da salgını umursamayan, önlem de almayan devlet politikası; egemenler lüks içinde yaşamaya devam ederken halkın açlığa terk edilmesi...

Üstelik bir de salgın döneminde çalışma koşullarının ağırlaştırılıp, hak gasplarının gündeme gelmesi... “Uzaktan çalışma” adı altında sömürünün katmerlendirilmesi...

Tüm bu pervasız saldırılar, kitlelerin salgının ilk dönemlerinde yaşadığı şoku atlatıp, yeniden mücadele arayışlarına yönelmesine neden oldu. Yeni eylem dalgası, bu koşullarda yükseldi.

Salgın döneminde mücadele yeniden yükseldi

Pek çok ülkede ekonomik ve siyasi taleplerin, devletin salgın yönetimine karşı tepkilerin ifade edildiği eylemler yapıldı, yapılıyor... 1 Mayıs 2020 eylemleri dünya genelinde önemli bir etki yarattı ve kitlelerin toparlanmasını, mücadelenin yeniden yükselmesini sağladı. Benzer biçimde bazı ülkelerde sağlıkçıların, aşırı çalışma-aşırı sömürüye karşı eylemleri de etkili oldu. Çok daha güçlü ve kolektif bir eylem hareketi ise, ABD’de siyahlara dönük saldırılar üzerinden yükseldi.

25 Mayıs 2020 günü, ABD’nin Minneapolis eyaletinde, ırkçı bir ABD polisi, George Floyd adlı bir siyahi, diziyi boynuna basıp nefes almasını engelleyerek göz göre göre öldürdü. Hiçbir suçu olmadığı halde, ırkçı vahşetle öldürülen ilk siyah değildi Floyd. Ve bugüne kadar siyahların ırkçı polis saldırılarında

katledilmesi nedeniyle birçok eylem yapılmıştı. Ancak bu defaki, sınırları aşan bir etki yarattı. ABD’de ekonomik krizden ve koronavirüs salgınından en çok etkilenen kesim olan siyahlar, Floyd’un “nefes alamıyorum” sözlerini sloganlaştırdılar; “siyah hayatlar değerlidir” diyerek sokaklara döküldüler. ABD’nin dört bir yanını saran, Avrupa’ya ve dünyaya yayılan eylemler başladı. “Siyah hayatlar değerlidir” sloganı, sadece Afro-Amerikalılar için değil, genel olarak ezilen ve sömürülen kesimlerin değersizliğine duyulan öfke ile birleşti. “Nefes alamıyorum” sloganı, sadece polis şiddetine karşı değil, halkı boğan, nefes alamaz hale getiren ekonomik ve siyasi baskılara karşı da yükseltildi.

Bu türden eylemler geçmişte, yasa-nanların protestosu ile sınırlı kalırdı. Bu defa, pek çok ülkede köleciliğe ve köleciliğin sembollerine karşı bir saldırıya dönüştü. İngiltere’de, İskoçya’da, Belçika’da, ABD’de ve daha birçok ülkede, köle tacirlerinin heykelleri boyandı, kırıldı, kafası koparıldı, nehre atıldı. Herbiri büyük katliamlardan sorumlu olan bu köle tacirleri, konumlarıyla ve servetleriyle, dönemlerinin egemen sınıfını temsil ediyordu. İçlerinde Belçika Kralı Leopold gibi, ülke yönetiminde yer almış olanlarda da vardı. Herbiri “kahraman” olarak, ya da “kente hizmetleri” nedeniyle asırlar boyunca övülmüş, genç kuşaklara örnek gösterilmiş, hakkında törenler yapılmıştı. Gerçekte ise herbiri, vahşi sömürünün, köle katliamlarının sorumlusuydular.

Kitlelerin öfkesinin egemen sınıfların temsilcilerine yönelmeye başlaması, sömürücü sistem için çok ürkütücüdür. Tarih boyunca egemenlerin en çok korktukları şey bu olmuştur. Bu nedenle egemen sınıflar, temsilcilerini korumak, onlara dönük bir şiddet eylemini cezalandırmak için en vahşi saldırıları düzenlemekte bir sakınca görmezler.

Mesela Osmanlı Devleti’nin “Fetret Devri”inde (1402-1413) kardeşi Musa Çelebi ile giriştiği savaşı kaybederek saraydan kaçan şehzade Süleyman, bir köyden geçerken köylüler onu tanımış ve o güne kadar kendilerine çektiği zulümden dolayı öldürmüştü. Süleyman’ın yerine tahta çıkan Musa Çelebi, bu durumu öğrenince, çocuk-yaşlı demeden o köydeki bütün insanları ve canlıları öldürmüştü, evleri yakmış, köyü haritadan silmiştir. Musa Çelebi, Süleyman’ı yakalamış olsaydı zaten öldürecek; ama

köylülerin öldürmüş olmasını en ağır biçimde cezalandırmaktan geri durmadı.

Benzer bir örneği İngiltere’de 1648 Devrimi’nin önderi Cromwell yaşadı. Devrim, krallık sistemini yıkmış, cumhuriyet ilan etmiş ve Cromwell devrik kralı öldürmüştü. 1660 yılında Cromwell’in ölümünün ardından, krallık geri geldi. Yeni kralın ilk işi, Cromwell’in naasını mezardan çıkarıp, astırmak oldu. Sonra başını kestirdi, kesik başlı bedeni yenden astırdı, kesik başı bir mızrağa takarak herkesin göreceği bir yere diktirdi; onyıllar boyunca, Cromwell’in ölü bedeninden intikam alma uğraşı bitmedi.

“Kralı öldürmek” böylesine affedilmez bir suç olarak belleklere kazınsın isteniyordu. Çünkü egemen sınıfların, bu sınıftan olmayan kesimler tarafından cezalandırılması, bütün egemenler için büyük bir tehdit anlamına geliyordu. **Halkın öfkesi egemen sınıflara yönelmeye başladığında, bunu kontrol edebilmek çok zor olurdu.**

Bu nedenle kimisi kral, kimisi kent soylusu olan bu köle tacirlerinin heykellerine yönelik öfke ve egemenlerin bu öfkeyi durdurmayı başaramamış olması, son derece önemli bir gelişmedir.

Avrupa ve Amerika’da bu heykeller yerle bir edilirken, aynı günlerde, ABD’nin Seattle kentinde, bir “komün” kurulduğu duyuldu. “Siyah hayatlar değerlidir” eylemleri, Seattle’de bir komün ilanına dönüşmüştü. “Komün”cüler kentin meydanını işgal etmişler, polis merkezini yakmışlar, merkezi yönetimi tanımadıklarını duyurarak “özerklik”lerini ilan etmişlerdi. Günlük yaşamı organize ediyor, toplantılarda kararlar alıyor, eğitim çalışmaları yapıyor, sanatsal faaliyetler düzenliyor, ağaç dikeyor, barikat kuruyor, silahlı nöbet tutuyorlardı. Barikatların başında duran silahlı siyah genç kadın fotoğrafı, bu eylemin sembolü oldu.

Seattle’daki durumu örnek alan bir çok kentte de özerklik ilanları gündeme geldi. ABD yönetimi inisiyatif kaybetmekten öylesine korkmuştu ki, Trump bu özerklik ilanlarına karşı orduyu devreye sokacağını, saldırarak yerle bir edeceğini söylemeye başladı. Elbette direnişin daha da büyüyeceği korkusuyla, bunların hiçbirine cesaret edemedi. Zaman içinde diğer kentlerdeki özerklik ilanları ve direnişleri sönümlendi; Seattle’de ise uzun bir süre devam eden işgalin ardından kurulan Kent Konseyi,

kitleleri temsil eden bir kurum olarak varlığını sürdürüyor.

Seattle, adını ilk olarak 1999 yılında Dünya Ticaret Örgütü’nün toplantısını, yüzbin kişinin katıldığı bir eylemle protesto etmesi üzerinden duyurmuştu. 1990’lı yıllarda, emperyalist kurumların toplantılarının, entelektüel-elitist gruplar tarafından protesto edilmesi, oldukça etkili ve ses getiren eylemler yaratıyordu.

Bu eylemleri örgütleyen kurumlar, 2000’lerin ilk yıllarında (2003’e kadar) ABD’nin başlattığı emperyalist savaşa karşı tüm dünyada koordineli biçimde yürütülen “Savaşa hayır koordinasyonları”nın eylemleri ile de büyük bir etki yarattı. Ancak 2000’li yıllara asıl damgasını vuran, ekonomik krize karşı halk ayaklanmalarıydı. Zaten ABD’nin bu savaşı çıkarmasının nedeni de, pazar alanlarını kaybetmekte olmasının getirdiği ekonomik sıkışmaydı.

ABD’nin hegemonya savaşı

1990’lı yıllar ABD için hegemonyasını tüm dünyaya yaydığı, “tarihin sonu”nu ilan ettiği yıllardı. Sovyetler Birliği yıkılmış, ABD dünyanın “patronu” olarak eski Sovyet coğrafyasını ve Yugoslavya’yı dizginsizce yağmalamaya başlamıştı. Fukuyama “tarihin sonu” derken, Negri ve Hardt da “İmparator”u övgüler diziyordu. Sadece “rakip emperyalistler”in güçsüzlüğü yönüyle değil, sınıf mücadelesi anlamında da zaferini ilan etmişti ABD. Beyaz terör dalgasıyla devrimci mücadele güç kaybetmiş, ardından “elveda proletarya” söylemi, dönemin sembol sloganı haline gelmişti.

Ancak bu “saadet devri” kısa sürdü. 1990’ların sonu yaklaşırken, her iki yönden de hava değişti. 1997-98 ekonomik krizi, sınıf mücadelesinin dinamiklerini yeniden harekete geçirdi. ABD’nin strateji kurumları 1997 yılında “21. yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak” tespitini yapıyorlardı artık. Diğer taraftan ABD, dünya üzerinde “tek kale maç” yapacağını zannederken, Çin ekonomik gücüyle, Rusya ise toparlanma çabalarıyla, ABD için yeniden tehdit oluşturmaya başlamışlardı.

ABD 2000’li yıllara, bir taraftan kitlelerin artan eylemleri, diğer taraftan rakip emperyalistlerin güç kazanmasıyla, iki büyük tehdidin gölgesinde giriyordu. İki tehdidi de büyümeden, “imparatorluğu”nu sarsacak bir soruna dönüşmeden bertaraf edebilmek için,

Kitlelerin öfkesinin egemen sınıfların temsilcilerine yönelmeye başlaması, sömürücü sistem için çok ürkütücüdür. Egemen sınıfların, bu sınıftan olmayan kesimler tarafından cezalandırılması, bütün egemenler için büyük bir tehdit anlamına gelir. Tarih boyunca egemenlerin en çok korktukları şey bu olmuştur. Egemen sınıflar, temsilcilerini korumak, onlara dönük bir şiddet eylemini cezalandırmak için en vahşi saldırıları düzenlemekte bir sakınca görmezler. Bu nedenle kimisi kral, kimisi kent soylusu olan bu köle tacirlerinin heykellerine yönelik öfke ve egemenlerin bu öfkeyi durdurmayı başaramamış olması, son derece önemli bir gelişmedir.

“önleyici vuruş konsepti” adıyla III. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nı başlattı.

2001’de New York’ta İkiz Kuleler’in bombalanmasının ardından başlatılan yeni emperyalist savaş, geçen 20 yıl içinde sadece işgal edilen ülkeleri değil, tüm dünyayı etkiledi, önemli değişiklikler yarattı.

İlk 10 yıl, Afganistan ve Irak işgal-leriyle bu ülkelerin yerle bir edilmesi süreciydi. Bu dönem aynı zamanda, Çin’in dünya üzerindeki ekonomik ve siyasi hegemonyasının arttığı, ABD’nin ‘arka bahçesi’ konumundaki Latin Amerika ülkelerinde peşpeşe “solcu-halkçı” yönetimlerin işbaşına geldiği bir dönem oldu. **2008 yılında ABD’den başlayarak tüm dünyayı etkisi altına alan ekonomik kriz, sınıf mücadelesinin dinamiklerini güçlendirdi.** Marks’ın kitaplarının bu dönemde popüler olması ve “sosyalist bir toplum” a duyulan özlemin artması, emperyalistlerin “ayaklanmalar yüzüylü” korkusunun elle tutulur hale gelmesi, dönemin çarpıcı unsurlarıydı. Dünya ekonomik krizle boğuşurken, Çin bir taraftan kitlelerin “sosyalizm” özlemini sömürmesiyle, diğer taraftan krizdeki ülkelere düşük faizli uzun vadeli borç vermesiyle hegemonya alanlarını genişletmede hız kazanmıştı.

Türkiye ise, 2000’li yıllara Türkiye Devrimci Hareketi’nin 19 Aralık Cezavleri Katliamı üzerinden yaşadığı ağır yenilgi ile giriyordu. Kürt hareketi Öcalan’ın yakalanması ile büyük bir darbe almıştı. Ve “savaş hükümeti” olarak AKP’nin, emperyalist savaşa giriş çabalarının da yoğun olduğu bir dönemdi. 2000’lerin ilk yıllarında, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de savaş karşıtı hareket hızla büyüdü, yaygınlaştı. **Dönemin en önemli mücadele konusu, AKP’nin özelleştirme politikaları ve buna karşı yaşanan direnişlerdi.** Telekom, Seka, Tekel işçileri, özelleştirme politikalarına karşı büyük direnişler gerçekleştirdi. Taksim hedefli, yasaklı ve çatışmalı 1 Mayıslar da, 2007 yılından itibaren mücadeleyi yükselten, devrimci hareketleri büyüten, kitlelere umut veren direnişler oldu.

2011 yılında, ekonomik krize karşı dünya genelinde halk ayaklanmaları başladı. Ne var ki, **devrimci önderlikten yoksun bu ayaklanmalar, ABD’nin Irak ve Afganistan’a sıkışıp kalmış olan emperyalist savaşını büyütme için bir fırsat olarak kullanıldı, yeni savaş cepheleri açıldı.**

Türkiye 2000’li yıllara Türkiye Devrimci Hareketi’nin 19 Aralık Katliamı üzerinden yaşadığı ağır yenilgi ile giriyordu. Kürt hareketi Öcalan’ın yakalanması ile büyük bir darbe almıştı. Ve “savaş hükümeti” olarak AKP’nin, emperyalist savaşa giriş çabalarının da yoğun olduğu bir dönemdi. 2000’lerin ilk yıllarında, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de savaş karşıtı hareket hızla büyüdü, yaygınlaştı. Dönemin en önemli mücadele konusu, AKP’nin özelleştirme politikaları ve buna karşı yaşanan direnişlerdi. Telekom, Seka, Tekel işçileri, özelleştirme politikalarına karşı büyük direnişler gerçekleştirdi. Taksim hedefli, yasaklı ve çatışmalı 1 Mayıslar da, 2007 yılından itibaren mücadeleyi yükselten, devrimci hareketleri büyüten, kitlelere umut veren direnişler oldu.

Libya paramparça edildi, Suriye işgal altında kaldı. Ortadoğu’da, Afrika’da ve Asya’da Müslüman ülkeler, radikal İslamcı çetelerin pervasızca saldırdığı, dizginsiz biçimde terör estirdiği bir alana dönüştürüldü.

Savaş vahşet getirdi

Dünyanın dört bir yanının savaş alanına dönüştürüldüğü bu dönemde, kitleler gerici vahşetin pençesine terkedildi. Nijerya’da, Somali’de, Yemen’de, Libya’da, Afganistan’da, Suriye’de, Mısır’da... Farklı isimler taşıyan radikal İslamcı çetelerin yarattığı iç savaş ortamı ve emperyalist işgaller içiçe geçti; milyonlarca insan bu saldırganlıktan doğrudan etkilendi.

Tüm bu vahşet, ABD’nin hegemonya alanlarını korumak-genişletmek için başlattığı savaşın bir parçasıydı. Büyük Ortadoğu Projesi ile ülkelerin sınırlarını değiştirmeyi, 1980’lerde başlattığı “Yeşil Kuşak Projesi”nin devamı olarak Müslüman coğrafyasında dinci gericiyi büyütmeyi, bu bölgelerde Çin ya da Rusya hegemonyasının güçlenmesini önlemeyi hedefliyordu.

Ama kendisinin hegemonya kaybını da, Çin ve Rusya’nın güçlenmesini de önleyemedi. Savaşa sürüklediği ülkelerde halk, ekonomik-siyasi-insani her anlamda bir vahşet yaşıyor. Altyapı yerle bir olduğu için, elektrik ve suya erişim sıkıntıları var. Halk en temel sağlık hizmetlerinden faydalanamıyor. Eğitim sistemi ya tamamen çökmüş ya da gerici-şeriatçı eğitime mahkum edilmiş durumda. Her yıl binlerce mülteci Afrika’dan ya da Türkiye’den Avrupa’ya geçmek isterken Akdeniz’in, Ege’nin sularında boğuluyor. Geçmişte Sovyet sosyalizminden bir biçimde etkilenmiş, kendi ülkelerinde verdikleri sınıf mücadelesi sonucunda önemli kazanımlar elde etmiş, belli bir refah düzeyinde ve laik bir yaşam süren, Libya, Tunus, Yemen gibi bir çok ülke, bugün Ortadoğu’da artık ülkeler değil, mezhepler konuşuluyor. Halklar artık “ülke vatandaşlığı” kavramının yerine mezheplere göre tanımlanıyor.

“Eski” yıkıldı,

“yeni” kurulamıyor

11 Eylül 2001 günü İkiz Kuleler’in tüm dünyanın gözü önünde kağıttan kuleler gibi yerle bir olmasının ardından,

“ABD hegemonyası zayıflıyor” tespitini yaptığımızda, pek çok kesim buna karşı çıkmıştı. Sonrasında başlatılan savaşın, zayıflamaya başlayan ABD hegemonyasını yeniden inşa etmek; düşmanlarını, güçlenme fırsatı vermeden yoketmek amacını taşıdığını söylediğimizde de benzer itirazlarla karşılaştık. Bugün artık burjuva aydınlar dahil olmak üzere pek çok kesim, bu gerçeği ifade etmek zorunda kalıyor. İşte bir örnek:

“Soğuk Savaş döneminde, ABD-Avrupa ilişkilerinin düzenlenmesine katkı yapmak amacıyla 1961 yılında kurulmuş Atlantik Konseyi, 2016 raporunda saptadığı eğilimlerin daha da güçlendiğini vurguluyor ve ekliyor: ‘Soğuk Savaş sonrası düzen bir ‘yeni normal’ yaratamadan çözülmeye devam ediyor.’ ‘1990’ların tek kutuplu dünyası... artık kesinlikle geride kaldı.’ ‘ABD’nin gerilemesinin kesinleşmesi kaçınılmaz değil, ama bu gerileme Çin ile açık çatışma risklerini artırır.’ The Economist dergisinin, ‘gelişmiş kapitalist ülkelerde son otuz yıldır işleyen kurumsal yapı ve ekonomi yönetimi artık işlemiyor’ saptaması, onun da bir dönemin bittiğini, eskinin öldüğünü kabul etmek zorunda kaldığını düşündürüyor.” (Yeni Faşizm, Ergin Yıldızoğlu, Cumhuriyet Kitapları, Eylül 2020’de yapılan 2. Baskı, Sf. 67)

Evet “bir dönem bitti”; “eski” öldü! Bu, ABD hegemonyası dönemi idi. ABD, dünyayı sadece kendi gücüyle ve kendi işbirlikçileriyle değil, ayrıca NATO, BM, IMF, DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü) gibi kendi güdümündeki emperyalist kurumları aracılığıyla da yönetiyordu. Sovyetlerin dağılmasının ardından, kendi hegemonyasını ve imparatorluğunu daha da güçlendireceğini düşünüyordu; ancak öyle olmadı.

“Kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası” burada devreye girdi. ABD’nin zayıflayan ekonomik gücü, Çin’in yükselen ekonomisiyle başedebilecek güçte değildi. ABD sömürsünden bunalan bağımlı ülke halklarının (özellikle “arka bahçe”deki Latin Amerika ülkelerinin) direnişi ve arayışları büyüyordu. ABD’nin çok övündüğü askeri gücü bile, hem halkların direnişi, hem de Rusya’nın askeri gücü karşısında etkisiz kalmıştı.

Bu tablo, 11 Eylül ile başlayan emperyalist savaş döneminde daha da belirginleşti, artık inkar edilemez bir hale geldi. Bugün artık ABD’nin güdümündeki emperyalist kurumlar, ABD politikalarının dışında hareket etmekte

sakınca görmüyorlar. Keza, ABD'ye bağımlı ülkelerin ve yöneticilerin önemli bir kısmı, ABD'nin çıkarlarına aykırı biçimde rakip emperyalistlerle ilişki geliştiriyor; kendi "pazarlık güçlerini" kullanıyor, öznel çıkarlarını ABD'ye dayatmaya çalışıyorlar. Bu durum son 20 yıldır öylesine belirgin ki, savaşı başlatan ABD Başkanı Bush bile, tüm bu kurumları yıkmaktan, "tek başına da olsa" savaşmaktan söz ediyordu. Sonraki ABD Başkanı Obama, "yumuşak güç kullanarak" işbirlikçileri üzerindeki tahakkümü artırmak istedi. Şimdiki başkan Biden ise, -Çin ve Rusya ile tek başına baş edemeyeceği artık netleşmiş olduğu için- "Avrupalı müttefikleri yeniden kazanma" hedefli strateji belgeleri hazırlatıyor. '90'ların başında kendi dünya imparatorluğunu ilan eden ABD, sadece 10 yıl içinde "yalnız kurt" konumuna düşmekle övünmeye kalktı; bu taktik tutmayınca, şimdi artık yalnızlıktan kurtulmaya çalıştığını itiraf ediyor.

ABD'nin zayıflaması ve gerilemesi, artık tartışmasız bir durum. Boşalttığı "imparatorluk" tahtı şimdilik boş. Ancak "eski"den kastımız sadece ABD'nin "imparatorluğu" değil. Bir bütün olarak, onyıllar içinde kurulmuş olan bir dönemin-oluşturulmuş statülerin çöküşü yaşanıyor. ABD'nin, kendisini II. Emperyalist Savaş'ın galibi ilan ettiği, tüm dünyanın üçte birinin "sosyalist kamp"a dahil olduğu, sınıf mücadelesinin ve devrimci örgütlerin yükseliş içinde olduğu bir dönemdi bu. Her kampın kendi "önderleri"nin olduğu, bu "önderler"in rotayı çizdiği bir dönemdi aynı zamanda. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi veren örgütler ise çoğunlukla Mao ve Che'nin izinden gidiyordu. Revizyonist kamp, sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'nin etrafında kümelenmişti. Emperyalist-kapitalist kampın önderi ise ABD idi. "Eski yıkıldı" derken, bu sürecin, bu ilişkiler ağının yıkıldığını söylüyoruz.

Bu yıkıntı, her kesimi altına almış durumda. ABD imparatorluğunu sürdürüyor; sömürgelerine hükmedemiyor, her birinin ayrı baş çekmesini engellemiyor. Sovyetler Birliği yıkılınca, revizyonist kamp zaten dağıldı. En büyük tahribat ise, işçi ve emekçi kesimlerde yaşanıyor. Devrimci örgütler büyük oranda düzene entegre olunca, devrim rotasız kaldı; işçi ve emekçiler çok büyük mücadeleler vermelerine rağmen örgütsüz ve öndersiz kalmanın girdabında boğuluyor.

Ve tüm dünya bir "cangıl"a dönüşüyor. **Kuralsızlığın kural haline geldiği, orman kanunlarının işlediği, uyuşturucu başta olmak üzere yozlaşmanın arttığı, ahlaki sistemin çöktüğü, sömürünün adeta vahşi kapitalizm dönemini aratırcasına pervasızlaştığı, işçi ve emekçiler üzerindeki baskı ve terörün dizginsizce estirildiği bir cangıl...**

"Eski" yıkıldı; hayat işçi ve emekçiler için yaşanmaz bir hale geldi. Şimdi her kesim, "yeni"yi kendi çıkarları doğrultusuna kurmaya çalışıyor: ABD kaybettiği hegemonyayı yeniden kazanmak istiyor; Çin dünyayı kendisinin yeni düzenine göre kurmaya çalışıyor; işçi ve emekçiler sınıf mücadelesi içinde el yordamıyla öğrenerek, bu mücadeleden yeni önderler ve örgütler yaratarak sömürüye ve baskıya başkaldırıyorlar.

"Önleyici vuruş konsepti"nden "oyunbozan" olmaya

ABD, 2000'lerin ilk 10 yılında, Çin ve Rusya'nın yükselmesini engelleyeceğini, imparatorluğunu yeniden inşa edeceğini düşündü; bütün çabalarına rağmen bunu da başaramadığını gördü. Son yıllarda artık kendisinin eski gücüne erişemeyeceğini, özellikle de Çin'in yükselişini durduramayacağını kabullenmek zorunda kaldı. Geriye yapabileceği tek şey; rakiplerinin planlarını sabote etmek, "oyunkuran" olamadığı için "oyunbozan"lık yapmak oldu.

ABD'nin bu taktiklerini en somut olarak, Suriye'de IŞİD'in yenilmeye başlamasının ardından görüyoruz. SDG'nin (Suriye Demokratik Güçleri) Suriye-Irak sınırını ele geçirmesini sağladı; Çin'den gelen ve İran-Irak-Suriye hattından geçerek Akdeniz'e ulaşacak olan ticaret yolunu engellemeye çalıştı. Çin'in "Kuşak ve Yol Projesi"nin en önemli güzergahlarından birini böylece geciktirmiş oldu.

Keza **Çin ve Rusya, Suriye'de bir an önce savaşın bitmesi ve ekonomik-siyasi insanın başlaması için uğraşırken; ABD'nin hedefi savaşın sürmesi, iç karışıklıkların Esad yönetimini yıpratması, Rusya ve Çin'in buradaki sorunlarla uğraşmaya devam etmesine odaklanıyor.**

ABD, Libya'da General Hafter ile Trablus Hükümeti'nin savaştığı dönemde, iki tarafı birden destekleyerek savaşın uzamasını sağladı. Böylece Rusya'nın doğrudan yardımı ile savaşan ve savaş kazanacağı kesin görünen General

ABD'nin zayıflaması ve gerilemesi, artık tartışmasız bir durum. Ancak "eski"den kastımız sadece ABD'nin "imparatorluğu" değil. Bir bütün olarak, onyıllar içinde kurulmuş olan bir dönemin-oluşturulmuş statülerin çöküşü yaşanıyor. ABD'nin, kendisini II. Emperyalist Savaş'ın galibi ilan ettiği, tüm dünyanın üçte birinin "sosyalist kamp"a dahil olduğu, sınıf mücadelesinin ve devrimci örgütlerin yükseliş içinde olduğu bir dönemdi bu. Her kampın kendi "önderleri"nin olduğu, bu "önderler"in rotayı çizdiği bir dönemdi aynı zamanda. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi veren örgütler ise çoğunlukla Mao ve Che'nin izinden gidiyordu. Revizyonist kamp, sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'nin etrafında kümelenmişti. Emperyalist-kapitalist kampın önderi ise ABD idi. "Eski yıkıldı" derken, bu sürecin, bu ilişkiler ağının yıkıldığını söylüyoruz.

Hafter'in zaferini geciktirmiş oldu.

ABD'nin bu politikasının ürünü olarak bir türlü düzelmeyen ülkelerden bir de Afganistan. **Afgan coğrafyası, Hint Okyanusu'na açılmak için Rusya'nın çok ihtiyaç duyduğu güzergahlardan biri. Çin ise, Anadolu'ya ve Ortadoğu üzerinden Akdeniz'e, buradan Avrupa'ya ulaşacak ticaret yolu için Afganistan'a ihtiyaç duyuyor.** Keza Afganistan, zengin yeraltı kaynakları ve uyuşturucu üretiminin merkezi olmasıyla da emperyalistlerin iştahını kabartan bir ülke. ABD, 1970'lerden bu yana besleyip büyüttüğü cihatçı çeteler üzerinden bu bölgedeki savaş ve kargaşa ortamını canlı tutuyor.

ABD, Temmuz 2021'de Afganistan'daki askerlerini geri çekmeye başladı. Öyle hızlı bir çekilmeydi ki bu, Bagram askeri üssünü boşaltırken, Kabul hükümetine haber bile vermemiş, ışıkları söndürüp kaçmıştı. **Bu çekilme Afganistan'da yenildiğinin itirafıydı. Diğer yandan, kendisinden sonra orada bir düzen kurulmasını, Rusya, İran, Çin gibi ülkelerin bölgeye aktif müdahil olarak savaşı sonlandırmasını da engelleyecek tarzda çekilmekteydi.** Kendi giderken, geride başka bir emperyalistin düzeltmeyeceği sorunlar bırakmayı hedefliyordu.

ABD'nin "Rusya'yı çevreleme" politikası da benzer bir amacı güdüyor. Aslında Rusya'nın "dünya imparatorluğu"na oynayacak bir ekonomik gücü, ekonomik altyapısı yok. Ancak 2000'lerin başından itibaren, büyük emperyalist güçlerden biri olarak yeniden sahalara döndü. Ve kendi hegemonya alanlarını koruma altına almaya başladı. Suriye, Ukrayna, Gürcistan gibi bir çok ülkede, ABD'nin planlarını boşa çıkartacak hamleler yaptı. Dahası, Rusya doğalgazına bağımlı olan AB ülkeleri, bazı konularda ABD yerine Rusya ile birlikte hareket etmeyi tercih ediyorlar. Bu nedenle ABD, Rusya'yı "çevreleme", etkisiz hale getirme politikası izliyor.

Ancak **ABD'nin bu tutumu, "iddiasının zayıfladığı" tespiti güçlendiriyor. Kendisi, bir iddia ile öne çıkabilecek kapasitesi kalmadığı için, öne çıkanları "arkadan çekestiriyor".**

"İmparatorluk" nerede biter?

Bu soruya cevap vermek için, bazı temel göstergelere bakmak gerekir.

Birincisi, yukarıda bahsettiğimiz "oyunkuran" değil, "oyunbozan"

olma durumudur. ABD artık dünyanın gidişatını belirleyen değil, gidişatı bozmaya, engellemeye çalışan emperyalisttir.

İkincisi, ABD'nin başlattığı savaşları kimin kazandığı önemlidir. Tarih, başlattığı savaşlarda kazanım elde edemeyen sömürgeci güçlerin çöküş örnekleri ile doludur. Mesela Viyana Kuşatması'nın başarısızlığı, Osmanlı İmparatorluğu için yükseliş döneminin sonunu ifade eder. Süveyş Kanalı'nı kaybeden İngiltere'nin imparatorluk iddiası da giderek tükenmiştir. Afganistan yenilgisi de Sovyetler Birliği'ndeki çöküşün ifadesiydi. Şimdi ABD benzer bir durumdadır. Libya'da başlattığı işgalden kazançlı çıkan Rusya'dır. Suriye savaşının kazananı Rusya ve İran'dır. Afganistan'da ABD bozgun halde çekilirken, Çin zaferini ilan etmiştir.

Üçüncü bakacağımız yer, işbirlikçileri ile kurulan ilişkilerdir. ABD'nin, zorda kaldığı anda işbirlikçilerini ortada bırakması artık tekil olaylar ya da tesadüfler değildir. 2008 yılında Rusya Gürcistan'ı işgal ettiğinde, 2014 yılında yine Rusya Kırım'ı ilhak ettiğinde, bugün (Ağustos 2021) Taliban Afganistan'ı ele geçirdiğinde, ABD işbirlikçilerini ortada bırakmıştır. Özellikle 16 Ağustos 2021 günü Kabil Havaalanı'nda ABD uçağı kalkarken kapılarına, tekerleklerine yapışmaya çalışan Afganların görüntüsü, ABD imparatorluğunun çöküş fotoğrafı gibidir ve tarihe kazınacaktır. (*)

Dördüncüsü, ABD iç-siyasetinin içler açısı halidir. 2020 yılında yapılan ABD Başkanlık seçimleri, tıpkı yarı sömürge-bağımlı ülkelerde olduğu gibi, çok büyük bir "kaos" ortamı oluşturdu. Hatta, eski Sovyet coğrafyasında görmeye alıştığımız türden bir "kadife darbe" girişimi bile yaşandı.

Seçim öncesinde Trump, seçimleri kaybederse sonuçları tanımayacağını, görevi bırakmayacağını duyurmuştu. Seçimlere bunun yarattığı ortamda gidildi. Öyle bir hava oluştu ki, ABD'li

20 yıllık yönetiminde, Erdoğan'ı gerçekten yıpratın tek şey, sınıf mücadelesi oldu. 2010 yılındaki Tekel direnişi ve 2013'teki Haziran Ayaklanması, Erdoğan'a dönük kitle desteğinin çöküşe geçtiği iki önemli kesittir. Üçüncüsü, koronavirüs salgını koşullarında geldi. Salgın dönemi, ekonomik ve siyasi krizi derinleştiren bir etki yarattı. Kitlelerin öfkesi ise artık kabına sığmıyor, çeşitli vesilelerle patlıyor, devleti ürküten eylemlere dönüşüyordu. 2021 1 Mayıs'ının Taksim hedefli olarak ve tüm saldırılara rağmen son derece kararlı bir biçimde kutlanması, önemli bir göstergedir.

generaller, Trump'un darbe yapması ihtimalini düşünmüş ve buna karşı hazırlık bile yapmıştı. Trump, kendisinden beklenen bu hamleyi, Biden'in seçimleri kazandığının resmileştirileceği 6 Ocak 2021 günü gerçekleştirdi. Elleri ABD'nin köleci tarihinin simgesi Konfederasyon bayraklarını taşıyan faşist-lümpen bir guruh, Trump'ın çağrısı üzerine başkente geldi ve Kongre binasını işgal etti. ABD demokrasisinin sembolü sayılan Kongre binasının işgali, ABD hegemonyasının, ABD "demokrasisi"nin, ABD yaşam tarzının da çöküşü anlamına geliyordu.

Bu çöküş koronavirüs salgını ile başlayan sürecin devamıydı. Salgının ilk yılı boyunca, ABD'de insanların toplu biçimde sokaklarda öldüğünü, şehrin merkezindeki parklara gömüldüğünü, tabutların günlerce tırların içinde bekletildiğini gördük. Sağlık krizinin ekonomik krizle birleşerek kitleler için dayanılmaz bir hale geldiği aşamada, siyahların hunharca öldürülmesinin toplumda nasıl bir patlamaya neden olduğunu; ardından Seattle başta olmak üzere bir çok kentin "özerklik" ilan ettiğini ve ABD yönetiminin kontrolü tamamen kaybettiğini izledik. ABD emperyalizmi sadece dışarıda değil, ülke içinde de devasa bir "yönetme krizi" yaşıyordu.

AKP döneminin sonu

Koronavirüs salgını sadece ABD'de değil, tüm dünyada kitlelerin devletlere karşı büyük bir öfke duymasına yol açtı. Bu, Türkiye'de de AKP yönetimine karşı öfkeyi büyüttü.

AKP ve Erdoğan, iç ve dış politikada attığı pek çok başarısız adıma rağmen, 20 yıla yaklaşan bir süredir yönetimde kalmayı başardı. Bunda en büyük etken, -kimi dönem gerginlikler yaşasa da- ABD emperyalizmine ve işbirlikçi tekelleri burjuvaziye sunduğu eşsiz hizmetlerdir. ABD'ye en çok kafa tutuyormuş gibi görüldüğü dönemde bile, ABD için kritik önemdeki görevleri yerine getiriyordu; tarım başta olmak üzere ülke ekonomisini ABD'nin çıkarlarına göre düzenliyordu; yeni emperyalist savaşta ABD'nin temel hedefi olan "Büyük Ortadoğu Projesi"nin "eşbaşkanlığı"nı üstlenmişti; Suriye'de cihatçıları besleyip savaşarak en kritik müdahaleleri gerçekleştiriyordu; Türkiye'deki işbirlikçi tekelleri burjuvazinin çıkarlarına uygun olarak işçi haklarını gaspediyor, sınıf mücadelesine

saldırıyor, yeri-göğü, ormanı-dereyi, maden-HES vb. şirketlerin yağmasına açıyordu...

Erdoğan ne zaman "gözden düşse", egemenlere yeni bir vaatte bulunarak, yeni bir görev üstlenerek ömrünü uzatmayı başardı. En son, Temmuz 2021'de ABD'nin bile arkasına bakmadan kaçtığı Afganistan'da, Kabil Havalimanı'nı korumak gibi bir görevi üstlendi. Keza Türkiye'yi dünyadaki uyuşturucu kaçakçılığının merkez ülkesi haline getirdi, ABD'nin kontrolü altındaki uyuşturucu pazarının yeni "güvenli" haritasını oluşturdu, vb...

20 yıllık yönetiminde, Erdoğan'ı gerçekten yıpratın tek şey, sınıf mücadelesi oldu. 2010 yılındaki Tekel direnişi ve 2013'teki Haziran Ayaklanması, Erdoğan'a dönük kitle desteğinin çöküşe geçtiği iki önemli kesittir. Üçüncüsü, koronavirüs salgını koşullarında geldi.

Salgın döneminde bir taraftan kitlelerin hükümete olan güvensizliği büyük oranda arttı. Ölüm ve vaka sayıları doğru söylenmiyordu; alınan aşılarda aracı kurumlara fahiş komisyonlar ödeniyordu; sağlık çalışanları akşam alkışlanıyor, gündüz ise şiddet görmeye, çok ağır koşullarda çalışmaya devam ediyordu; salgından korunmaya ilişkin devlet hiçbir yükümlülük üstlenmiyor, korunmak tamamen bireysel önlemlere havale ediliyordu; "kapanma" kararları tamamen göstermelik uygulanıyor, işçiler üretim alanlarında sağlıklı koşullarda çalışmaya devam ediyordu; HES ve maden şirketlerinin yağması-talanı pervasızca yürütülüyor, ama bu arada evinin bahçesinde oturan kişi, polis saldırısına uğruyordu; kesilen para cezaları tamamen keyfi, kuralsız ve acımasızdı...

Diğer taraftan ekonomik kriz, "salgın önlemleri" adı verilen keyfi yasaklarla dayanılmaz hale geldi. İşçilerin ücretleri düşmüş, çalışma koşulları ağırlaştırılmıştı; görünürde "işten çıkarma yasağı" vardı, gerçekte ise artık işçiler "ahlaksızlık" maddesiyle, tüm hakları gaspedilerek ve damgalanarak işten atılıyor; patronlar pandemiye bahane ederek işçileri fabrikalara kapatmaya ve kesintisiz üretim yaptırmaya zorluyordu; "kısa çalışma ödeneği" ve "işsizlik ödeneği" ile aklıktan ölmek mümkün değildi...

Salgın günleri öylesine büyük bir "aşırı yoksullaşma" yarattı ki, artık kağıt ve çöp toplayıcılar arasında üniversite mezunları, pazardaki atıkları toplayanlar

* Aslında bu görüntü, "yükselen imparator Çin" için de büyük bir fiyasko niteliği taşımaktadır. "Komünist" olduğu iddia edilen Çin, kendi hegemonyasını güçlendirmek için, bugüne kadar Sudan diktatörü el Beşir gibi katliamcı yöneticilerle de rahatlıkla ilişki kurdu. Ancak bu ilişkiler çok göz önünde değildi. Ayrıca en büyük işbirlikçisi Venezüella'nın eski devlet başkanı Chavez gibiler olduğu için, ekonomik krizdeki ülkelere uygun koşullarda krediler açtığı için, her şeye rağmen "solcu" bir görüntü verebiliyordu. Bugün Taliban gibi bir vahşet örgütünün Afganistan'ı ele geçirmesine ortak olduğunun ortaya çıkması, Çin'in emperyalist niteliğini çarpıcı biçimde gözler önüne serdi. Afganistan'dan yükselen kadın çılgınlıkları, yardım talepleri ve Taliban vahşetine karşı tüm dünya halklarının hissettiği öfke, Çin'in "imparatorluk" hayallerine de önemli bir darbe indirdi.

arasında iyi giyimli-modern görünüşlü kadınlar vardı. İşsizlik 2021 ilkbaharında 10 milyona çıktı. Gençlerde ise öyle boyutlara ulaştı ki, aileden harçlık alarak yaşayan, hiçbir iş-üretim-eğitim alanında yer bulamayan gençleri anlatmak için “ev genci” kavramı üretildi.

Kadın cinayetleri, çocuk tecavüzleri, yaşlılara dönük şiddet artmıştı. Bunlarla ilgili tam bir cezasızlık politikası izleniyordu. İçki ve müzik yasakları, eğitimin dincileştirilmesi gibi uygulamalarla, hayatın her alanında dinci-şeriatçı referanslar hakim kılınmaya çalışılıyor, tüm halk üzerinde faşist baskı ve terör estirilirdi.

Salgın dönemi, ekonomik ve siyasi krizi derinleştiren bir etki yarattı. Kitlelerin öfkesi ise artık kabına sığmıyor, çeşitli vesilelerle patlıyor, devleti ürküten eylemlere dönüşüyordu. 2021 1 Mayıs’ının Taksim hedefli olarak ve tüm saldırılara rağmen son derece kararlı bir biçimde kutlanması, önemli bir göstergedir. Keza İstanbul Sözleşmesi’nin iptaline ilişkin yapılan eylemler, yaygın ve etkiliydi. Doğa talanına karşı yaşam alanlarını savunan köylülerin maden ve HES şirketlerine karşı mücadelesi ise, artık ülkenin dört bir yanında peşpeşe patlıyordu.

Bu süreçte en etkili eylemden biri de, Boğaziçi Üniversitesi’nin kayyum rektörüne karşı yapıldı. Boğaziçi bileşenlerine kitlelerin de destek verdiği eylemler, kayyum rektörün görevden alınmasıyla sonuçlandı. Bundan sonra nasıl bir rektör ataması yapılacağından bağımsız olarak, bu son derece önemli bir kazanımdı ve kitlelere moral verdi.

“Ayaklanmalar yüzyılı”nı

“devrimler yüzyılı”na çevirmek için...

Clara Zetkin “faşizm, proleter devrimi gerçekleştirememiş proletaryanın, çekmeye mahkum olduğu cezadır” diyor. Biz bu cezayı özellikle son 10 yıldır fazlasıyla çekiyoruz; başaramadıklarımızın bedelini fazlasıyla ödüyoruz.

Arap Ayaklanmaları’nın başarisizlığı, Müslüman coğrafyasında gerici-şeriatçı örgütlenmelerin güç kazanmasına neden oldu. “Latin Amerika solculuğu”nun çöküşünün ardından, Brezilya başta olmak üzere faşist-Amerikancı yöneticiler başa geldi. Avrupa’da bir taraftan bütün ülkelerde baskıları artıran yasal değişiklikler yapılırken, sivil faşist örgütlenmeler güç kazandı, Macaristan gibi kimi ülkelerde faşist yöneticiler işbaşına geldi.

Bizim ülkemizde de son on yılda faşist baskılar, gerici-şeriatçı uygulamalar sürekli arttı. Keza işçi ve emekçilerin, öğrencilerin eylemleri, Kürt halkının direnişi vahşi devlet saldırısına maruz kaldı.

Ekonomik kriz, tüm dünyada kitlelerin yaşamını derinden etkiler hale geldi. Aynı zamanda gelir dağılımındaki uçurum da büyüdü; kitleler kendi yaşamlarının yoksunlukları ile, egemenlerin devasa servetleri arasındaki farkı daha açıktan görmeye başladılar. Saraylardaki sefahat ile, kulübelerdeki sefalet arasındaki fark, işçi ve emekçilerin öfkesini büyüttü.

Tüm bu koşullar, egemenlerin kitleleri uyutmasını-yönetmesini zorlaştırıyor. “Yönetilenlerin eskisi gibi yönetilmek istemediği, yönetenlerin eskisi gibi yönetemediği” koşulları olgunlaştırıyor. Bunun devrim dalgasına dönüşmesinin önündeki tek engel, devrimci-komünist örgütlerin yaşadığı güç kaybıdır.

Son aylarda dünyanın farklı bölgelelerinden yükselen hareketler, bu duruma tutulan ayna gibidir.

Hindistan’da, 2020’nin son aylarında milyonlarca işçi ve köylü sokaklara döküldü; hükümetin sendikal hakları kısıtlayan ve tarım desteklerini azaltan yasa tasarılarına karşı eylemler gerçekleştirdi. Devrimci bir önderliği bırakalım, sendikal önderliğin bile son derece zayıf olduğu bu eylemler, haftalarca sürdü.

Kolombiya’da, Kasım 2019 ile Nisan 2021 tarihleri arasındaki 1,5 yıllık süreçte, hükümetin vergi reform paketine karşı milyonlarca kişinin katıldığı genel grevler, eylemler, protestolar gerçekleştirildi. Eylemlerin patlama noktası, ekonomik krizin faturasını kitlelere çıkarmayı hedefleyen vergi paketi idi; ancak birikmiş ekonomik ve siyasi baskılar eylemleri daha da büyüttü. Devletin, FARC ile yaptığı anlaşmada verdiği sözleri tutmaması, FARC’ın eski gerillaları ve halk üzerinde estirilen terörün sürdürülmesi, eylemlerin nedenleri arasındaydı. Yine tek eksiklik, önderlikte düşümleniyordu. FARC çoktan yenilmişti, örgütsüz kitlelerin kendiliğinden eylemi sözkonusuydu.

Filistin’de, Nisan-Mayıs 2021’de, Yahudi yerleşimciler konusunda başlayan gerilim Mescid-i Aksa’daki Müslümanlara dönük İsrail saldırısı ile büyük bir eyleme dönüştü. Gazze’de kitlenin sokaklara döküldüğü, Gazze’den atılan “ev yapımı” füzelerin İsrail’in “Demir Kubbe” adlı savunma sistemini defalarca deldiği, en “güvende” sanılan kentlerine

Ekonomik kriz, tüm dünyada kitlelerin yaşamını derinden etkiler hale geldi. Aynı zamanda gelir dağılımındaki uçurum da büyüdü; kitleler kendi yaşamlarının yoksunlukları ile, egemenlerin devasa servetleri arasındaki farkı daha açıktan görmeye başladılar. Saraylardaki sefahat ile, kulübelerdeki sefalet arasındaki fark, işçi ve emekçilerin öfkesini büyüttü. Tüm bu koşullar, egemenlerin kitleleri uyutmasını-yönetmesini zorlaştırıyor. “Yönetilenlerin eskisi gibi yönetilmek istemediği, yönetenlerin eskisi gibi yönetemediği” koşulları olgunlaştırıyor. Bunun devrim dalgasına dönüşmesinin önündeki tek engel, devrimci-komünist örgütlerin yaşadığı güç kaybıdır.

bile füzelerin düştüğü, İsrail hükümetinin Gazze’ye dönük kara hareketini tartıştığı ve Filistinlilere vahşi biçimde saldırdığı bir çatışma dönemi yaşandı. Fakat FKÖ çoktan teslim olmuştu; bir dönem öne çıkan, sonrasında uzlaşma evresine giren Hamas da direnişe önderlik etmiyordu.

Koronavirüs salgınının ilk şoku atlatıldıktan sonra, 2020 yılında yeniden yükselen ve 2021’de devam eden eylemler, bir çok ortak özellik taşıyor.

En başta salgın döneminde ülkelerin sağlık sistemlerinin çökmüş olması ve kitlelerin “can”larının ne kadar değersiz olduğunun görülmesi büyük bir tepki yaratmıştı. **İkincisi**, gelir dağılımındaki uçurum, zengin ile yoksul arasındaki yaşam farkı, hiç bu kadar açıktan görülmemiş, hiç bu kadar teşhir olmamıştı. **Üçüncüsü**, ekonomik kriz ve aşırı yoksullaşma, artık dayanılmaz hale gelmişti. Mesela Filistin’deki eylemler genel olarak ulusal-dini baskı nedeniyle yaşanır; bu defa ekonomik nedenler belirleyici oldu. Küçük bir yerleşim bölgesine sıkışmış olarak, üretim ve ticaret olanaklarından yoksun biçimde yaşamak, çok büyük bir yoksullaşma getiriyordu. **Dördüncüsü**, Kolombiya ve Filistin başta olmak üzere yaşanan bu direnişlerde, genç kuşak önemli bir yer tutuyor, kimi zaman önderliğini yapıyordu. “Genç kuşak” (kimileri için Z kuşağı) denildiği zaman, daha çok teknolojiye yakınlığı, eski kuşaktan farklı ilgi alanları olması gibi özellikler sıralanıyor. Oysa bu kuşağın en temel özelliği, işsizlik girdabında boğulması ve gelecek belirsizliği yaşamasıdır. Tarihte, gelecek korkusunu, yoksullaşmayı bugünkü kadar derinden yaşayan bir gençlik kuşağı yoktur. Bu nedenle eylemlerde öne çıkması şaşırtıcı değildir.

Sonuçta dünya genelinde ve ülkemizde eylemlilik giderek yayılmakta, militanlık artmakta, kitlelerin arayışları derinleşmektedir. **İşçi sınıfı bütün eylemlerin, ayaklanmaların içindedir. Ancak bilinç ve örgütlülük düzeyinin geriliği, önderlik etmesini engellemektedir.**

Bu tabloyu değiştirecek olan; komünist, devrimci partilerin öncülüğünde işçi sınıfının önderliğidir. “Ayaklanmalar Yüzyılı” olarak başlayan 21. yüzyılın, “Devrimler Yüzyılı”na dönüşmesi buna bağlıdır.

Eylül 2021

İnsanlığın umudu, özlemi... **EKİM DEVRİMİ YAŞIYOR!**

*Ve onlar biliyorlar ki "0"
"Dün erkendi yarın geç,
Vakit tamam, bugün" dedi.
Ve onlar "anladık, bildik" dediler.
Yürüyor onlar Kışlık Saray'a
Putilovski Zavot'tan Bolşevik Kirov.
Ve ihtar ederim ki çapul yapmak isteyenlere
artık Kışlık Saray ve bütün Rusya
işçinin ve köylününüdür...*